

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Preteklost in prihodnost — Kjer ne gre s traktorjem, pomaga volovska uprega. Tako so v tork Marica, Ciril in Roman Slabe iz Leskovice pripravljali njivo za setev koruze. Foto: F. Perdan

Priznanja delavcem in organizacijam

Ljubljana — Na včerajšnji slovesnosti v slovenski skupščini so zaslužnim sindikalnim aktivnim in osnovnim organizacijam Zveze sindikatov podelili letošnje zlate sindikalne znake. Prejela ga je tudi osnovna organizacija ZSS Univerzitetnega inštituta za pljučne bolezni in tuberkulozo z Golnika in še sedem posameznikov z Gorenjske. Zlati sindikalni znak so pred letošnjim delavskim praznikom prejeli: Angelca Bohinc iz Ljudevca, Dante Jasnič in Joža Vrtlj z Jesenic ter Franja Jagodnik, Justa Rakar, Janez Rejc in Franc Sirc iz Kranja. Zveza sindikatov Jugoslavije je letošnjo prazniško listino namenila konferenci osnovnih organizacij sindikata v Vzgojnoizobraževalnem zavodu na Jesenicah.

Trgovini gre vse slabše

Slab položaj trgovine v Kranju, so pa tudi izjeme — Denarja za nove trgovine v novih stanovanjskih soseskah ni dovolj, zato kaže privabiti investitorje še iz drugih občin ali republik

Kranj — Da se je trgovina znašla v sedanjih gospodarskih razmerah v dokaj slabem položaju, je verjetno več vzrokov: trgovske organizacije pesti velika zadolženost, njihova tehnologija zaostaja, trgovina na drobno je razdrobljena in premajhna, zunanja pa predimenzionirana, slabi sta akumulativna in reproduktivna sposobnost itd. Podobni problemi so značilni tudi za trgovske organizacije v kranjski občini, četudi bi ob tem lahko našli tudi izjeme, kot je na primer Elita. Večji del kranjskih trgovskih organizacij pestijo slabo finančno poslovanje, zamrznjene marže, krediti, obresti in nesposobnost investiranja.

Iz sedanjega položaja, ki mu tudi družba v zadnjem času namenja več

pozornosti, bi si najprej morala pomagati trgovina sama. Tega mnenja je bil tudi izvršni svet skupščine občine Kranj, ko je obravnaval gradivo, ki ga bodo o položaju trgovine v kranjski občini dobili tudi delegati skupščine občine. Tako naj bi kranjske trgovske organizacije do oktobra letos ocenile lastne možnosti za izboljšanje svojega položaja — tako glede samoupravnega organiziranja, obračanja zalog, financiranja v širšem smislu, nagrajevanja po delu, transporta ter drugih možnosti za večanje ekonomske učinkovitosti.

Slab položaj trgovskih organizacij se ne nazadnje kaže tudi v možnosti širjenja trgovine. To se ne kaže le na odmevnem primeru iz Predoselj, pač pa tudi ob novi stanovanjski gradnji na Planini. Novi bloki na Planini III imajo namreč v pritličju predvidene velike površine, namenjene trgovini. A se že sedaj kaže, da je v Kranju malo takih trgovskih organizacij, ki bodo sposobne kupiti te poslovne površine. Čakanje na boljše čase in na večjo sposobnost domačih trgovcev pa pomeni v stanovanjski gradnji čakanje z mrtvim kapitalom. Zato so na izvršnem svetu menili, da se občina sicer nikoli ni zapirala pred trgovskimi organizacijami iz drugih občin in republik; dejansko pa je vendarle na ta način ščitila domačo trgovino. Zato tudi sklep izvršnega sveta, da ponudi možnost za investiranje tako na mestnem kot nemestnem območju tudi širšemu krogu slovenskih in jugoslovanskih trgovskih organizacij. Ze doslej se je to tudi v Kranju pokazalo kot zdrava konkurenca domačim trgovskim organizacijam. Poseben poudarek pa naj bi v Kranju namenili izboljšanju preskrbe z živili, še posebej s sadjem in zelenjavo. Kranj se je doslej branil kioskov za prodajo, potrošnikov pa tak način prodaje nikakor ni motil. Ne gre le za kioske, ki so jih nekatera mesta bolj gostoljubno sprejela, pač pa za povečanje oskrbe z zelenjavo in sadjem, pa naj bo po zaslugi družbenega ali privatnega sektorja — v lepo urejeni trgovini ali v kiosku.

L. M.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Izročilo OF

»Vse akcije — obnovo telefonskega omrežja, napeljava telefona, popravilo in gradnjo cest, vodovoda, ureditev protipožarnih bazenov, smo začeli v vašem odboru SZDL,« pravi kmet Janko Mezek iz Debeni v Poljanski dolini.

»Seveda poznam SZDL, saj vsako leto pridejo pobrat članarino. Pravkar sem plačal po 50 dinarjev zase in za ženo,« pravi Kranjčan.

»V krajih, kjer morajo največ sami delati, kjer se morajo predvsem sami truditi, da bodo dobili telefon ali zgradili cesto, ljudi ni težko pridobiti za delo. Najteže pa kaj naredijo tam, kjer jim gre asfalt mimo hiše,« pravi predsednik krajevne konference SZDL Žiri Boris Markelj.

Čeprav zaradi nekaj izjav ne kaže posploševati, je vendarle očitno, da je socialistična zveza delovnega ljudstva najaktivnejša tam, kjer jo potrebujejo. Potrebujejo pa jo tam, kjer so odvisni predvsem od lastne iznajdljivosti, prizadevnosti in pridnosti. Zato so v takšnih krajih vaški odbori SZDL pa tudi krajevne konference SZDL aktivni in pobudniki številnih akcij. Tam nihče ne sprašuje, kakšno funkcijo kdo nosi, zakaj je bil imenovan, ali je predsednik vaškega odbora SZDL ali gradbenega odbora, pomembno je le, kaj je kdo naredil za skupno stvar.

Hkrati pa je aktivnost veliko manj potrebna v urbaniziranih okoljih, v večjih naseljih in mestih, kjer se z enakimi problemi ukvarjajo ustrezne službe in tolikšna lastna pobuda niti ni potrebna.

Prav gotovo pa vse to potrjuje izročilo OF, ki je svojo aktivnost gradila neposredno med ljudmi in na terenu. Za aktivnost niso potrebovali nobenih sestankov, vsi aktivisti, člani odborov in trojk so morali vedeti le, kaj morajo narediti, in so to po najboljših močeh tudi poskušali. Tako tudi danes za aktivnost niso potrebne velike besede, odveč so vse fraze. Ljudje so aktivni tedaj, ko imajo potem kaj pokazati.

L. Bogataj

MEBLO

POKROVITELJ

YUGOSLAVSKI POOL

Zasuk proti vzhodu — so krivi le izvozniki?

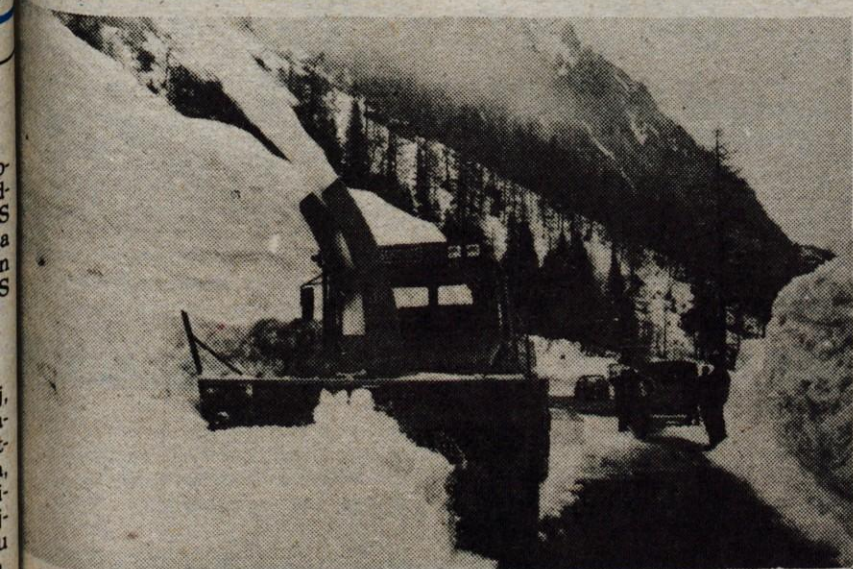
Pred tremi leti je v Sloveniji delež klirinškega izvoza v celotni prodaji na tuje znašal 42 odstotkov, lani 35 in v letošnjem prvem četrtletju malenkost manj kot 40 odstotkov. V času od 1. januarja do 15. aprila letos se je izvoz slovenskega gospodarstva v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal za odstotek, prodaja na klirinško tržišče (v vzhodne države) za 13 odstotkov, medtem ko je izvoz na konvertibilni trg (v zahodne dežele) upadel za 15 odstotkov. Podoben je položaj v drugih jugoslovanskih republikah.

Podatki kažejo, da je zadnje leto poraslo zanimanje za izvoz na vzhod, medtem ko je prodaja na zahod zastala, pa četudi se vsi skupaj zavedamo, da bomo lahko le z dolarji, markami in z ostalimi konvertibilnimi valutami odplačali naše dolge. Za takšen »zasuk« proti vzhodu ne moremo naprtiti krivde izvoznikom. Kriv je naš izvozno-uvozni (devizni) sistem, ki ne spodbuja zadosti prodaje na zahodno tržišče. Dohodkovni položaj konvertibilnih izvoznikov se je namreč v zadnjih dveh letih poslabšal za desetino, predvsem zavoljo izvoznih spodbud, ki so se v tem obdobju zmanjšale z 18 na 10 odstotkov, pa tudi zaradi neslutene »rasti« dolarja v primerjavi z zahodnonemško marko.

V delovnih organizacijah je glavni motiv dohodek, zato je tudi razumljivo, da so prodajo usmerile tja, kjer dosegajo boljše rezultate, povedano preprosteje, večji denarni iztržek. Nobena skrivnost ni, da je izkupiček od izvoza v vzhodne države za 30 do 50 odstotkov večji, kot pri prodaji na zahod.

Bo nova devizna zakonodaja naredila preobrat in bolj kot doslej spodbudila izvoz na konvertibilno tržišče? Dobri poznavalci razmer se bojijo, da ji to ne bo uspelo, da se bo celotni izvoz prezmajšal kot povečal in da bo celo manj možnosti za odplačevanje dolgov. Novi devizni sistem naj bi namreč bolj kot »čisti« izvoz spodbujal kompenzacijske in kooperacijske posle ter maloobmejno sodelovanje. Nekateri strokovnjaki celo zatrjujejo, da je bil že pristop k novi zakonodaji napaden: namesto da bi okrepila prizadevanja za večji (predvsem konvertibilni) izvoz in za večji devizni iztržek, postavlja v ospredje drugačno, »pravičnejšo« razdelitev deviz med porabnike.

C. Zaplotnik

Vrščič za praznike odprt — S predstavitvijo najsodobnejše mehanizacije za zimsko vzdrževanje cest so pred dnevi Autocommerce iz Ljubljane, zahodnonemški podjetji Mercedes-Benz in Schmidt ter domače podjetje Riko iz Ribnice začeli svoje tradicionalno odpiranje našega najvišjega gorskega cestnega prelaza na Vrščiču. Do torka so stroji že odprli cesto do Erjavčeve koč. V sredo si je potem delovanje strojev na cesti na Vrščič ogledalo več 100 delavcev cestnih podjetij iz vse Jugoslavije in tudi nekateri iz tujine. Na tiskovni konferenci so v tork v Erjavčevi koči predstavniki prireditelja in Cestnega podjetja Kranj povedali, da bo cesta očiščena do konca tega tedna in za prazniške dni odprta za promet z osebnimi avtomobili. — A. Ž.

10. sejem malega gospodarstva kranj, 14. - 18. 5. 85

35 let

Republiška razstava inovacij za stabilizacijo Boris Kidrič — pokrovitelj Ljubljanska banka, združena banka

dvorana C

industrijska kooperacija izvoz in uvozna substitucija inovacije poslovna srečanja in poslovni dnevi

večnamenska dvorana

Samo v času sejma je vsa gorenjska proizvodnja pripravila na enem mestu prodajo izdelkov po tovarniških cenah

tekstil, konfekcija, metrsko blago, obutev, volna, avtopnevmatike, gospodinjstvi in električni aparati, čolni in oprema za šport, izdelki kropske kovaške obrti

hala A

KRETA '85

VABI — KOMPAS

vaš turistični servis

KOMPAS KRANJ

tel.: 28-472 28-473

Sejem je odprt od 9. do 19. ure.

Tudi učiteljem poračun

Še pred prazniki naj bi tudi delavcem v šolstvu poračunali osebne dohodke po zaključnem računu — Lani smo dovolj prigrisnili, da lahko presežke razdelimo med družbene dejavnosti, ki so ves čas zaostajale

Lani je Slovenija dovolj prigrisnili, da lahko dorežljiveje deli sredstva iz presežkov tudi družbenim dejavnostim. Precejšnjega deleža presežkov (med vse družbene dejavnosti so po zaključnem računu razdelili 160 starih milijard) je bilo deležno tudi šolstvo, ki je v izplačevanju osebnih dohodkov doslej najbolj zaostajalo. V republiki izobraževalni skupnosti je za popravek lanskega osebnega dohodka na voljo 240 milijonov, tako da bodo lahko osebne dohodke v primerjavi z lanskimi valorizirali za 4,63 odstotka. Še pred prvomajskimi prazniki, naj bi srednjošolski učitelji po izračunih dobili izplačanega nekaj več kot pol osebnega dohodka. Občinske izobraževalne skupnosti, kjer je prav tako zbranega nekaj več denarja, bodo zaposlenim v osnovnih šolah delile po svoje. Po bilancah morajo biti v vseh občinskih skupnostih sredstva za valorizacijo osebnih dohodkov; tam, kjer jih ni, pomeni, da so jih že poprej nenamensko porabili.

Kot so v pogovoru z novinarji dejali člani CK ZKS, do popravkov osebnih dohodkov v šolstvu prihaja sorazmerno pozno. Gmotni položaj šolstva je že več let kritičen, učitelji pa so v mezdnem položaju. Osebnih dohodek učitelja še zdaleč ne dohaja plače enako izobraženega in odgovornega strokovnjaka v gospodarstvu, bližji je osebnemu dohodku nižje kvalificiranega delavca. Zveza komunistov si že dolgo glasno prizadeva za drugačno, realnejšo vrednotenje vzgojnoizobraževalnega dela.

Korak k temu naj bi bila tudi tokratna valorizacija osebnih dohodkov, ki pomeni prekinitev z dosedanjim nekritično omejevalno politiko v družbenih dejavnostih. Problem nagrajevanja v šolstvu pa bo treba rešiti tudi dolgoročneje. Dodali so še, da je popravek gmotnega položaja v šolah pravzaprav približevanje resolucijskim določilom, ki predvidevajo gibanja osebnih dohodkov v družbenih dejavnostih skladnejša in bolj izenačena s tistimi v gospodarstvu.

Razdelitev presežkov po lanskih zaključnih računih naj bi šla torej pretežno za osebne dohodke. Pri CK ZKS ugotavljajo, da so tudi tokrat neselektivno povečali dohodke vsem, čeprav vse šole tega niso enako potrebne. Nekatere izplačujejo kar dobre osebne dohodke, dovolj denarja imajo za financiranje šolskih dejavnosti, tako da jim dodatnih sredstev ne bi bilo treba. Med srednjimi šolami pa so siromašne zlasti družboslovne, ki nimajo možnosti za dodatno financiranje svoje dejavnosti iz virov tako imenovane neposredne menjave. Posebno srednjim pedagoškim šolam ne gre zavidati njihovega gmotnega položaja, zato bi tem kazalo dati prednost pri razdeljevanju dodatnih sredstev.

Valoriziranih osebnih dohodkov iz lani ustvarjenih presežkov bosta letos deležna osnovno in srednje šolstvo, visoko šolstvo pa v osebnih dohodkih ni toliko zaostajalo, da bi po zaključnem računu dodatno delili.

D. Z. Žlebir

Tradicionalna prvomajska veslaška regata na Bledu

Začetek veslaške sezone

BLED — Blejsko jezero je pripravljeno za jutri in nedeljo, saj bo to uvodni tradicionalni jugoslovanski veslaški praznik in uvod v novo veslaško sezono. To je hkrati prvomajska regata, ki bo na Bledu zbrala vso našo veslaško družino.

Bo še bolj zanimiva, saj bodo tu vsi naši najboljši veslači v vseh posadkah. Kljub temu da sta kadrovske spremembe doživela oba naša olimpijska čolna, bodo boji izredno hudi in zanimivi. Dvojec s krmarjem bo drugačen, kot je bil na olimpijskih igrah. Celenta ima novega soveslača in »starega krmarja« Vidoseviča. V dvojnem dvojcu je Zoran Panić prenehal z veslaškim športom, njegov soveslač Milorad

Stanulov pa bo nastopil v skifu. Tako je ozek krog naših veslačev razbit in zanimivo bo opazovati, kdo bo prevzel oblast na domačem vrhu. Zanesljiv zmagovalac je zagotovo blejski četverec brez krmarja. Robert Krašovec, Bojan Prešeren, Dami Ferčej in Milan Janša so kljub kratkemu času v odlični formi in v tej sezoni so napovedi, da se bodo prebili v evropski veslaški vrh. Na tem so bili že lani, a jih je iz tira vrigel zvezni kapetan Srđoljub Saratlić, saj jih ni uvrstil na olimpijske igre.

Na uvodni veslaški regati na Blejskem jezeru bo nastopilo v članski mladinski in ženski konkurenci kar dvestooseminštirideset čolnov, saj so svojo udeležbo prijavili kar vsi naši veslaški klubi. Na staru bo v vseh konkurencah kar triinštirideset klubov. Že danes ob 9. uri bodo predtekmovanja in ob 14. uri finalni obračuni. Tekmovali bodo večji čolni, kot so četverec s krmarjem, dvojni dvojec, četverec brez krmarja in osmerci. V nedeljo bodo na sporedu boji v skifu, dvojcu in dvojcu s krmarjem.

-dh

Objave v Uradnem vestniku Gorenjske

Kranj — Številka 6 Uradnega vestnika Gorenjske je izšla 5. aprila letos. V njej objavljajo predpise vse gorenjske občine, od samoupravnih organov pa Samoupravna komunalno-cestna skupnost občine Tržič.

Občina Jesenice objavlja Odlok o spremembi odloka o odstranjevanju in odlaganju odpadkov na območju občine Jesenice, **občina Kranj** pa odredbo o cenah komunalnih storitev v občini.

Z objavo te odredbe so v kranjski občini začele veljati nove cene za porabljeno vodo, kanalizacijo in odvoz smeti. Cena za porabljeno kubični meter vode za industrijo se je povečala na 15,55 dinarja, od tega se 11 dinarjev odvajajo kot prispevek za razširjeno reprodukcijo. Za gospodinjstva in ostalo potrošnjo pa se je cena za kubični meter vode povečala na 15,25 dinarja. Cena za kubični meter odpadne se je povečala na 13,54 dinarja od porabljene vode. Prispevek za razširjeno reprodukcijo pa znaša 10,40 dinarja od kubičnega metra.

Cena odvoza smeti za stanovanjske površine znaša zdaj pri dvakratnem odvozu na teden 3,32 dinarja od kvadratnega metra, pri enkratnem odvozu pa 1,66 dinarja. Za poslovne prostore znaša pri dvakratnem odvozu na teden 4,42 dinarja, pri enkratnem odvozu na teden 2,21 dinarja od kvadratnega metra. Za odvoz smeti z manipulativnih in dvorišnih prostorov znaša cena pri dvakratnem odvozu na teden 2,24 dinarja od kvadratnega metra. Za smetnjake pri enkratnem tedenskem odvozu pa znaša cena do 10 kilometrov 57,74 dinarja na mesec in nad 10 kilometrov 87,46 dinarja.

Občina Radovljica z odlokom spreminja povračilo stroškov delegatov, članom delovnih teles skupščine občine in izvršnega sveta ter članom kolegijskih upravnih organov. Izdatki, ki se priznajo za udeležbo na seji, znašajo 200 dinarjev.

Občina Škofja Loka in **občina Tržič** objavljata resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana posamezne občine za obdobje 1981—1985 v letu 1985.

V predpisih samoupravnih organov Samoupravna komunalno-cestna skupnost občine Tržič objavlja Ugotovitelni sklep, v katerem ugotavlja, da je bil samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne komunalno-cestne skupnosti občine Tržič sklenjen in sprejet na skupnem zasedanju obeh skupščin 24. januarja letos. Sledi objava samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnosti in objava Statuta samoupravne komunalno-interesne skupnosti občine Tržič.

P. S.: Uradni vestnik Gorenjske lahko naročite na naslov ČP Glas, Kranj, Mqše Pijadeja 1 ali po telefonu na številko: 27-960.

A. Žalar

V SLEHERNO GORENJSKO HIŠO GORENJSKI GLAS

Odvečne besede o presežku voda

PODNART — Predsednik skupščine krajevne skupnosti Podnart je sklical v torek, 23. aprila 1985, skupno strokovnih delavcev, katere naj bi rešila že dalj časa trajajoč komunalni problem. V naselju Gobovce pri Podnartu, ki sicer spada v krajevno skupnost Podbrezje, že od lani teče voda prek ceste. To ovira zlasti voznike motornih vozil iz Lipniške doline, posebno nevarna prometna past pa je bila na tem mestu pozimi zaradi ledu.

V sejni sobi Kemične tovarne v Podnartu so se zbrali poleg predstavnikov obeh krajevnih skupnosti in lastnika zemljišča pod poplavljenim delom ceste tudi delavci območne vodne skupnosti za Gorenjsko, cestnega podjetja v Kranju, uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko in uprave za notranje zadeve iz Kranja. Seznanili so jih, da je komisija v ožjem sestavu opravila ogled poplavljenega cestišča na pobudo KS Podbrezje že sredi decembra lani, vendar lastnik ni pristal na napeljava odvečne vode v Savo prek njegovega zemljišča. Zvedeli so tudi, da so v bregu nad Gobovci nastali v zadnjih nekaj letih novi izviri, ponikovalnica ob cesti pa ne požira več vse vode in zato sedaj stalno teče prek ceste.

Med skoraj enournim pogovorom so ugotovili, da mora upravljalec ceste zagotoviti normalno prevoznost po njej. Zapletlo se je pri prašanju, čigava je voda, ki ogroža varnost na cesti. Nanj so predstavniki vodne skupnosti preprosto odgovorili, da dvigajo roke od tega problema, češ da nimajo denarja za te namene, sploh pa so za reševanje težav na cestah pristojna cestna podjetja.

Veliko podobnih besed je bilo tudi med ogledom na terenu, kjer so ponovno ugotavljali vzroke problema in tehtali možnosti za njegovo rešitev. Ob iskanju najboljših poti za od-

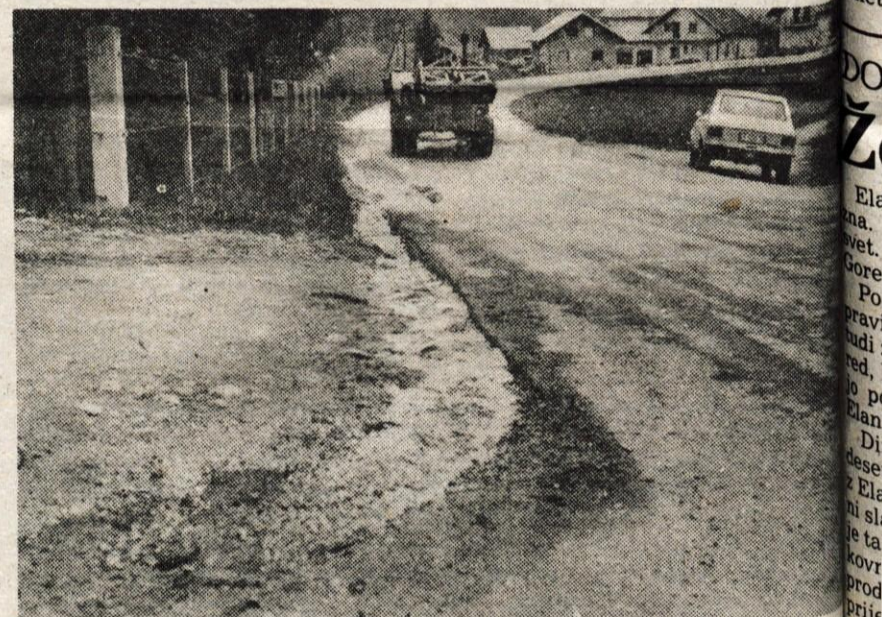
vodnjavanje priliva z brega so opazili prvotno namero, da bi skozi vi speljali vodo v Savo, zaradi česar bi bilo treba prekopati zemljišča lastnika iz Ljubnega. Tudi njegovo nasprotovanje je pripomoglo h končni odločitvi, da bodo presežek vode od ponikovalnice prek ceste speljali po ceveh, naprej do Save pa ob omenjenega zemljišča na robu travnika in gozdička po odprtem koridoru. Dela bo financiralo in opravilo kranjsko cestno podjetje predvsem do konca junija.

V Podnartu so si med drugim ogledali tudi nevarno prometno past križišča pred železniškim prehodom. Sklenili so, da je treba jasek za telefonsko napeljava ogradi z opozorilnimi tablam, cesto v križišču pa bo nujno izravnati z višino jaska, koj ko bo radovljiška cestna skupnost imela denar za ta namen.

Sestanek v Podnartu sicer ni zamen, a potrdil je našo znatno slabost pri odpravljanju problemov. Za ne silno velik komunalni problem se je moralo sestati kar 11 strokovnjakov in političnih delavcev, skupne rešitve pa so se komaj prišli šele ob drugem srečanju. Zarj prišla pobuda iz krajevne skupnosti in ne iz strokovnih služb, ki so dle žne spremljati in reševati take probleme. In kaj bi bilo, če bi sklenili dvigniti roke pred njimi tudi strokrajani?

Drugo spoznanje, ki moti, je časnost reševanja omenjene težave. Ker je bila ogrožena varnost v prometu, bi prav gotovo morali ukrepati hitreje. Predvsem pa od strokovnjakov ne bi pričakovali toliko večnih besed. Za sestanek, če je do njega prišlo, bi morali pripraviti strokovno utemeljene predloge rešitev, ne pa da so jih iskali sprotno ob enem stresali slabo voljo nad sporazumi v interesih krajanov.

S. Sajc

Od vodnega zbiralnika v bregu nad naseljem Gobovce pri Podnartu že do priteka odvečna voda na cesto, kar ogroža varnost v prometu — Foto: S. Sajc

Trgovine v Predosljah zaenkrat ne bo

Načrtovanje nove trgovine v Predosljah sega v čas, ko so tu še načrtovali gradnjo nekaj stanovanjskih blokov, potem pa je prišel v veljavo zakon o zaščiti kmetijskih površin in blokov v Predosljah ne bo. Ko pa je zakon zavezal še trgovce za zagotovljena obratna sredstva in so udarili vmes še slabi gospodarski rezultati v trgovini, so se možnosti investiranja trgovine zmanjšale na minimum. Vse te okoliščine so gradnjo nove trgovine v Predosljah odmaknile vsaj še za eno srednjeročno obdobje.

Še do nedavnega so vsi družbenopolitični delavci Predoselj upali, da bodo kljub vsemu le gradili svojo trgovino. Pred dnevi so od Obrtne zadruge GIKOS iz Ljubljane, ki je slišala za njihov primer, dobili izredno ugodno ponudbo: zadruga bi jim še letos, do občinskega praznika, to je prve nedelje v oktobru, zgradila celoten objekt na ključ za 35 do 40 milijonov dolarjev. Gradnja bi bila sicer montažna, vendar za ta čas silno ugodna. Če bi vsi združili sredstva, so upali, bi šlo. Po zadnjem sestanku, ki so ga imeli pri predsedniku izvršnega sveta skupščine občine Kranj Henrik Peternelju s predstavniki TZO Sloga Kranj, Domplana in Živil, pa je to upanje povsem splahnelo. Doma se bodo morali dogovoriti, kaj storiti, kam vložiti s samoprispevkom zbrani denar za trgovino, da bo pametno porabljen. Toda, stopiti s tem pred krajanje, je najtežje, čeprav sami niso nič krivi. Storili so vse, kar je bilo v njihovih močeh, da bi trgovino zidali. Toda danes so v gospodarstvu višje sile, proti katerim je vsa dobra volja krajanov brez moči.

Henrik Peternelj, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Kranj: »Danes smo na skupni sestanek poklicali še Domplan, da bi preverili, če

bi bilo možno v bližnji bodočnosti na področju Predoselj zgraditi večje stanovanjske objekte. Vendar kaže, da bo to le kakšno stanovanje in nič več. Trgovina je prišla v plan, ko smo tam predvidevali še blokovo gradnjo.

Kmetijska zadruga Sloga je pripravljena sfinancirati, ker potrebuje skladiščne prostore, sama pa v tako veliko investicijo ne more. V naslednjem srednjeročnem obdobju 1986—90 bo Sloga na tej lokaciji zgradila svoj skladiščni prostor, to je okrog 200 m². Živila pa za 150 do 200 m² trgovine nimajo potrebnih sredstev, da bi še sploh razmišljali o novogradnji. Niti na Planini se ne morejo pojaviti kot investitorji, ampak le v sklopu stanovanjske gradnje.

Krajevna skupnost Predoselj je zdaj v dvomih: na osnovi današnjih razgovorov, ko nismo našli nobene možnosti, je krajevna skupnost skoraj pripravljena ukiniti samoprispevek ali najti kak drug program v KS, da bi sredstva usmerila vanj. Na izvršnem svetu smo predlagali, da bi z njimi razširili sedanjo trgovino, vendar je tam malo prostora, ozek dohod ima, ni parkirnih prostorov. Živila so sposobna objekt le opremiti in potem vzdrževati.

Danes so razgovori zaključeni ne glede na razočarane krajanje in posledice. Družbenopolitični delavci, ki so v Predosljah vodili akcijo, imajo težko stališče. Vendar so časi taki, da se u načrtu pač ne morejo uresničiti. Precejšnji del občanov se bo krivično obnašal do ljudi, ki so porabili veliko časa za dobrobit krajevne skupnosti.

Lojze Urbanc, direktor Živil: »Živila v naslednjih šestih letih ne bodo mogla investirati nobene večje gradnje. Zakon o obveznem formiranju trajnih obratnih sredstev nas je pri tem povsem onemogočil. Pri gradnji trgovine na Kokrici smo mu komaj ušli. Rdeča nit, da bomo zidali v Predosljah, se je vlekla vsa leta. Od lani pa mora imeti vsak, ki hoče investirati, zagotovljena trajna obratna sredstva. Če teh nimamo, niso investicijsko sposobni, kajti zagotovljena mora imeti tudi za nov objekt. Večina delovnih organizacij v Kranju ne more investirati. Investirajo lahko le iz proste amortizacije, ki pa je navadno obremenjena z dolgovi. Če nimaš, ko so zakonski sklepi več kot samoupravni sporazumi! Žal mi je, da smo razočarali krajanje, ki so pokazali voljo. Tudi inflacija je naredila svoje. Na začetku so sredstva samoprispevka znašala 30 odstotkov investicije, danes pa to predstavlja le še borno desetino. S temi sredstvi v Predosljah lahko postavijo le temelje. Mi denarja nimamo. Ko smo se v Predosljah dogovarjali za samoprispevek in gradnjo, še nismo vedeli, da bo grajena Kokrica. Vendar je zdaj nova trgovina na Kokrici, ki pokriva široko zaledje, občutno pripomogla tudi k preskrbi Predoselj. Tudi za Kokrico nam je manjkalo sredstev. Da smo lahko gradili, smo prodali 4. nadstropje v nebotičniku, ki je bilo naša last, in

izvajalec Marles je pomagal s premostitvenimi krediti.

Henrik Peternelj: »Realna varianta, ki predlaga izvršni svet, je ta, da zbrana sredstva krajanov Živila oplemenitijo z amortizacijo obnove in razširijo sedanjo trgovino. Vendar govori, da v teh letih ne bo novogradnje v Predosljah, še ne pomeni, da v boljših časih ne bi gradili. Bomo, a takrat brez samoprispevka.

Krajanje Predoselj se bodo morali odločiti. Verjetno bo to najtežje. Zbrana sredstva samoprispevka so zdaj v banki, vezana na tri mesece, da ujamemo vsaj nekaj obresti. Za krajanje bi bilo veliko lažje, če bi jim vsaj lani rekli, da s trgovino ne bo nič. A je še junija lani kazalo, da bi trgovina letos stala. Oktobra lani so jim jo obljubili v naslednjem srednjeročnem programu. Pa je vmes posegel zakon in težak gmotni položaj trgovine. V samoupravni sporazum, ki je podpisan v Predosljah 24. novembra 1981, so vila zapisala, da bodo pričela z gradnjo po programu, če bodo vse investicije po srednjeročnem programu do tega obdobja že izvedene in če bo ekonomski in zakonski pogoji to dopuščali. Kon je zahteval trajna obratna sredstva, trgna nima denarja in izgledov za novogradnjo. Predosljah ni niti v naslednjem srednjeročnem obdobju. Žal, kajti takšne zavzetosti krajanje da bi imeli njihov kraj vse, kar krajan potrebuje, takšne vaje za delo za splošen napredek kraja ne srečamo. Upajmo le, da bodo krajanje zumeli svoje družbenopolitične delavce, da storili vse, kar je bilo v njihovih močeh. Maršimo jih lahko dajemo za zgled.

D. Dolenc

Vsaka ped zemlje naj bo skrbno obdelana

Dvanajst kmetov iz Kovorja, s Hudega, z Loke in Brda se je odločilo za agromelioracije na petnajst hektarih zaraščajočih se travnikov in senožeti. Dve petini denarja bodo prispevali lastniki zemljišč, ostalo kmetijska zemljiška skupnost Tržič.

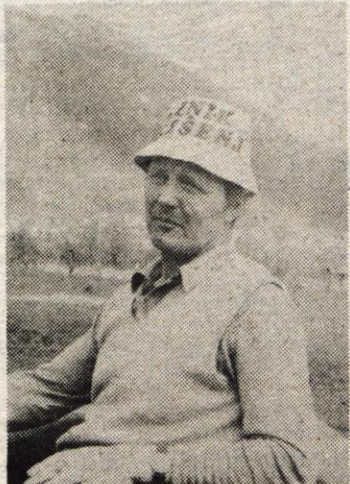
Kovor — »V občini, kjer je malo rodovitne zemlje, je zelo pomembno, da odškodnino od spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč pobiramo za izboljševanje travnikov, travinskih in hribovskih pašnikov za druge koristne posege v naravo,« poudarja Matija Ferčej, stroko-

dar le pod pogojem, da kmetje sodelujejo z zadrujo in da njej oddajo tudi vse, s pogodbi dogovorjene tržne presežke mesa, mleka, pšenice, krompirja in drugih kmetijskih pridelkov.

V tržiški občini je letos največje »kmetijsko gradbišče« na travnikih in senožeti med Kovorjem in Brdom, kjer delavci in stroji Splošnega gradbenega podjetja Tržič na skupno 15 hektarih površine znižujejo grbine in zasipajo kotanje, »čistijo« zemljišče grmičevje in širijo dva kilometra dostopnih poti. Zaraščajoči se svet, na katerem se po drugi svetovni vojni ni več redno kosilo ali ne dovolj natančno, naj bi z agromelioracijo spremenili v lepe travnike, na katerih bi najmanj dvakrat letno kosili in vmes še pasli živino.

Pobudo za ureditev travnikov, pašnikov in senožeti so dali sami kmetje: Stanko Šlibar, Franc in Marjan Praprotnik ter Janko Žos iz Kovorja, Janez Praprotnik, Anton Pušavec, Janez Aljančič, Jože Rožič, Ivan Zupan in Ivana Šlibar s Hudega ter Doročja Košir z Loke in Joža Grosa z Brda, izvršni odbor kmetijske zemljiške skupnosti pa je njihovo pobudo tudi sprejel in za to namenil del denarja. Agromelioracija bo veljala okrog dva milijona dinarjev. Čeprav se številka zdi velika, se bo naložba vsekakor izplačala, saj gre to za enkratni in dolgoročni poseg v naravo, od katerega bodo imeli koristi še številni rodovi.

»Na naši kmetiji smo že pred dvaindvajsetimi leti najeli buldožer, da je na zaraščajočih se travnikih »postrgal« grmičevje, razširil kolovozne

poti in toliko zavrnil kucle, da smo lahko na njih kosili vsaj s kosilnico za hribovite predele,« poudarja Stanko Šlibar, Snarjev iz Kovorja. »Lani smo se odločili, da 2,4 hektara zemljišča dokončno uredimo za strojno obdelavo in izboljšamo njegovo rodovitnost. Ko bomo zdaj še razrite površine zatravili in pognojili, bomo na njih kosili trikrat letno in jeseni še pasli živino. Travnik, na katerem je tudi porecej sadnega drevja, bomo potlej lahko kosili s traktorsko rotacijsko kosilnico, varnejše bo delo z obračalnikom, z nakladalnikom sena in z drugimi stroji, brez katerih si danes kmetovanja ne moremo več zamisliti. Letos, ko urejamo zemljišče, bo zaradi izpada krme prireja mesa nekoliko manjša kot druga leta; krme pa kljub temu ne bi smelo manjkati, saj smo drugod izdatneje pognojili kot sicer. Izračunali smo, da se bo naložba splačala v dvanajstih letih,« pravi na Snarjevi imetiji, kjer v prenovljenem hlevu redijo dvajset glav živine in oddajajo zadrugi mleko, meso, krompir in pšenico.

C. Zaplotnik

Problemi so važni, na seje

Problemi niso povsod enaki, zato se je tudi pri novi akciji ZK treba odločiti za različen pristop

Kranj — Občinski komite ZKS Kranj je na svoji zadnji seji v torek zavrnil predlog predsedstva komiteja občinske konference o načinu izvedbe akcije »Aktiviranje lastnih moči v organizacijah združenega dela« z obrazložitvijo, naj predsedstvo pripravi drugačen predlog.

Na ta način občinski komite ni zavrnil akcije, ki naj bi se začela po vseh občinah v pripravi na sejo CK ZKS. Ni pa se strinjal z načinom, naj bi v razpravljanje o iskanju lastnih sposobnosti in znanja privolili vse osnovne organizacije v vseh organizacijah združenega dela. V

kranjski občini namreč že kar v precejšnjem delu gospodarstva se kako uporabljajo svoje znanje in svoje sposobnosti, da tudi v težavnih razmerah gospodarjenja dosegajo lepe uspehe. Pač pa bi verjetno kazalo s takšno akcijo prodreti v take delovne organizacije, ki že dlje časa gospodarijo na robu rentabilnosti. Katero so takšne delovne organizacije, je tudi znano, ne nazadnje iz podatkov o gospodarjenju v preteklem letu in tudi iz prejšnjih let. Na iskanje notranjih rezerv in opiranje na lastne sposobnosti so bile naravnane tudi razprave o sprejemanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Prav ob teh razpravah so tudi v takih delovnih organizacijah s težavami v poslovanju komunisti sprejemali sklepe in usmeritve. Zato bi bilo smotrnejše potegniti te sklepe iz predalov in komuniste vprašati, kaj je bilo narejeno in če ni, zakaj ne. Verjetno bi bilo treba najprej začeti v osnovnih organizacijah ZK tistih delovnih organizacij, ki so s svojo neudeležbo na nedavni programski seji občinske konference ZK Kranj zgovorno nakazale stanje, v katerem so; za domala večino teh je namreč značilno, da so več ali manj v težavnem položaju, da imajo načete notranje odnose in še kup drugih problemov.

Člani občinske konference so poudarili, da so prav gotovo že mimo časa, ki so dovoljevali splošnejši pristop do izvajanja različnih akcij, ki jih je vodila ZK. Če bi tako nadaljevali, bi le dokazali, da iz razprav o predlogih sklepov 13. seje CK ZKJ nismo znali potegniti novega načina dela. Prav to pa so med številnimi drugimi pobudami pričakovali tudi v osnovnih organizacijah. Zato bi bilo pritrjevanje zastarelemu načinu dela tudi pritrjevanje kopičenju novih sklepov in akcijam brez učinka. Prav zato bo občinski komite podprl vsako akcijo, ki bo zahtevala delo tam, kjer so problemi. Le-ti pa so kajpak različni v različnih okoljih. Prav to pa bi bilo treba upoštevati tudi v načinu partijskega dela. L. M.

Delovni člani ZRVS Cerklje

Cerklje — Tako kot po vseh krajevnih organizacijah ZRVS so se zbrali na programski konferenci tudi rezervni vojaški starešine iz Cerklj. Na srečanju v cerkljanskem združenem domu je spregovoril o pomenu Zveze rezervnih vojaških starešin in njeni vlogi predsednik KO ZRVS Cerklje Stane Bobnar, tajnik Franci Marn pa je poročal o delu članstva lani. Delo so ocenili kot zelo uspešno, saj so se starešine izkazali na vseh področjih njihove dejavnosti.

Uresničili so celoten program izobraževanja članov, organizirali predavanje s poučnimi filmi ter se udeleževali vseh orientacijskih pohodov. Z velikim uspehom so organizirali streljanje z vojaško puško na strelišču v Poženiku ob praznovanju krajevnih praznikov in petih krajevnih skupnostih pod Krvavcem, kjer je lani sodelovalo kar 150 strelcev.

Ob koncu so sprejeli obsežen program dela za leto. Med drugim načrtujejo tudi sodelovanje na raznih spominskih pohodih. Letno konferenco so obenem izkoristili za predavanje, na katero so povabili starešine s cerkljanskega območja.

J. Kuhar

DOLFE VOJSK:

Že večkrat sem dobil črno piko

Elan Begunje. Le kdo ga ne pozna. Postal je pojem prodora v svet. Lani med najuspešnejšimi na Gorenjskem.

Po dvorišču spoznaš gospodarja, pravi ljudsko reklo. Bo že držalo tudi za tovarne. Hitro opaziš, kje je red, kje se dela, kje ne zanemarljivo podrobnosti, ki naredo vtis. V Elanu, da je to športna tovarna.

Direktor Dolve Vojsk. Že dobro desetletje je njegovo ime povezano z Elanom. V šali bi lahko dejali, da ni slaven nič manj kot Elan. Še več je takšnih imen v Elanu, imen strokovnjakov, s katerimi je povezan prodor Elana v svet. Dolve Vojsk je prijeten sobesednik, marsikaj ve povedati, ceni odkritost.

»Elan omenjajo med lani najuspešnejšimi na Gorenjskem.«

»Uspešnih in neuspešnih sploh ni.«

»Vendarle, kaj je pogoj za uspešnost?«

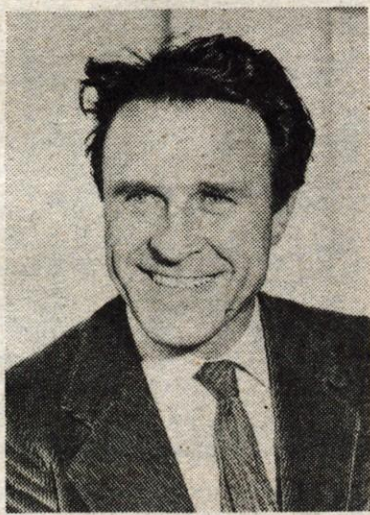
»Prvi pogoj za poslovno uspešnost je pravi poslovni program, torej ne le proizvodni, temveč trženje v celoti, in finančne transakcije. Poslovni program pa ni odvisen le od tistih, ki se ukvarjajo z njim, poslovne razmere so odvisne tudi od tistega, ki jih daje. Tudi od sreče, da imaš takšen poslovni program, pri katerem lahko izkoristiš prednost položaja. Vse to pa je seveda odvisno od kadrov. Uspeh pomeni, spreminjati poslovne razmere sebi v prid. Če iz pogovora, ki jih imaš, znaš narediti zlato.«

»Ste v Elanu zadovoljni z uspehom?«

»Navznoter smo lahko zelo nezadovoljni in smo nezadovoljni, kar pomeni, da smo poslovno nemirni. Če pa se primerjamo z drugimi delovnimi organizacijami, lahko rečem, da je sestava poslovnega programa, zagnanost in vse kar temu sledi, najmanj povprečna.«

»Kakšna je pri tem vloga vodstva tovarne?«

»Naša poveljna zgodovina uči, na vseh področjih, tudi na političnem, da se moraš opreti na vse ljudi, toda, da delo teče ali ne, je odvisno predvsem od tistih, ki so na vrhu. Nekdo mora dati spodbudo, če ni vlečnega konja, uspeha ni. Kdor se zanaša na pobudo množice kot celote, se moti. Kolektiv je lahko zdrav le v tem pogledu, da je napreden ali konzervativen, nekdo pa mora dati spodbudo, navduševati

ljudi. Kjer ni uspeha, se vodstvo rado skriva za množico, za samoupravljanjem.

»Uspeh ne pride čez noč?«

»V poslovanju so le izjemni trenutki, ko pride do preskokov. Poslovni način se gradi počasi, v Elanu ga izgrajujemo neprestano. Že v petdesetih letih je dozorelo spoznanje, da ne bo šlo brez prodora na svetovni trg. Elan danes nastopa po vsem svetu. V svetu to ni nič posebnega, pri nas pa je to posebnost. Toda to je naša življenjska nujnost. Če ne bomo taki, nimamo nobenih poslovnih možnosti.«

»Posebnost je običajno povezana s težavami.«

»Naši predpisi nam povzročajo kup težav, karkoli se je dogajalo, nam ni šlo na roko. Denimo registracija naše firme v tujini. V ugodnem trenutku smo kupili firmo z ZDA, dve leti in pol je trajalo, da smo jo lahko legalizirali, kar seveda pomeni, da tam nismo mogli zastopati svojega interesa. V tem času pa smo se prerinili s petega na drugo mesto po prodaji smuči. Letos bomo tam prodali 160 tisoč parov smuči, izdelali pa jih bomo skupaj s tovarno v Brnci 700 tisoč parov.«

»Ameriško tržišče je kruto.«

»Ameriško tržišče je najbolj elastično na svetu, stvari so enostavne, ni romantike. Če stvar ne gre v prodajo, je ne ponujajo več, hipoma cena pade tudi za polovico. To velja za vse izdelke. Tudi nam je pred leti to dvakrat grozilo. Zastopala nas je firma Shakespeare, ki

je pojem v ribištvu in je med drugim prodajala tudi smuči. Ko je ugotovila, da z njimi nima dovolj dobička, so napisali odpoved, čeprav smo še mesec dni pred tem dobili naročilo. Edino lastna firma nam tam daje možnost lastne poslovne politike, vlaganja v tržišče. Prisotni moramo biti na smučišču, ne med ribiškim priborom. Tudi prodaja prek Slovenijalesa se ni obnesla, pohištva in smuči pač ni moč prodajati skupaj. Po osmih letih imamo tam svojo firmo, svojo poslovno politiko, smuči se prodajajo z imenom Elan.«

»Pravi vihar je povzročila vest, da je Elanove smuči kupila ameriška vojska.«

»Veliko so pisali o tem, glas so vzdignili celo senatorji, pa naši rojaki. Slej ko prej je za nas to dobra reklama. Ne gre pa za kdovekakšno količino, za 12 tisoč parov smuči.«

»Kaj takšna svetovna slava pomeni doma?«

»Ko hodimo po svetu, smo kot vlečni konj, ki se nima na koga opreti, drugi se obešajo na nas. Od nas zahtevajo neko sodelovanje na področjih, kjer je povsem neosnovano. Stalo doživljamo pritisk, da bi delili naš proizvodni program, pri čemer so vključeni tudi »razni znani strici«. Večkrat sem že rekel ne in seveda dobil črno piko. Zakaj se tako trudijo? Razlog je preprost — radi bi dobili naše ime. Elan danes v svetu seveda nekaj pomeni, naši izdelki se prodajajo z imenom Elan. V hudi konkurenci smo se prerinili v svet, vendar pa smo pri tem več ali manj osamljeni. Naša država caplja za nami, namesto da bi nam pomagala, nas obremenjuje s strašno pisarijo in z nezaupanjem v hitre rešitve.«

»Hitre rešitve pa so danes v svetu vse bolj pomembne.«

»V Jugoslaviji se še vedno ubadamo s proizvodnimi problemi, s kakršnimi se je razviti svet ukvarjal pred petdesetimi leti. Problematična je oprema. Toda četudi bi danes denar imeli in bi jo lahko kupili, ne bi vedeli, kaj. Tako hitro gre svet naprej, nismo več na tekočem. V svetu se danes najmanj zrediš v proizvodnji, toda tudi plasman izdelkov ne prinese več vsega. Vse bolj pomembne so finančne transakcije. Imajo posebne firme, ki se

ukvarjajo le s tem, pri nas niso dovoljene. Na tem področju se nam obeta katastrofa, svet danes vozi že povsem po drugačnih tirnicah.«

»Elan se v svetovne tokove krepko vključuje.«

»Prihodek naših firm v ZDA, Kanadi, Švedski, ZRN, Švici in Avstriji je lani za slabi dve milijardi dinarjev že presegel prihodek matične tovarne. V Begunjah je znašal 4,9 milijarde dinarjev, v kar ni všteta trgovina, ki prodaja razno blago, pri naših firmah v tujini pa 6,7 milijarde dinarjev. Seveda se te firme ukvarjajo z mednarodnim trgovanjem, v naši firmi na Švedskem imajo Elanovi izdelki 22-odstotni delež. Ni preprosto, imeti firme v tujini. Če se nam podre kate-rakoli od njih, pomeni to strašne izgube. Za njimi stoji veliko Elanovega denarja in ime.«

»Takšen prodor v svet je v kakovostnem pogledu silno zahteven.«

»Šole mladih ljudi za takšen način dela ne usposobijo; saj jih usmerjajo v visoko teorijo, njihova usposobljenost za delo pa je majhna. Vse bolj je tudi opazno, da mladi nimajo delovnih navad, ker jih niso dobili doma ne v šoli. V svetu velja, da pri 28 letih ne moreš začeti, preprosto, prestar si. Toliko pa si star, ko imaš pri nas magisterij v rokah. Velika večina magistrstijev pa je kabinetskih. Teorija in praksa hodita vsaksebi. To povzroča honorarno sluzenje, ki ne pozna prave odgovornosti za projekte. Elan ima velike želje po dobrih kadrih, po delavljnih in pogumnih, poslovno oblikovanih, ki bodo znali jezike in »pripadali« tovarni. Potrebujemo jih za področje marketinga, razvoja, naložb, računskega centra. Dogovarjamo se o sodelovanju z našimi visokimi šolami, radi bi izmenjavali kadre, kar je v svetu običajna praksa. Težave se nam obetajo, ker vodilni kader starostno ni heterogen, prihajali smo v valovih. Tu bi morali za naše razmere narediti nov korak, da vodilna mesta prevzamejo mladi ljudje, izkušeni, starejši pa jim pri tem svetujejo. To ne bi smelo biti boleče, takšno prepletanje mladih moči in izkušenj je v svetu že običajno.«

»Pri jadrnih letalih vam je prodor v svet že uspel.«

»Naročil za DG 300 imamo dosti tujih seveda. Doma sta ga kupila le dva pilota, na domačo prodajo se veda ni moč računati. Naša jadrna letala so uspešna na tekmovalnih, strokovni tisk jim namenja veliko pozornost. Redno jih kupujejo Švicarji, zaradi kvalitete, saj imajo doma na voljo enake tipe letal. Pri letalih smo si ustvarili veliko ime.«

»Za konec še aktualno vprašanje: na mizi imate osnutek zakona o deviznem poslovanju?«

»Z njim se vračamo v šestdeseta leta, tako malo zveze med izvozom in uvozom še nikoli ni bilo. Razer želje po skupni blagajni in avtomatizmu s tujino še ni nič jasnega. Skupna blagajna je seveda zanimiva za tiste, ki bi z njo izgubili svoje obveznosti, ne glede na to iz katere republike so, in seveda za vse pa sive, za panoge, ki niso izvozne vendar jih potrebujemo. Če jih torej potrebujemo, bi morali to rešiti že doslej. Bojim se težav z izdelavnim materialom, sodimo v raznovrstno industrijo, ne vem, če ne bomo prišli na vrsto šele junija, na mesto januarja. Vsako leto posebej se bojimo grozečih predpisov za naslednje leto. Danes se pogovarjamo o uspehu. Kaj, če se bova že čez leto dni o sanaciji Elana? Saj sem dejal: uspešnih in neuspešnih ni.«

M. Volčjak

Sejem cvetja v Trziču

Trzič — Že lansko pomlad je Turistično društvo Trzič pripravilo manjši sejem cvetja. Povabilo je vse tržiške vrtnarje in gospodinje, da so prinesli v mesto prodat odvečne sadike lončnic, grmovnic in podobno. Pravijo, da je že lani kupčija lepo cvetela in da so skoraj vse prodali. Posebno veliko povpraševanje je bilo po gorenjskih nagelnjih.

Letos pa so se odločili, da bi ta sejem še malce razširili. Organizirali ga bodo v soboto, 18., in v nedeljo, 19. maja, to je v času, ko bo v Trziču 13. mednarodna razstava mineralov. Nanj bodo povabili ne le tržiške, temveč tudi vse ostale vrtnarje Gorenjske in gospodinje, ki jim sadike rož, lončarje, kovače, ki izdelujejo vrtno orodje in podobno. V Trziču naj bi to soboto in nedeljo torej dobili vse sadike za vrt, okna, stanovanje in vse kar potrebujemo za gojenje cvetja. Stojnice bo v občinskem atriju postavilo Turistično društvo Trzič.

Vrtnarji in drugi obrtniki naj svojo udeležbo na sejmu cvetja prijavijo Turističnemu društvu Trzič (Tel. 50-473) najkasneje do 10. maja 1988. Namen sejma cvetja v Trziču je, poživiti hortnikulturno dejavnost v Trziču in omogočiti Trzičanom in vsem drugim Gorenjcem, ki bodo prišli v Trzič na ogled razstave mineralov, še dober nakup sadik.

dd

Teden čistoče v Bohinjski Bistrici

Bohinjska Bistrica — Od 26. aprila do 1. maja bo v krajevni skupnosti Bohinjska Bistrica v radovljški občini teden čistoče. Krajevna skupnost zato poziva vse temeljne organizacije združenega dela, delovne enote, organizacije in društva ter krajeane, da do 1. maja namenijo še posebno skrb okolju. Prav je, da lastniki hiš okrog poslopij počistijo različno navlako, popravijo položljene ograje, uredijo gnojniške jame in odstranijo gnoj s kmečkih dvorišč, počistijo zelenice, pometejo ceste in ulice, odstranijo in pokurijo morebitno vejevje, ki visi na javne površine in podobno.

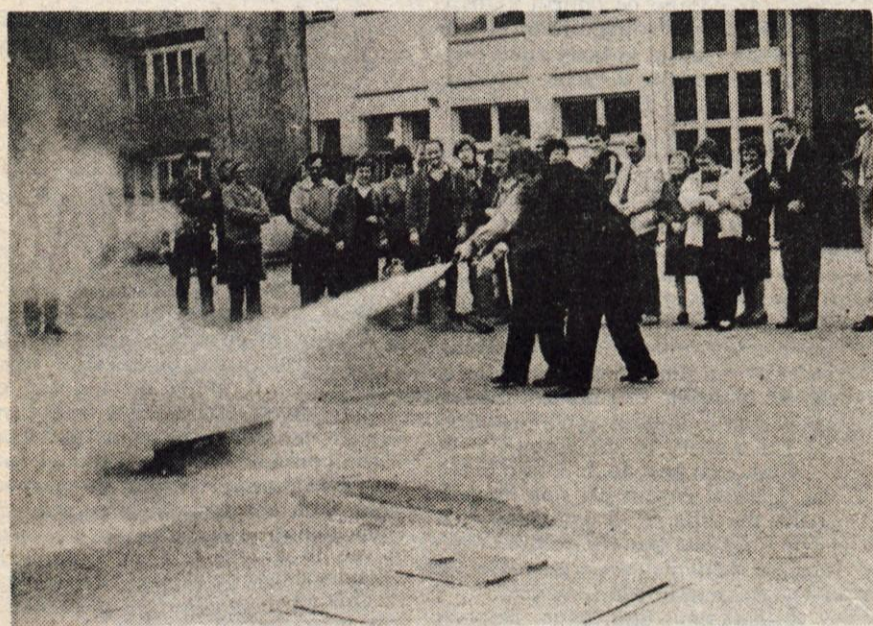
Da bi bilo praznovanje dneva OF, 1. maja in 40. obletnice osvoboditve čim bolj svečano in prijetno, naj bi torej vsakdo poskrbel za čisto okolje. Zastave, simbol svobode, bratstva in enotnosti, pa naj v prihodnjih dneh krasijo sleherni pročelje v krajevni skupnosti.

Srebro in zlato za kranjske karateiste

Ruše — Tekmovalci Karate kluba Kranj so na republiškem članskem prvenstvu v absolutni kategoriji in v katih zopet posegli na odličjih. Metoda Podpečan je preprčilivo zmagala na tekmovalcu članic v katih in je letos najuspešnejša slovenska karateistka, saj je osvojila že naslov slovenske mladinske prvakinja, bila pa je tudi članica zmagovalne mladinske ekipe. Prijetno so presenetili člani Nadižar, Drobnjak in Dujović, ki so kot ekipa zasedli drugo mesto v katih. Srebro kolajno so izbojevali po izenačenem trikratnem dvoboju z ekipo Ruš. Njihov uspeh je še toliko večji, ker so v tej disciplini nastopili prvič.

Najuspešnejši klub prvenstva je bila ljubljanska Emona s petimi osvojenimi kolajnami pred Rušami s tremi in Kranjem z dvema medaljama.

I. Prašnikar

Člani temeljne organizacije slušno prizadetih iz Kranja so tudi sami preizkusili, kako učinkovit je ročni gasilni aparat — Foto: S. Saje

Magda Pivk iz Kranja, nova gostilničarka v Dragi: »Gostinstvo je garanje, a če so ti delo in ljudje pri srcu, ni nič pretežno.« Foto: D. Dolenc

Tam, kjer murke cveto ...

Dolga leta je gojila skrito željo, da bi postala gostilničarka. Rada je med ljudmi, z njimi zna delati, saj je to ničlikokrat dokazala kot dolgoletna trgovka. Zdaj pa se ji je ponudila priložnost: Turistično društvo Begunje, ki že nekaj let nima srečne roke pri izbiri gostilničarja v njihovem gostišču v Dragi, je znova ponudilo gostišče v najem. Magda Pivkova iz Kranja, ki ima v rokah gostinski izpit, se je prijavil z več kot dvajsetimi in bila sprejeta. To je bilo zanjo malce nepričakovano, a se je hitro znašla v novi vlogi. Veliko dela je bilo, preden so pospravili, počistili, pobelili stene, nalepili nove tapete, uredili sanitarije, okolico.

Ko sem jo pred dnevi obiskala, je bilo zunaj hladno, v gostilniški sobi pa je peč prijetno grela. In sploh je bilo prijazno. Rdeči prti na vseh mizah, beli nadprti, v malih vazicah resje, vse čisto, urejeno. Vidi se, da je povsod na delu skrbna roka. In »birtina« je vsa nasmejana. Vesela je gostov, za vsakega najde prijazno besedo. Kar nekaj stalnih strank se ji je že nabralo. Vsak dan bo bolje, se navdušuje in si daje korajžo: zdajle, pred koncem šolskega leta, bodo otroci hodili na izlete v Drago, avtobusi pridejo navadno sem gor obračat, poleti se bodo tu ustavljali planinci. Že je tako toplo, da lahko gostje posede zunaj na vrtu, poleti bo pa sploh prijetno. Žar bo postavila na vrt.

Tudi nov jedilnik gostišča Draga že visi na steni: bikova jajca, postrvi, vsi rezki po želji, klobase v zaseki, domača šunka s hrenom, domača salama, želodec — same dobrote. Tudi z žganci in obaro je že poskusila, a domačini bolj malo jedo, le odžejat se pridejo. Pa se bodo navadili tudi kuhinje, je prepričana. Če bo vedno ponudila take žličnike na juhi, kot so bili danes — rahli, da so se kar tresli, za kakršne naša mama pravi, da imajo »dušo«, — pa tako okusen paprikaš, potem bodo zagotovo segali tudi po jedi. Poleti bo planince, ki se bodo vračali z Rožleke, Begunjske, Prevale, Planince ali Poljske planine, pričakala s toplo enolončnico pa kislim mlekom. To je zagotovo. Posebnost gostišča pa bodo vedno sveže postrvi. Gost si bo ribo, če bo le hotel, sam ujel. Še vesela bo, kajti žive in spolzke so, da včasih kar obupuje ob njih.

Z začetkom je zadovoljna in prepričana je, da bo šlo. Poleti bo oddajala dve dvoposteljni sobi s pomožnim ležiščem. Za hišo bo uredila malo vrta in še kaj. Dela je veliko, posebno ob koncu tedna je ob večerih veliko obiska. Gostinstvo je garanje, spoznava danes, a je vseeno srečna in samo se ji smeje ob bistrih kozarcih, ko toči vino, ob vsakem gostu posebej. Da ljudje le prihajajo, da zadovoljni odhajajo, pa je vse dobro.

D. Dolenc

Obisk slušno prizadetih pri poklicnih gasilcih

Seznanitev s požarnimi nevarnostmi

Kranj — Vrata Gasilsko reševalne službe v Kranju so na stežaj odprta za prebivalce, ki se želijo poučiti o požarnih nevarnostih in ukrepanju ob nastanku ognja. Tamkajšnji delavci skoraj vsak teden sprejmejo kakšno skupino, ji pripravijo kratko predavanje in pokažejo gasilsko opremo. V glavnem jih obiskujejo šolarji, včasih pa pridejo tudi starejši ljudje.

Obisk pri poklicnih gasilcih v ponedeljek, 22. aprila, ni bil povsem vsakdanji, zato smo se ga udeležili tudi mi. Prvič so namreč pripravili

predavanje za člane Temeljne organizacije slušno prizadetih oseb iz Kranja. Na njem se je zbralo 22 udeležencev iz vseh gorenjskih občin.

»Srečanje, kot je današnje,« je v pozdravu obiskovalcem dejal direktor Gasilsko reševalne službe v Kranju Miha Molan, »spada k preventivni dejavnosti. Prek seznanjanja ljudi s požarnimi nevarnostmi želimo preprečiti naraščanje števila požarov, obenem pa si prizadevamo z usposabljanjem za uporabo gasilnih sredstev doseči pripravljenost za hitro ukrepanje, če bi do požara prišlo.«

Zatem ko je direktor Molan opisal drugo dejavnost njihove službe, je Janko Klemenčič spregovoril o vzrokih za nastanek požarov, ukrepah ob izbruhu ognja in pomoči gasilcev. Več o tem so obiskovalci izvedeli ob pomoči prevajalke Zlate Crljanko med ogledom filma Človek, zakaj tako.

Številna vprašanja po ogledu filma so potrdila, da se slušno prizadeti zanimajo tudi za varstvo pred požarom. Žal pa še vedno, kot je opozorila njihova spremljevalka Crljankova, v naši družbi premalo skrbimo za seznanjanje slušno prizadetih z mnogimi ključnimi dogajanjem v vsakdanjem življenju in gredo zato povečini mimo njih.

Poklicni gasilci so se potrudili, da bi gostom izbrisali tak občutek. Po predavanju in ogledu filma so jim pokazali uporabo ročnih gasilnih aparatov, kar so obiskovalci lahko tudi sami preizkusili. Ob koncu obiska so jim predstavili novo gasilsko vozilo za reševanje iz visokih stavb in drugo gasilsko opremo.

S. Saje

CRATOMIR ZOREC

PO PREŠERNOVIH STOPINJAH V KRANJU

Paskvil Nebeško procesijo je Prešeren zložil, da bi se porogal ljubljanskemu hinavskemu in licemerskemu malomeščanstvu. Pesem je zbudila izredno pozornost. Na eni strani zgražanje in mrzlično iskanje tedaj še anonimnega avtorja, na drugi pa zadovoljstvo in odobravanje, češ, končno »se je našel mož, ki je tej svinjski gospodi zabrusil resnico v obraz, zdaj, ko kraljuje povsod le laž; kdor že je zložil to pesem, pojde gorak v nebesa«.

Paskvil so tedaj brali po vsej Ljubljani, skoraj v vsaki družbi in vsaki hiši. Pater Benvenut Crobath, takratni, v zadnjih Prešernovih ljubljanskih letih najbližji pesnikov literarni sogovorec, je paskvil prinesel v samostan, kjer so si ga vsi frančiškani precej prepisali in še celo nekatere pisanja večje terjatke, kot poroča Janez Ordina.

Izvod Nebeške procesije v prepisu je dobila v »kremplje« tudi ljubljanska policija. Ko je zvedela, da jo je zložil najbrž dr. Prešeren, ga je poklicala na zagovor in mu pokazala rokopis. Pesnik je šegavo resno in prav natanko prebral ves paskvil, kakor da bi mu bila pesem doslej povsem neznana. Potem pa je rekel: »Hm, ta stvar ni slabo napisana, toda jaz je nisem naredil. Jaz pišem ostreje!«

Gospodki je bila pesem-zabavljica še posebno neprijetna zato, ker je z vsebino spodbujala zagrenjene proletarske plasti proti izkoriščevalski gospodi, ki se le zabava v Kazini, na strelišču in v Kolizeju. Pesem sama ima posebno ščgav ljudski ton in ritem. Duhoviti pesnik besedoigr trdi v svojem paskvilu, da se v Kazini ljudje »kaze« in da v Kolizeju (= Koloseum) tarejo »um s kolesom«.

Zaradi popolnosti in zato, da povzdignemo vrednost kranjskega prepisa Nebeške procesije, navajamo še naslednjo zanimivost o domnevni četrtem in petem zapisu paskvila.

Nemški pesnik dr. L. A. Frankl 19. julija 1881 poroča, da je našel med literarnimi spisi Anastazija Grina-Auersperga v Gradcu rokopis neke pesmi z naslovom Nebeška procesija. Rokopisa ne razume, ker slovenščine ne obvlada. Svojega dopisovalca Josipa Cimpermana sprašuje, če je to ljudska ali umetna pesem. Sledi za tem zapisom

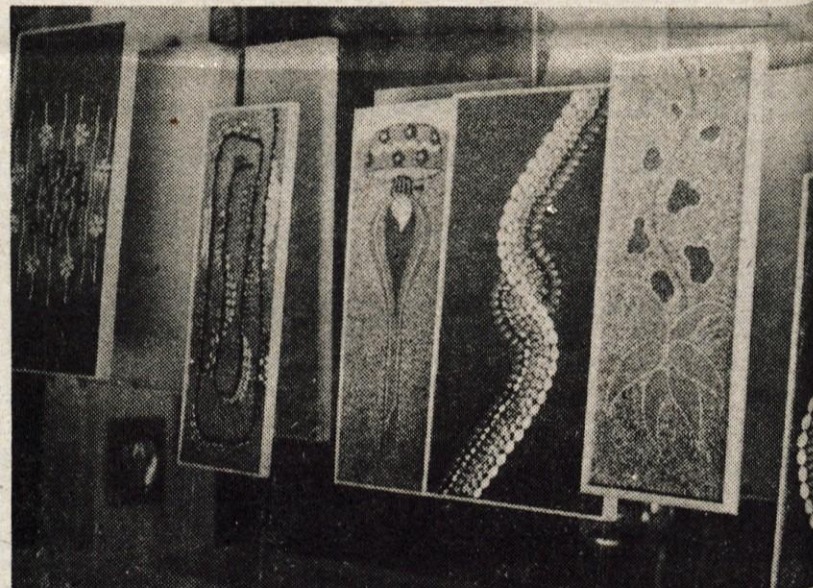
Nebeške procesije pa danes ni več.

Prepis Nebeške procesije je dobil tudi Karel pl. Raab (1814—1874), je bil ob Prešernovem priходу v Kranju in še leto za tem okrajni sodnik temu mestu. Bil je dober pesnikov prijatelj. Leta 1848 se je s svojimi sestrami Luizo Oblakovo udeležil plesa v du Kieselstein. Na plesu je bil tudi dr. Prešeren. Raab je dobil pretek avtografa Nebeške procesije v Kranju, toda z datumom prve adventne delje v letu 1845. Prešernov rokopis Raab očitno podaril dr. Lovru Tomiču, ki je nanj napisal: »To z lastno roko Prešernovo pisano pesem sim dobil od visokočastitega knjižničarja žlahtniga deželnega svetovavca in močnika Dragotina Raaba po njem čast. gospodu sinu Antonu 8. vembra 1858.« Tudi tega zapisa Nebeške procesije ni več pri nas. Morda romal z nekaterimi drugimi Prešernovimi rokopisi v daljno Argentino. Zadržne so ga imeli v Polhovem Gradcu a ga je pokojni dr. Rupel na srečo našel in objavil.

Tu si smemo postaviti vprašanje: ni nobene možnosti, da bi zasebniki ročili pesnikove rokopise v trest za Narodne in univerzitetne knjižnice Ljubljani, kamor edino spadajo? Zvesto vemo za več pesmi, ki so šle iz Poljskega Grada v Argentino. Tri želje Anastazija Zelenca so romale iz Celovca v Nemčijo, Prešernovi rokopisi, ki jih sredi neka Litijčanka, so že romali v Švic, znani zbiralec prešernin v bližini pa sploh ni hotel povedati, ima ...

Saj vendar ne gre za lastništvo materialne dobrine! To je vendar vsenarodna, kulturna dragocenost, si je nihče ne more lastiti. Pa tudi ker so Prešernovi rokopisi v zasebnih rokah v neprestani nevarnosti. Lahko bi se izgubile med selitvami, se povalovale ob nepazljivem ogledovanju, stale žrtev vlage, požara ali inšektov. Toliko Prešernovega smo že izgubili. Vsaj to, kar je ostalo, bi morali ohraniti!

Pripomba: Tri želje Anastazija Zelenca so na srečo priromale nazaj domovino, in jih ima sedaj v poslasti Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

Izdelki invalidne mladine iz Vipave razstavljeni v Globusu — Zavod za usposabljanje invalidnih otrok Janka Premrla-Vojka iz Vipave praznuje letos 20-letnico obstoja. Tu žive, se zdravijo in delajo otroci cerebralno paralizirani. Ročna dela so ena od številnih vrst terapij v zavodu. Vsako leto mladi tega zavoda tudi pokažejo, kaj so čez leto ustvarili. Lani so razstavljali v Ajdovščini in Novi Gorici, pred kratkim v Lutkovnem gledališču v Ljubljani, v torek, 16. aprila, pa so v kranjskem Globusu pripravili razstavno okno. Če vas bo pot zanesla mimo, si le ogledajte njihova dela. Na ogled bodo čez prvomajске praznike, potem pa bodo to mini razstavo prenesli v Litijo. dd — Foto: F. Perdat

Razstava ročnih del na Bohinjski Beli — Z različnimi prireditvami v krajevni skupnosti Bohinjska Bela v radovljški občini minuli teden proslavili krajevni praznik. Tako so v prostorih kulturnega doma ob koncu tedna odprli tudi razstavo domače obrti in ročnih del. Seden najst kranjancov se je predstavilo z različnimi izdelki in s tem pokazalo, da sta domača obrt in različno ljubiteljsko ustvarjanje na tem območju zelo vsestranska. — A. Ž.

Besniške lutke pojdejo na Poljsko

Lutkovna skupina KUD Jože Rapler iz Besnice pojde konec maja z lutkovno predstavo H. C. Andersena Grdi raček na lutkovni festival na Poljsko — Veliko priznanje skupino, ki snuje šele od jeseni, in za režiserja, se je tokrat prvič spoprijel z lutkovnim odrom

Besnica — Tatjana Potočnik, Lenka Vidic, Mira Eržen, Majda Brenkuš, Magda Miklavčič, Zdena Rakovec, Mateja Ošljaj, Roman Eržen, Vida Selšek, Tomaž Eržen, Mira Brenkuš in režiser Janez Eržen so ob pomoči Matevža Manana in Saša Kumpa letos pripravili odlično lutkovno predstavo zgodbi Hansa Christiana Andersena Grdi raček. Občinstvo jo je prvič videlo na občinskem srečanju lutkovnih skupin v gradu Heselstein v Kranju, nato so z njo

stojali po okoliških krajih in na srečanjih gorenjskih lutkarjev, kjer so jih selektorji prižigali zeleno luč za republiško srečanje lutkovnih skupin. Poleg navdušenja občinstva so tam poželi tudi vsa priporočila kritike in številna vabila na festival v Katowicach, kamor pojdejo 23. maja. Ker je po enotnem mnenju enajsterice mladih besniških lutkarjev za njihov uspeh v največji meri »odgovoren«

režiser Janez Eržen, smo ga povprašali, kako je lahko skupini lutkarjev začel v režiserju, ki se še poskuša v tej teaterski zvrsti, uspešna tako dobra predstava. »Prižigadevali smo si narediti dober predstavo in to nam je po mnenju distih, ki so nas videli na odru, uspelo,« je povedal uspešni režiser — debitant. »Res, prvič sem se lotil lutkovne predstave. Toda tudi lutka je le del teatra, z njim pa se še dolgo ukvarjam. Kar let sem se zaradi ljubiteljske dela na odru in zaradi poklicne dela v Zvezi kulturnih organizacij udeleževali tudi številnih seminarjev. S polno glavo tovrstnega dela naj ne bi bilo težko narediti lutkovne predstave, vendar te je malo, pokazati se lutkovnemu občinstvu in slednjič tudi tistim, ki so vse desetletje učili teorije. Lani sem bil prvič tudi na seminarju o lutkovno dejavnost, za kar sem navdušil leto poprej.«

Po likovnih predlogih Saša Kumpa je Janez Eržen tudi sam izdelal lutke, nato pa mladim lutkarjem že prvi dan vcepil misel, da lutka ni mrtev predmet, da z igralcem v skupini mladih, ki so snovali Grdega račka, je uspel ujeti pravo stvarjalno in sproščeno vzdušje. Začetniki v lutkarstvu so kmalu dojele vlogo lutkarja. Z vsako novo vajo je predstava rasla, drugo so jo dograjevali in po besedah Lenke Eržene je predstava resnično skupinski izdelek in ne avtorsko delo režiserja.

Da je predstava uspela, je tudi rezultat nenehnega iskanja. S predstavo predstavljamo nismo imeli za

veka do časa po drugi svetovni vojni in so v isti sapi prikaz opravljenih raziskav kot spodbuda in osnova za prihodnja raziskovanja. Prav na kratko velja predstaviti vsebino. Ti-motej Knific je napisal prispevek o arheološkem zemljevidu Blejskega kota v zgodnjem srednjem veku, ozir pa se je na najstarejše sledove človekove prisotnosti v Blejskem kotu. Andrej Pleter-ski piše o župi Bled, ki je obsegala celotni Blejski kot in je bila z drugimi župami povezana v slovansko kneževino Karniolu; segel je torej v staroslovansko obdobje. Ferdo Gestrin piše o Bledu v fevdalnem obdobju do konca 18. stoletja. Ob koncu 10. in na začetku 11. stoletja je nastopil za blejsko ozemlje čas velikih sprememb, nastala so velika zemljiška gospostva, med njimi tudi gospostvo briksenških škofov s središčem na Bledu. Njegov prispevek se povezuje s prispevkom Janeza Höflerja o umetnostnih spomenikih srednjega veka v Blejskem kotu: blejski grad, ostoška in druge cerkve. Ker so nam Kroniko Bleda predstavili v Grimščah, povejmo, da je dvorec eden izmed štirih iz 14. stoletja, ki se je ohranil do danes, v zadnjem času po zaslugi radovljiške tovarne Almira. Dvorci so bili še v Podhomu, na Poljščici in Rečici. Jana Fischer piše o populacijskem razvoju in socialni strukturi okrajnega glavarstva Radovljica med leti 1869 in 1910.

Vsekakor je to prispevek, ki daje izrazit napotek k nadaljnjim raziskavam, saj se je omejil na nekatere glavne splošne značilnosti. Te kažejo na nekatere značilne posebnosti, ki jih v razvoju slovenskega narodnega ozemlja ne zasledimo. Igor Smolej je dal prispevek k zgodovini blejskih gozdov, osvetlil je preteklost gozdarstva in gozdov na Pokljuki in Mežakliji na tistem delu briksenške gozdne posesti, za katero obstajajo najstarejši in vsi naslednji gozdnogospodarski načrti. Mirko Kampli je obdelal Bled na starih slikah (slikah, grafikah in fotografijah). Gradiva je seveda veliko, saj je Bled s svojo ožjo in širšo

okolico izredno fotogeničen, mikaven seveda tudi za likovno upodabljanje. Dal je dve ideji. Bled naj razširi muzejsko zbirko slik v kabinet blejskih upodobitev, načrtno naj zbira originale, vsaj odlične kopije. Druga ideja oziroma predlog pa je spomenik izumitelju fotografije na steklo Janez Puharju, ki je povezal ime Bled s svetovnimi središči znanosti in kulture. Jože Mahnič piše o Bledu in književnosti. Bled je v slovensko slovstvo vstopil v času prosvetljenstva z Blažem Ku-merdejem, ki je bil rojen leta 1738 v Zagoricih. V Ljubljani je bil ravnatelj normalke in kasneje okrožni šolski komisar v Celju in Ljubljani. Dunajski vladi je predložil načrt za uvedbo slovenščine kot učnega jezika v osnovne šole na Kranjskem. Bled pa je seveda povezan z velikimi imeni slovenske književnosti, začenši s Prešernom, pa tja do Cankarja in Župančiča, ki so ju najin-

timnejše vezi prikovali na Bled. Olga Janša-Zorn piše o zgodovini blejskega turizma od začetkov do leta 1941. Bled spada med zgodnja turistična jedra na Slovenskem, ima pisano in bogato preteklost. Slavlil ga je že Prešeren, njegove tople vrelce je omenjal Valvasor, zaslovel pa je sredi 19. stoletja po Rikljevih zaslugi. Prispevek Boža Benedika govori o počitniških vilah, ki so bile ponos blejskega letovišča. Močno so vplivale na urbanistično podobo kraja. Počitniške vile so se s hoteli, gostišči in drugimi turističnimi in športnimi objekti zlivale s starimi kmečkimi jedri blejskih vasi v pojem svetovno znanega letovišča. Božo Benedik je napisal tudi prispevek o čolnarjih in izvoščikih na Bledu, ki so zrasli iz potrebe blejskega vsakdanjega življenja, danes pa so seveda predvsem turistična znamenitost, čeprav njihova stara vloga in pomen še nista povsem prešla. Franc Rozman piše o baronu Schweglu, ki se je rodil v Zgornjih Gorjah pri Bledu, kasneje kupil dvorec Grimšče. Največ je storil za gradnjo železnice. Njegovo ime je povezano posebej z gradnjo bohinjske železnice, osta-

la je celo legenda o čudnem večernem svetlikanju na zamočvirjenih travnikih vzhodno od Grimšč. Bil je naše gore list, vendar je svoje poreklo, vsaj v političnem smislu, zatajil. France Benedik je prispeval kronološki oris narodnoosvobodilnega boja na Bledu, ki je bil center nemške okupacijske oblasti na Gorenjskem. Kljub temu so ljudje mnogo pripomogli k zmagi nad nemškim okupatorjem, svoja življenja je žrtvovalo 72 prebivalcev Bleda. Božo Benedik je napisal tudi prispevek o športnem utripu Bleda, saj so bile na Bledu vrhunske prireditve v šahu in veslanju. Kroniko Bleda so natisnili v 1.600 izvodih, domačinom je namenjenih 600 izvodov. Prodajajo jih v pisarni Turističnega društva Bled, cena je 700 dinarjev. Izdajo so denarno podprli: skupščina občine Radovljica, občinska kulturna skupnost, Turistično društvo, Turistična poslovna skupnost in Krajevna skupnost Bled ter blejske Vezenine in LIP Bled. Številko je uredil uredniški odbor z glavnim urednikom dr. Petrom Vodopivcem, odgovornim urednikom Marjanom Drnovškom in tehničnim urednikom Markom Stuhcem, oblikoval jo je Julijan Miklavčič. Uredniški odbor je tesno sodeloval z Božom Benedikom, prof. dr. Ferdom Gestrinom in dr. France-tom Rozmanom.

Ob izidu Kronike Bleda si velja zapomniti priložnostne besede Ferda Gestrina. Dejal je, da so tematsko zaokrožene številke dobra pot k pogledu v zgodovino posameznih krajev. O zgodovini Bleda jo je skušal pripraviti že sredi petdesetih let, vendar ni našel avtorjev. Po treh desetletjih so v tem pogledu velike razlike, avtorjev je veliko, vedno več jih je. Resda pišejo takorekoč ljubiteljsko. Vendar denar ne bi smel biti razlog, da podobne kronike ne bi dobili še drugi, za zgodovinarje prav tako zanimivi kraji. Če vsakdo nekaj primakne, denarja ni težko zbrati.

M. Voltjak

KULTURNI KOLEDAR

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik na Jesenicah bodo v petek, 26. aprila, od 18. uri odprli razstavo akademskega slikarja Albina Polajnarja. Razstava bo odprta do 8. maja.

BLED — V festivalni dvorani na Bledu je bila odprta planinska razstava — Fotodokumentacija Planinskega društva Bled. Razstava bo odprta do 6. maja.

V Kosovi graščini na Jesenicah je na ogled razstava kovaških izdelkov Joža Bertonclja.

KROPA — V Kovaškem muzeju v Kropi bo v petek, 26. aprila, ob 18. uri otvoritev zbranega gradiva o znamenitih Kroparjih, Juriju Varlu (1812—1874), Danijelu Pogačniku-Kroparskem (1835—1910), Kristini Šuler (1866—1959) ter dveh slikarjev: Janeza Krstnika Potočnika (1749—1834) in Petra Žmitka (1874—1935).

KRANJ — V galeriji NOVA v Kranju razstavlja svoje risbe akademski slikar Zmagor Puhar. V kavarni Kavka v Kranju razstavlja grafike in jedkanice Lev Zakrajšek. Razstavljal bo en mesec.

LJUBLJANA — V galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov Ljubljana razstavlja svoje slike akademski slikar Zvest Apolloni. Razstava bo odprta do 18. maja.

DOMŽALE — V Galeriji Janez Repanšek v Domžalah je odprta razstava slovenske umetne obrti iz Slovenj Gradca.

Tržič poje 85

Tržič — Danes ob 19. uri bo Zveza kulturnih organizacij Tržič v Osnovni šoli Križe priredila četrti revijo pevskih zborov tržiške občine. Nastopili bodo: zborček cicibanov VVE Bistrica pod vodstvom M. Gašperlin in M. Hostnik, otroški zbor osnovne šole heroja Bračiča pod vodstvom Andreja Puharja, pevski zbor Mladika KUD Križe pod vodstvom Marjete Bohinc-Drucker, kvintet bratov Zupan, moški pevski zbor Društva upokojencev Tržič pod vodstvom Ede Ošabnika, komorni zbor Peko pod vodstvom Janeza Forška, moški pevski zbor BPT pod vodstvom Francija Šarabona. Ob koncu bodo z Jenkovo pesmijo Naprej nastopili združeni pevski zbori. Gost večera pa bo moški pevski zbor SPD Borovlje pod vodstvom Melchiorja Verdela.

DELFIN

**VAS VABI NA
RIBJE
SPECIALITETE**

Srečanje glasbenih šol Gorenjske

Glasbena šola Radovljica, ki je skupaj s Psihiatrično bolnišnico letos pripravila tradicionalno vsakoletno Srečanje glasbenih šol Gorenjske, je privabila v graščinsko dvorano učence in učitelje vseh petih gorenjskih (nižjih) glasbenih šol (Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič). Že po tradiciji pa so bili valjeni še gostje iz italijanskih Ukevi in avstrijske Koroške; slednjih pa zaradi vremenskih razmer prejšnji petek ni bilo na begunjsko glasbeno srečanje. Škoda!

Po splošni oceni sodeč se glasbeno šolstvo na Gorenjskem spet dviga. Nekaj je bilo tudi v Gorenjskem glasbo o tem že napisanega v zvezi z rezultati minulega XIV. Tekmovanja učencev in študentov glasbe SR Slovenije (1985), pred nami je jugoslovansko Zvezno tekmovanje (Skopje, 16.—22. april), tokratno begunjsko srečanje pa za razliko od obeh omenjenih Tekmovanj ni imelo tekmovalnega namena. Kljub temu pa se je prav na tem Srečanju vrstila kar pisana družina instrumentalistov, solopevka, komorne skupine in (Mladinski) Pihalni orkester (GS Jesenice). V tej meri vrednotenja so bile prisotne skoraj vse instrumentalne skupine (klavir; pihala: ansambl kljunastih flavt, flavta in saksofon; trobila: dve trobenti; solopetje; godala: violina; harmonika in duo harmonik). Izostala je edinoletna popularna

kitara in še to le po »zaslugi« manjkajočih Korošcev. V okviru letošnjega Evropskega leta glasbe smo v programskem branju glasbenega srečanja Gorenjske zasledili tudi glasbo slavljencev: Bachovo Sarabando (s harmonikarjem T. Jakšičem iz GS Tržič) in Händlovo Passacaglio (s pianistko T. Cvelbar iz GS Kranj). Slovenska glasba je bila udeležena le z Matičičevo (klavirsko) Etudo št. 1 (s pianistko D. Azman iz GS Škofja Loka), na jugoslovansko področje pa je srečanje poseglo tudi enkrat samkrat s Prokopijevo Dojranko (z odlično flavtistko S. Bertoncelj iz GS Škofja Loka).

Na Srečanju glasbenih šol Gorenjske so bile še posebej opazne igre mladega violinista M. Vlašiča, ansambla kljunastih flavt in saksofonista D. Prešička (vsi GS Radovljica), že omenjene flavtistke S. Bertoncelj in harmonikarja R. Kranjca (oba GS Škofja Loka) trobentačev P. Dobrovoljca in M. Oberstarja (GS Kranj) ter Mladinskega pihalnega orkestra (GS Jesenice).

Govorniki, ki so se tudi na ta način oddolžili letošnjemu Srečanju, pa so po vsakem nastopu GS podelili tudi spominsko listino za udeležbo in ki jih je v imenu soorganizatorjev podelil za Društvo glasbenih pedagogov Gorenjske njegov predsednik Valentin Bogataj.

Franc Križnar

Likovna galerija Janez Repanšek Razstava slovenske umetne obrti

Rudnik — Včeraj so v Likovni galeriji Janez Repanšek na Rudniku pri Domžalah odprli razstavo slovenske umetne obrti, ki jo je pripravila Zveza obrtnih združenj Slovenije. Predstavlja se 40 izdelovalcev, večina ima že naziv mojstra obrti oziroma najvišja priznanja na razstavah domače in umetne obrti v Slovenj Gradcu.

Razstavljeni so izdelki iz stekla, keramike, usnja, ročno tkanje, čipke, izdelki umetnega kovaštva, izdelki iz zlata in podobno. Namen razstave je, da spodbudi to vrsto stvarjanja, ki je bila doslej kar nekako v senci bolj uveljavljene in razvejane domače obrti ter hkrati pokazati, da si obrtniško stvarjanje in umetnost

na tem področju dokaj uspešno podajata roke.

Razstava, ki naj bi v nekem smislu zapolnila praznino v času med dvoletnimi razstavami domače in umetne obrti v Slovenj Gradcu, se hkrati vključuje v okvir prireditve ob 40-letnici osvoboditve, praznovanje ustanovnega sestanka OF in 15-letnice obstoja Zveze obrtnih združenj Slovenije.

Odprta bo do 10. maja, ogledate si jo torej lahko med prazniki. 1., 2. in 3. maja bo odprta od 11. do 18. ure, sicer pa je ogled možen ob petkih od 18. do 1. ure in ob nedeljah od 11. do 18. ure. Galerija Janez Repanšek na Rudniku je blizu znanega Arboretuma Volčji potok, torej bo izlet tja lahko prav prijeten.

Kronika Bleda

Slovenski zgodovinarji so tematsko devilko svoje Kronike — časopisa za slovensko krajevno zgodovino — to-raz posvetili Bledu, ki je tako kot čet-ri slovenski kraj dobil pogled v svojo zgodovino — Krajevno zaokrožene devilke so za ljudi zanimivejše, zaradi narnih podpor pa lažje izidejo

Bled — V prijetnem okolju graščine Grimšče Almirinega centra za razvoj domače in umet-obra — so v četrtek, 18. aprila, predstavili Kroniko Bleda, tematsko številko Kronike, časopisa za slovensko krajevno zgodovino. Časopis Zveza zgodovinskih društev Slovenije, kotja za krajevno zgodovino. Tokrat so sloven-krasjevi zgodovinarji dvojno številko svoje-časopisa posvetili zgodovini Bleda, ki je tako-četrti slovenski kraj dobil pogled v svojo pre-ostlost. Pred njim so podobno kroniko napisali o-lobljani, Ribnici na Dolenjskem in Mariboru. Na številke časopisa niso tematsko zaokrožene, tore le občasno. Vendar ugotavljajo, da so-število številke za ljudi bolj zanimive, zaradi de-likovnih podpor pa tudi lažje izidejo. Je pač tako, da takšne stvari pri nas ni denarja in da pisci-jejo več ali manj ljubiteljsko.

Kronika Bleda seveda ne želi biti celovita po-bera preteklosti Bleda in njegove okolice. V njej-razprave obravnavajo posamezne proble-be blejske zgodovine od zgodnjega srednjega

Šlo je za obstoj slovenskega naroda

Dva velika praznika sta pred nami, na Slovenskem posebej cenjena. Dan Osvobodilne fronte slovenskega naroda in praznik dela. Čas res ni primeren za velika praznovanja. V današnjih težavah pa se oziramo tudi v preteklost, ko iščemo nove moči za razreševanje sedanjih problemov, za pravilno lutenje bodočih. Znova načenjamo vprašanja vsebine Osvobodilne fronte, vprašanja (raz)vrednotenja dela. Josip Rus je v obih pogledih resnično pravi sogovornik, osredotočili pa smo se na ustanovitev Osvobodilne fronte, njen značaj, odnose v njej.

Pogovor z Josipom Rusom je nastal že pred meseci. Nič manj ni današnji, zato smo ga prihranili, saj ga boste te dni brez dvoma pozorneje prebrali.

Nastal je ob novoletnem sprejemu, ki so ga Josipu Rusu pripravili v Radovljici. Ob lanskem občinskem prazniku so ga namreč imenovali za častnega občana radovljiške občine.

Ujeli sta se dve želji. Naša po pogovoru z njim, njegova po natančni pojasnitvi skope utemeljitve, ki so jo v Radovljici napisali ob njegovem imenovanju. Ni povsem točna, nekako že moram utemeljiti, da priznanja nisem dobil kar tako, pravi smeje.

Josip Rus hoče vselej natančno izraziti svoje misli, z ohlapnostjo se ne sprijazni. Morda zato, ker je pravnik, morda zato, ker že dolgo stopa po političnih poteh našega življenja. Še vedno se udeležuje sej predsedstva socialistične zveze. Vendar bolj poslušam kot govorim, pravi.

Ostaja pokončen in dosleden, skromen in pošten, v visoki starosti je ohranil življenjsko živahnost in bistrost. Še zdaleč ni lahek sobesednik. Prav prijetno pa zna kramljati o vsakdanjih stvareh, o preteklosti rodnega Bleda. Skupaj se zasmejeva, ko pravi, da ni dolgo tega, da je moralo to biti tam okoli leta petintrideset, jaz pa mu odvrnem, da je to vendarle daleč nazaj.

Ne, ni mi treba pomagati, zavrne pomoč, ko odloži plašč in palico na obešalnik. Vsak gib, ki ga lahko naredim, je dobrodošel. Da, res je, še vedno se vozi s kolesom, do Radovljice z Bleda, kjer prebije poletja, zime pa v toplejšem stanovanju v Ljubljani. Nobenega velikega avtomobila, nobenega šoferja, iz Ljubljane se je sam pripeljal z avtobusom na novoletni sprejem v Radovljico. Še vedno izžareva pripadnost zdravi, naravni telesni vzgoji, ki jo je udeležil z dolgoletnim delom v sokolski organizaciji.

»Pri ustanovitvi OF ste sodelovali kot zastopnik sokolske organizacije, torej moramo začeti pri njej. Kdaj ste začeli delati v sokolski organizaciji, kakšen je bil njen značaj?«

»Na Bledu sem decembra 1918 oživil sokolsko društvo, vodil dvajset prostovoljcev in z njimi v Podrožici sodeloval v bojih za severno mejo. Kot sodnik sem delal v več slovenskih krajih, tam sodeloval v sokolskih društvih, kasneje v vodstvu sokolske organizacije. Po letu 1936 je imela v petih župah več kot 280 društev s 40 tisoč člani. Vsa Slovenija je bila posejana z njimi, kar se je zgodilo v Ljubljani, je odmevalo po vsej Sloveniji, naše delovanje je bilo enotno in homogeno. Natančno smo označili tudi značaj naše organizacije in razglasili njeno popolno samostojnost, ki smo jo ohranili do ustanovitve OF. Sokolska organizacija je temeljila na družbenih načelih, ki so prirodo osnova narodnostnega, ljudskega gibanja; na narodnostnem in telesnovzgojnem (neverniškem) načelu. Sokolska organizacija je bila pomembna družbena sila, ki ni hotela in smela postati politična, saj je bila vzgojna. Politični pomen smo prevzeli šele z ustanovitvijo OF.«

»Kakšna je bila sokolska vzgoja?«

»Pospeševala je samostojno rast slovenskega človeka, temeljila je na prirodnih danosti človeka kot enotnega bitja. Sokoli smo vzgajali upornost, samostojnost, osrednji načeli sokolske organizacije sta bili delo in odgovornost kot veselje in ponos. To seveda ni bilo v soglasju s katoliško vzgojo, ki temelji na deljivosti duše in telesa, na podrejenosti in poslušnosti. Takoimenovana katoliška akcija po letu 1936 je bila odločen napad na sokolsko vzgojo, oblasti so nam očitale brezboštvo.«

»Od prirode do svobode torej?«

»Poglaviti cilj sokolske organizacije je bil, da bi Slovenci sami odločali o svoji usodi, da bi jih za to vzgajali in usposobili. Zagovarjali smo narodnostni princip samoodločbe, ki je k nam prodrli že leta 1917 (majniška deklaracija). Vendar pa revolucionarni razmah po prvi svetovni vojni ni združil vseh Slovencev, v dobi stare Jugoslavije smo bili še bolj razkosani. Tristo tisoč Slovencev je ostalo zunaj meja domovine. Primorsko je Italija dobila za nagrado, že tedaj se začela ogroženost obstoja slovenskega naroda. Položaj se je usodno poslabšal po vzpostavitvi fašističnega režima Stojadinovič-Korošec leta 1935, ki je vodil naravnost v izdajstvo in zločin države. Katoliška akcija je imela zaročniško pozicijo. Po letu 1935 slovenskega človeka ni več, nastopi katoliški vernik. Katoliška cerkev narodnostnega principa pač ne priznava, ne more ga priznati, saj je enotna, mednarodna organizacija vernikov, ne pa narodov.«

»Kakšno je bilo sodelovanje s komunisti do ustanovitve OF?«

»Povsem svobodno, sokolska organizacija je nastopala samostojno. Sokolsko organizacijo je v OF pripeljala njena lastna pot. Bil sem na sestanku s komunisti 13. januarja 1941, seznanili smo se z razmerami, se pogovarjali o mogočem sodelovanju. Glede sodelovanja s komunisti pa je seveda treba vedeti, da je bila komunistična partija po ustanovnem sestanku na Čebinah v globoki ilegali.«

»Kaj vam pomeni ustanovitev OF?«

»OF je pomenila uveljavitev načela samoodločbe slovenskega naroda. Ustanovljena je bila kot nova, vsenarodna, enotna politična organizacija z naslednjim programom: prvič, združitev vseh ljudskih sil za oborožen odpor proti okupatorju; drugič, osvoboditev in združitev vseh Slovencev; tretjič, povezanost z drugimi narodi Jugoslavije in četrtič, naslonitev na Sovjetsko zvezo. Odločitev za OF ni bila preprosto posledica nekega poziva, temveč je rasla iz dojemanja razmer in razvojnega toka. Spoznanje o nujnosti enotnega nastopa za ohranitev narodovega obstoja je zorela že prej, v boju proti fašističnemu režimu.«

Josipa Rusa so lani v radovljiški občini imenovali za svojega častnega občana. Novoletni sprejem sta zanj pripravila dotedanji predsednik radovljiške občinske skupščine Boris Setina (na desni) in novi predsednik radovljiške občinske skupščine Bernard Tonejc (na levi).

»Komuniste in Sokole je torej pripeljala skupaj skrb za usodo slovenskega naroda in domovine?«

»Samo to. Nismo bili politična stranka in razredne koristi niso bile naša skrb. V tem smislu sem naše razmerje in sodelovanje s komunisti razumel že januarja 1941. Razumeli smo, da gre za resno, vsenarodno zadevo, ki jo je veleva čas. Šlo je za uresničevanje načela samoodločbe, vendar pa nam ni šlo za načelo samo, šlo je za obstoj slovenskega naroda v najbolj olnem smislu.«

»Obstoj slovenskega naroda je bil torej glavni motiv za sodelovanje s komunisti in za ustanovitev OF.«

»To je bila zapoved časa, zapoved, da moramo za vsako ceno braniti narod sami. Šlo je za takojšen oborožen odpor, saj bi bilo sicer vse skupaj prazno govorjenje, ki se ne bi moglo postaviti po robu nasilju. Jugoslavija je bila v rokah okupatorjev, ni bilo vlade, nobenega političnega vodstva, ni bilo armade, ničesar. Zato smo se odločili za OF, izkušnje iz leta 1918 pa so govorile, da ne smemo zamujati. Torej že januarja ni bilo nobenega zadržka, da ne bi sprejeli ponujenega sodelovanja komunistične partije. To je bila edina stranka, ki ni bila obremenjena z odgovornostjo za fašistični režim in zločin države. Hkrati pa je imela enotno organizacijo po vsej Jugoslaviji. To sodelovanje je bilo nujno, odločilno.«

»OF je torej predstavljala narod kot celoto, bila je nova stopnja v njegovem razvoju.«

»Seveda. Zrasla je iz slovenskih razmer in je torej mogla biti ustanovljena izključno za slovenski narod. Zato je bila lahko le enotna, vsenarodna organizacija. To ni bila koalicija skupin, temveč je združevanje v osvobodilni fronti predstavljalo slovenski narod kot celoto. Poleg so bili tudi kulturni delavci, saj bi sicer nekaj manjkalo. Seveda pa je upoštevala usodno povezanost z drugimi jugoslovanskimi narodi, ni priznala razkosaanja Jugoslavije in nasilja nad njo. Zavezništvo se je za zavezništvo z naprednimi protifašističnimi silami v svetu. Nobena druga usmeritev ne bi mogla izpolniti zahteve po obrambi naroda, v položaju, v kakršnem je bil.«

»Vendar je komunistična partija kasneje postala odločilni dejavnik.«

»Z napadom na Sovjetsko zvezo je usoda za komunistično partijo postala odločilna. Stvari so se spreminile, komunistična partija je postavila glavno poveljstvo partizanske vojske. 15. junija smo še imeli prvi plenem OF, kasneje je postala vse bolj (transmisija) odločanja. Komunistična partija je krepila svoj vpliv, kar je bilo odraz razmer pa tudi logika politične stranke. Ne smemo seveda pozabiti, da je bila kot edina politična organizacija prisotna v vsem jugoslovanskem prostoru, povezana je bila s Kominternom, kar je imelo svoje težo. Svojo vodilno funkcijo je partija opravljala uspešno. Poglavitna naloga IO OF pa je bila ohraniti enotnost gibanja. Svoje stališče smo sokoli povedali aprila 1941 in na njem ostali. Za nas je bilo bistveno uresničevanje programa.«

»Po osvoboditvi so bili osnovni programski cilji doseženi.«

»Ker je komunistična partija prevzela oblast, fronta takšna, kot je bila, ni bila več potrebna. Sicer pa o razmerju med partijo in frontno nič kaj radi ne govorimo, ne vem, če je zadovoljivo urejeno.«

»Delo in odgovornost kot veselje in ponos, ste dejali, sta bila v središču sokolske vzgoje.«

»Vsekakor bi morali širiti svobodo in uveljavljati delo kot najvišje načelo človeške družbe. Vsako delo je družbeni prispevek, nobeno delo ni nečastno. Kdor zna več in bolje delati, več velja. Delo je tisto, ki izničuje uravnilovko. To je naravna in družbena danost veljavnosti dela in legitimna družbena enakopravnost človeka kot prirodno določenega, nedeljivega razvojnega bitja. Z odgovornostjo se ni moč igrati. Vsak človek za svoje delo hočeš-nočeš odgovarja. Če bi se vsak, ki dela, tega zavedal, bi bila to resnično nova osebna moralna vsebina. Z vsako odločitvijo, kaj šele z njeno uresničitvijo, sta povezana namen in odgovornost. Če človek nima možnosti, da sam skrbi in odgovarja za svoje delo, ki je njegova osebna in družbena vrednost, se le težko zaveda, da je vsako njegovo dejanje hkrati on sam.«

M. Volčjak

JOSIP RUS, pravnik, telesnovzgojni in družbenopolitični delavec

Rojen 16. marca 1893 na Bledu. Gimnazijo je obiskoval v Kranju, študiral na Dunaju in leta 1921 diplomiral v Ljubljani. Po letu 1922 je bil sodnik.

Sodeloval je v vodstvu Zveze sokolskih društev Slovenije in se 13. januarja 1941 sestal s komunisti. 27. aprila 1941 pa je kot zastopnik te organizacije sodeloval pri ustanovitvi OF in postal predsednik IO OF.

1942: član izvršnega odbora AVNOJ.

1943: podpredsednik IO OF oziroma SNOO, pozneje SNOS, delegat II. zasedanju AVNOJ, kjer je bil izvoljen za podpredsednika AVNOJ za Slovenijo.

1944: julija odšel iz Slovenije na Vis na delo v predsedstvo AVNOJ in nec leta od tam v osvobodjeni Beograd; bil je član zakonodajne komisije AVNOJ.

Po osvoboditvi:

— član vodstev OF oziroma SZDL Slovenije in LFJ oziroma SZDL Jugoslavije,

- republiški in zvezni ljudski poslanec,
- podpredsednik prezidija Ljudske skupščine FLRJ,
- član KP Slovenije od leta 1948,
- član predsedstva skupščine LRS,
- predsednik Partizana Jugoslavije in član uprave Partizana Slovenije

Nosilec Partizanske spomenice 1941.

Častni občan Ajdovščine in Radovljice in imetnik drugih priznanj.

Temeljne točke OF slovenskega naroda

OF slovenskega naroda proglašala, da neomajno vztraja na načelnih osnovnih točkah, sprejetih na II. plenarni seji SNOO, ki se glase:

1. Proti okupatorju je treba vršiti neizprosno oboroženo akcijo.
2. Ta akcija predstavlja izhodišče za osvoboditev in združitev Slovencev.
3. Stojč na stališču naravne in usodne skupnosti jugoslovanskih narodov, OF ne priznava razkosaanja Jugoslavije in deluje z vsemi silami za slogo in enotnost njenih narodov. Hkrati stremi k povezanosti slovenskih narodov pod vodstvom velikega ruskega naroda na temelju pravice slehernega naroda do samoodločbe.
4. Za osvobodilno akcijo in aktivizacijo slovenskih množic preoblikuje OF slovenski narodni značaj. Slovenske ljudske množice, ki se borijo za svoje narodne in človeške pravice, ustvarjajo nov lik aktivnega slovenstva.
5. Vse skupine, ki sodelujejo v OF, so

se obvezale, da bodo lojalne v mednarodnih odnosih.

6. Po narodni osvoboditvi prevzame slovenski narod oblast OF slovenskega naroda kot celota.

7. Po narodni osvoboditvi uvede dosledno ljudsko demokracijo. Vprašanja, ki presegajo okvir narodne osvoboditve, se bodo reševala na demokratičen način.

Glede na slovenske narodne potrebe in glede na dejstvo, da se bliža čas narodne osvoboditve, dodaja OF slovenskega naroda svojim temeljnimi črkam še dve naslednji točki:

8. V skladu s slovesnimi izjavami Churchilla, Roosevelta in Stalina bo svoji narodni osvoboditvi o narodni ureditvi Združene Slovenije in o zunanji odnosih odločil slovenski narod sam. OF bo to elementarno pravico slovenskega naroda uveljavila in jo nila z vsemi sredstvi.

Protifašistično gibanje sokolske organizacije v Sloveniji, z vodstvom v Ljubljanski župi, je tekem petih let z nepopustljivim odporom proti režimskemu pritisku samo ohranilo svoj obstoj vse do osvoboditve.

Na II. obrambnem zboru Ljubljanske župe 8. maja 1938 je vodstvo Ljubljanske župe ob navzočnosti 7 tisoč pripadnikov pozvalo vse Slovence na vseljudo obrambo proti nasilju z besedami:

Tisočletna doba nasilja, zločinov in prevar tujih gospodarjev nas poziva k nerazdvojni enotnosti, k odločni obrambi naše zemlje, naše svobode in samostojnosti, našega življenja. Ne slabimo naše edinosti z nezaupanjem in malodušjem.

Obramba proti napadalcem zločinu je obvezna in splošna.

Obramba proti nasilju je moralna zapoved človeštva.

Ni vreden človekovega imena, ki ne brani svobode. Narod, ki ne brani svoje zemlje in svoje kulture, ni narod.

Bratje in sestre, ti naša mladina, ves naš narod, vsak brez izjeme, vsak na branik za našo zemljo, za našo družino, za našega otroka, za našega brata.

Obramba zahteva združitev vseh duhovnih in naravnih sil v urejeno enotno usmerjeno skupno moč. Ob napadu mora biti vsak na svojem mestu, vsa sredstva morajo biti urejena in pripravljena.

Odgovornost

So ljudje, ki jim odgovornost ne prizadeva skrbi. Zanašajo se na to, da jim ne bo težko, če ne bodo uspešni, usmerili pozornost posameznikov in množic na vzroke in dejstva, ki bodo njih zanimanje bolj vezale nase kakor poedine osebe, opozorili jih na »nastale nove velike težave«, zabrisati minule dogodke, zamračiti spomin in prevleči s pozabljenostjo, kar je bilo. Radi grade »boljšo bodočnost«, nalagajo potrpelivost poslušnim in zaupanje vernim, se dvigajo v nadčutni svet idealov in čustev, govore o svetlih vzrokih žrtvovanja, o junakih, mučenikih, o povečanju trpežnosti, prekipenju v čustvih domoljubja in človekoljubja, pa spet razpredajo mreže in nastavljaajo zanke, da polove neposlušne dušice in jih zapro v kletko, da bi ne budile usparvane množice. Pozivajo na red in disciplino, kličejo na pomoč oblastvo, dolže, obtožujejo, obsojajo in se zgražajo nad propalostjo — vse zato, da uduše lastnega otroka — spaka. In treba je priznati, da je že marsikomu uspelo s takim »plemenitim« varanjem izogniti se obračunu in sodbi.

Toda le za kratek čas. Neogibna doslednost vsakega in vsega dogajanja prikljče spet iz zatišja in pozabljenosti vsakogar, ki je grešil proti odgovornosti, in ga izroči obsodbi. Nihče ne ve, kdo mu bo sodnik, nihče ni pozvan, da izbira sodnika, nihče ne ve, komu bo pripadla ta naloga, kje bo sodba, ne kakšna bo kaznen, sama eno je jasno in očitno, da mora biti obsojen, kdor ni ravnal po odgovornosti. Odgovornost je mogo-

čna samosvoja stvar, ni vidna, prijetljiva, nihče je ne vabi, ni se ji ne more ogniti, povsod je na mestu, vodi vse človekovo ravnanje, ga ocenjuje in presoja, mu stavlja pravila in zakone, snuje organizacije in države in prisotnosti vsaki sodbi. Odgovornost je ključljiva sankcija dejanj. Sleheren mu dejanju sledi, umakne se pravičnosti, če je ona potrdila dejanje strogo in dosledno pa nastopa zmotnih in je neizprosna pri zločinu. Pravično razlikuje malimi in velikimi dejanji, med oblastvo, ne nasilja, je vedno urejena, dostojna in neranjiva. Zna dejanja odpušča z lahkim prstom, zlobna strogo kaznuje odpuščanja. Tak je zakon resničnosti, od nikogar postavljen, od sebe veljaven in neizbegljiv. se ne čudi prevaranec, mali mojanček, če ni uspel s svojo »diplomacijo«, če ga položaj, oblast in sila so mogli rešiti obsodbe.

Odgovornost je merilo za dejanje po njih pravilnosti in merilo za šilca po njegovi moralnosti. Odgovornost kaže stopnjo pravičnosti jania in moralnosti osebe. Odgovornost ima svojo samozakonitost in dopušča nosilcu, da bi se ji odreči in mogel odreči. Kdor je njenim tevam zadostil je prost obvezno je svoboden, in to je njegov največji uspeh, nobeno drugo priznanje večje in mu ne more biti dano.

(Prvi del članka, ki ga je Josip leta 1938 napisal glasilo Sokol)

Vili Tomat:

Ljudje se v SZDL povezujejo zaradi skupnih interesov

Socialistična zveza delovnega ljudstva je naša najbolj množična organizacija, saj združuje večino odraslih ljudi. Pomeni, da smo vsi eni člani. Kakšna pa je njena aktivnost in katere so njene najbolj pomembne naloge in kakšna njena vloga? Kako SZDL nadaljuje tradicijo Osvobodilne fronte slovenskega naroda, katere naslednica je? O tem smo se pogovarjali s predsednikom Medobčinskega sveta SZDL za Gorenjski Viljem Tomatom.

»Pod vodstvom Komunistične partije je bila že nekaj tednov po napadu na Jugoslavijo ustanovljena Osvobodilna fronta Slovenskega naroda, kjer so premagali politično nemotnost, strankarsko razcepljenost in nasprotja ter združili vse napredne ljudi v boju za osvoboditev slovenskega naroda. Njena značilnost je bila v tem, da je bila najbolj aktivna »spodaj«, na terenu.

Če sedaj, 40 let kasneje, ocenjujemo delo SZDL, vidimo, da so zunaj mestnih naselij, na deželi, krajevne konference, vaški odbori, ponekod pa tudi soseske, zelo aktivni. Ljudje so odmaknjenih krajih veliko bolj odvisni od lastne iznajdljivosti, od pridnosti in solidarnosti, kot pa v mestih, zato so tudi bolj organizirani. Morajo združiti moči, če hočejo rešiti določene probleme, s katerimi se v mestnih krajih ukvarjajo organizirane službe, in če hočejo napredovati.

Vendar pa se tudi tu zelo redko govori o političnih aktivnosti, oziroma o aktivnosti SZDL.

»Delo v SZDL je prostovoljno. Ljudje se vključujejo zato, da skupno rešijo določene probleme, katerim kot posamezniki niso kos. V SZDL ni »organizacijske« discipline, kot na primer v ZK, in tudi takšne, kot je v društvih, zato je večkrat tako, kot da ni dejavnosti. Razen tega SZDL povezuje vse družbenopolitične organizacije, organizacije, društva in družbene organizacije, ki so nekatere zelo množične in delavne. Zato aktivnosti SZDL ne gre ocenjevati le po sestankih krajevne ali občinske konference in višjih forumov, temveč po dejavnosti vseh sil, ki so organizirane v njenem okviru.

Kljub temu so še vedno očitki, da SZDL premalo množična.

»Se strinjam. SZDL še vedno ni mesto, kjer bi vsak iskal možnosti za reševanje težav in to od eksistenčnih, do težav, ki se pojavljajo pri razvoju samoupravljanja in družbenoekonomskih odnosov. SZDL je še vedno premalo odprta za vse pobude in predloge. Preslabo se uveljavljajo sekcije, tribune in podobne oblike, kjer se ljudje sestanejo zaradi skupnih interesov in skupnega iskanja poti iz določenih težav. Tu ni problemov zaradi sklepčnosti, kot se pojavljajo v delegatskih skupščinah, in

O SZDL so rekli:

• **Lojz Štremfelj, upokojenec:** »SZDL bi morala biti gonilna sila v kraju in krajevni skupnosti, ker vsi nismo komunisti, niti kristjani in SZDL bi nas morala povezovati. Vendar jo je na terenu premalo čuti. Če predsednik krajevne konference pravi, da gre, sicer vlada mrtvilo. Funkcionarje je namreč zelo težko dobiti. Šolani ljudje nočejo delati in prevajajo bremena na sicer dobre in poštene ljudi, ki pa se v današnjih razmerah težko znajdejo. Treba pa je tudi veliko delati in to ljudi odbija. Večkrat so bili učitelji stebri dejavnosti na vasi, danes pa jih izven šole redko vidimo.

• **Alojz Kržišnik, strojni inženir in kmet:** »V vsakdanjem življenju SZDL kaj malo potrebujemo, če pa pripravljamo v kraju kako večjo akcijo, pa bi bilo nujno usklajevanje med vaškimi, krajevno skupnostjo in odgovornimi službami. Bilo bi uspešnejše, če bi ga vodila SZDL, kot če ga vodi posamezniki.

• **Ivo Petrovič, predsednik sveta krajevne skupnosti Gorenja vas:** »Večina zadev v kraju se rešuje prek sveta krajevne skupnosti. Ljudje so tako navajeni. Imamo pa tudi primere, na primer na Srednjem brdu, ko funkcije gradbenega odbora opravlja kar vaški odbor SZDL. Najbolj bi SZDL ljudje potrebovali tam, kjer sedaj ni nikogar, ki bi jim prislusnili in njihove potrebe posredoval naprej.

• **Branko Šubic, ekonomski tehnik:** »Naš vaški odbor SZDL je pripravljen proslavo za dan žena in pogostitev za starejše žene. Sedaj smo predlagali, da bi povezali vsa društva

tudi ni bojzani, da je že vse naprej pripravljeno in odloženo.

Kako se uveljavlja frontna organiziranost SZDL?

»V krajevnih konferencah je bolje kot na višjih ravneh. Tam je odvisno od ljudi, od aktivnosti in nalog. Važno je, kdo vleče voz naprej in je vseeno, kateri organizaciji ali organu v krajevni skupnosti pripada. Sicer pa menim, da v Zvezi komunistov, zlasti v osnovnih organizacijah, še vedno nismo dovolj naredili, da bi bil vsak komunist tudi aktivist socialistične zveze. Dela komunistov še vedno ne ocenjujejo po tem, kaj so naredili v samoupravi in tam, kjer živijo. O tem je bilo v razpravi po 13. seji CK ZKJ veliko govora.

Katere pa so trenutno najpomembnejše naloge SZDL na Gorenjskem?

»Spoznanje, da lahko sedanje težave presežemo le s samoupravljanjem, je prevladalo povsod. Vsi pa še ne vedo, da je dohodek družbena kategorija. Zato se pojavlja zapiranje v tozidske, ozidske in tudi občinske plafove. Vendar je Gorenjska tako zaradi geografske lege kot zaradi gospodarske sestave močno povezana med seboj. Vse občine, razen škofjeloške, so obmejne, skupno je treba razvijati turizem, skupna je preskrba z vodo, varstvo zraka, cestno omrežje, vsi imamo predelovalno industrijo in zaradi vsega tega se moramo pogovarjati med seboj pa tudi z Ljubljano in Primorsko. Skupno urejamo izobraževanje, zdravstvo, kulturna dejavnost naj bi bila bolj povezana, informiranje je naša skupna gorenjska zadeva itd. Prav sedaj, ko se pogovarjamo o Sloveniji 2000 in vsaki občini posebej dolgoročno planiramo, ko se pripravljajo novi srednjeročni plani, so te zadeve izredno pomembne. SZDL ima pri tem vlogo usklajevalca in ni brez pomena, kako bo opravila svojo nalogo.

v kraju. Sicer pa delamo šele leto dni in še ni tiste razgibanosti, kot bi jo želeli.

• **Stanko Mezek, voznik viličarja in kmet:** »V vaškem odboru Leskoviča sem delal 25 let. Nič ni šlo mimo nas. Ne elektrika, ne telefonija, ne ceste in ne vodovod, ki ga sedaj urejamo.

• **Pavel Razložnik, gradbeni delovodja:** »SZDL je premalo prisotna na terenu. Morala bi biti tista sila, ki bi pred vsako akcijo obvestila ljudi in povedala, kaj se pripravlja in kaj bo treba narediti.

• **Marjan Ajdovec, tehnični vodja:** »SZDL pobere članarino, dobro pa dela. Rdeči križ in gasilci. Zelo dobro delajo tudi borci, ki razen tega lepo skrbijo za svoje člane.

• **Tine Markovič, upravljalec avtomatov:** »SZDL dela. Enkrat letno poberejo članarino. Pravkar sem plačal za naju z ženo, za vsakega po 50 dinarjev.

• **Mateja Šubic, prešivalka:** »Nekaj sem slišala o uličnih odborih SZDL, samo ne vem kaj naj bi delali. Veliko ne morejo, saj članarina ni visoka.

• **Marjeta Kavčič, administratorica:** »Ne vem, kdo je predsednik krajevne konference, niti občinske in me to ne zanima.

• **Ivana Gazvoda, delavka:** »Imamo vaški odbor SZDL, kjer smo se pravkar dogovorili o tem, da bomo poskusili olupiti naš kraj, pripravili pa smo tudi očistevalno akcijo.

• **Gorazd Ravnikar, dijak:** »SZDL skrbi za volitve. To so vsake štiri leta. Sicer pa naj bi bila naša najmočnejša politična organizacija, le ne vem, kaj dela.

Ali se dejavnost SZDL dovolj čuti med ljudmi?

»Mislim, da ljudje dobro poznajo delo republiške konference SZDL, sekcije in tribune, saj imajo dovolj velik odmev v tisku in na televiziji. Na drugi strani je SZDL prisotna v krajevnih skupnostih oziroma tam, kjer se rešujejo določeni problemi. Kar se vmes, pa ljudje manj poznajo. Vendar menim, da zato, ker se na primer, stališča predsedstva socialistične zveze v občini prenašajo v občinski družbenopolitični zbor in so tam predstavljena kot stališča zbora in ne SZDL. Iz tega je tudi občutek, da je SZDL manj aktivna in da je ni opaziti. Prav zato bi moralo biti več dejavnosti izven formalnih oblik dela v obliki sekcij, tribun in podobnih oblik, kjer bi iskali poti za lepši jutri.

L. Bogataj

Boris Markelj:

Najbolj so aktivni odbori v manjših krajih

»V okviru krajevne konference SZDL žiri deluje osem vaških odborov. Večina jih dobro dela. Nekaj težav je le v Stari vasi, kjer je obseg že prevelik in bomo morali ustanoviti dva ali celo tri vaše odbore. Potem bodo interesi enotnejši in aktivnost boljša, pravi predsednik krajevne konference SZDL žiri Boris Markelj.

Kaj obravnavajo vaški odbori?

»Pravkar krajani na delnih zbiorih obravnavajo letni program dela krajevne skupnosti, v katerem je predvidenih za 56 milijonov dinarjev investicij. Že po obiskih zborov krajanov se da oceniti, koliko so vaški odbori aktivni. Na delnih zbiorih obravnavamo tudi gradiva za sejo skupščine krajevne skupnosti, ki se sestane enkrat ali dvakrat letno in pravkar obravnavamo tudi priprave na volitve, kjer sicer še nismo veliko naredili, vendar pa sledimo občinskemu

programu. Razen tega pa se vaški odbori seveda največ ukvarjajo s problematiko svojega kraja. Zelo pomembno je, da vaše odbore vodijo ljudje, ki so sposobni in jim ljudje zaupajo, predvsem pa morajo znati prislusniti pobudam ljudi. Potem imajo ljudje občutek, da jih poslušajo in da za njihove težave zvedo tudi v krajevni skupnosti ali celo občini. Povedati moram še to, da so vaški odbori najbolj aktivni v manjših krajih. Bolj ko je kraj odročen, bolj so ljudje odvisni samod sebe in bolj so povezani.

Tako so, na primer, lani ljudje v Goropkah gradili vodovod in so opravili več kot 3500 prostovoljnih delovnih ur, na Breznici s prostovoljnimi delom urejajo cesto, enako v Ravnah, na Selu so urejali vodovod. Težje pa je, k delu privabiti ljudi, ki jim asfalt teče mimo hiše.

Tu se prepleta delo vaških odborov SZDL in gradbenih odborov.

»Nosilec akcije je gotovo gradbeni odbor, vendar pa so v njem tudi ljudje iz vaškega odbora SZDL ali pa odbora sodelujeta. Zgodi se, da gradbeni odbor vodi dela, vaški odbor SZDL pa organizira delovne akcije. Ni pomembno, kdo vodi delo, temveč to, kaj je opravljeno. V Brekovicah na primer, slabo vidijo TV in v vaškem odboru SZDL so sprožili akcijo za postavitev pretvornika. Hkrati sodelujejo tudi v vseh drugih akcijah v krajevni skupnosti.

Se med ljudmi čuti vpliv SZDL?

Praviloma se ljudje ne pogovarjajo, kdo je organiziral določeno akcijo ali, na primer, dal pobudo za izgradnjo telefonije in ni važno, ali jo je vodil vaški odbor SZDL ali gradbeni odbor. Pogosto tudi sami ne znamo prikazati svoje dejavnosti. Res pa je tudi, da dejavnost še vedno preveč visi na posameznikih, kar ljudje neradi sprejemajo funkcije.

Štefan Žargi:

Pobude ljudi jemljemo resno

Ljudi jezi, ker jim bližnja tovarna kvari zrak. Stanovalci in upravljalci stanovanjskega naselja ne najdejo skupnega jezika. V krajevni skupnosti je prišlo do nasprotja zaradi uporabe družbenega doma. Ljudi moti hrup iz bližnjega diska. Mladina želi prostor za svojo dejavnost.

Se lahko obrnejo po pomoč na SZDL? Koliko jim lahko pomagajo?

»V SZDL se morajo usklajevati interesi organiziranih in tudi neorganiziranih sil. Hkrati pa mora SZDL nastopiti kot usklajevalka interesov med organiziranimi silami — družbenopolitičnimi organizacijami, društvenimi organizacijami, društvu in drugimi, pravi predsednik občinske konference SZDL Štefan Žargi. Zato se trudim, da na predsedstvu občinske konference oziroma v okviru SZDL obravnavamo vse probleme, na katere ljudje opozarjajo. Če zadeve ne moremo sami rešiti, na problem opozorimo pristojne službe in organe. Tako se sedaj že dogaja, da prek krajevnih konferenc SZDL, pa tudi od posameznih občanov dobivamo pobude za obravnavo določenih vprašanj na SZDL. Seveda pa se ljudje še vedno osebno ali pismeno obračajo na določene funkcionarje v občini in republiki.

Lahko poveš kakšen primer?

»Ljudje so poslali pismo predsedniku občine in v njem opozorili na hrup in nered v diskoteklu na škofjeloškem kopališču. Na predsedstvu SZDL smo zadevo obravnavali in od upravljalca zahtevali pojasnilo in načrte za izboljšanje razmer. Vse skupaj smo potem vrnili v krajevno skupnost, kjer so se v okviru krajevne konference dogovorili o nadaljnjem delu diska. Kolikor vem, sedaj ni pritožb. Več reda je in ljudje so zadovoljni.

Veliko pobud je tudi glede varstva okolja.

»Ljudje so vedno bolj osveščeni in zahtevajo, da se za okolje, zlasti za zrak, bolj skrbi kot doslej. Pri Sv. Duhu, na Trati ali v Gorenji vasi je bilo zaradi varstva okolja vrsto konfliktov, ker ni bilo nobenih meritev, niti strokovnih osnov, na podlagi katerih bi lahko objektivno ocenili stopnjo onesnaženosti in ustrezno ukrepali. Kjer tega ni, se razvnamo strasti, kar povzroča še večjo škodo. Zato menim, da je treba ljudem prislusniti in se z njimi pogovoriti. Ob zadnjem takšnem primeru sem delegacijo prizadetih krajanov povabil na sejo predsedstva. Dogovorili smo se, da bomo prek delega-

tov v družbenopolitičnem zboru skušali doseči, da se bodo zadeve uredile. Pripravili pa bomo tudi problemsko konferenco o varstvu okolja, ki naj bi na podlagi podatkov dala usmeritve za ravnanje na tem občutljivem področju.

Predsedniki krajevnih konferenc so na rednih posvetih tudi dali nekaj pobud.

»S predsedniki krajevnih konferenc SZDL smo se dogovorili, da se ne bomo sestajali mesečno, ampak po potrebi, ko se bo treba pogovoriti o nalogah in neposrednih akcijah. Hkrati se na vsakem sestanku pogovorimo tudi o težavah, ki se pojavljajo v posameznih okoliščinah. Predsedniki zelo odkrito govorijo o problemih in v občini smo prav na njihovo pobudo že začeli reševati nekaj zadev. Tako so opozorili na izredno slabo organizirane prevoze delavcev na delo. Prek izvršnega sveta občinske skupščine že teče akcija za izboljšanje.

»Drug primer je financiranje krajevnih skupnosti. Na pobudo delegatov iz krajevnih konferenc smo že pripravili pobudo za spremembo načina financiranja za novo srednjeročno obdobje. Pobuda je prišla pravočasno, da jo bodo lahko povsod upoštevali pri planiranju potreb, investicij in zagotavljanju denarja zanje.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje, ti-gavi delegati so pravzaprav člani predsedstva občinske konference. Zato krajevne konference pred vsako sejo predsedstva seznamimo s problematiko, ki jo bomo obravnavali, in pričakujemo njihove pripombe in pobude.

Društva so kolektivni člani SZDL. Kako so povezani z občinsko konferenco SZDL?

»Večina društev se povezuje v občinske zveze — kulturna v ZKO, športna v ZTKO, imamo občinski odbor RK, občinsko gasilsko zvezo, skratka, večina društev je povezana tudi na občinski ravni. Imamo pa društva, ki se neposredno obračajo po pomoč na občinsko konferenco. To so predvsem humanitarna društva oziroma organizacije, ki nimajo urejenega financiranja, niti niso širše organizirani. To so društva civilnih invalidov, zdravljenih alkoholikov, društva za pomoč prizadetim otrokom in podobna. Zato si prizadevamo, da bi našla ustrezno mesto v programih samoupravnih interesnih skupnosti. Pogosto se ta društva obračajo na nas tudi zaradi finančne pomoči, vendar jim ne moremo pomagati, ker tudi sami živimo od dotacije iz občinskega proračuna. Večkrat se na nas obračajo društva za varstvo okolja, ki je začutilo, da je del naše organizacije, in da bi se skozi SZDL njihova prizadevanja lahko uveljavila.

Že več kot leto se v okviru SZDL prizadevate, da bi ustanovili društva in zvezo prijateljev mladine.

»Smo ena redkih občin, kjer društva prijateljev mladine še niso organizirana v vseh krajevnih skupnostih. To je zelo narobe, ker se v šolah v okviru interesnih dejavnosti otroci s pomočjo učiteljev vključujejo v najrazličnejše dejavnosti, vendar pa se v republiškem merilu ne morejo uveljaviti. Vsa tekmovalna namreč potekajo prek občinskih zvez prijateljev mladine, ki jo bomo pri nas ustanovili šele jeseni.

Ali se med ljudmi čuti dejavnost SZDL?

»Tu pa sem skeptičen. Imamo zelo aktivne krajevne konference, ki veliko pomenijo v kraju, pa tudi take, za katere ljudje skoraj ne vedo. To je odvisno od ljudi, ki jih vodijo, in od razmerja moči v krajevni skupnosti. Če najposobnejši krajan vodi SZDL, potem ta vodi dejavnost v kraju, če vodi svet krajevne skupnosti, potem gre vsa dejavnost prek sveta itd. Na splošno pa menim, da z razmerami ne moremo biti zadovoljni. Kljub stalnemu poudarjanju o vlogi SZDL ljudje še veliko premalo vedo za možnosti, ki jih imajo v okviru SZDL. Upoštevati pa je treba tudi krizo, v kateri smo, in zaradi katere so nekateri ljudje izgubili zaupanje v to, kar je v naši drubi organizirana ga.

aprila presajamo rože

Aprila je najugodnejši čas za presajanje večine lončnic. V ta namen uporabljamo prst, ki smo jo pripravili že prej. Lonec znotraj in zunaj temeljito očistimo. Pri tem ne uporabljamo kemičnih sredstev. Na dnu lonca postavimo črepanjo, v nekaterih primerih tudi pesek.

Pri presajanju sobnih rastlin ni potrebno, da bi vedno uporabljali večje lonce. To velja predvsem za tiste rastline, pri katerih je del rastlin odmrli. Pri takih odstranimo najprej staro prst, potem odrežemo odmrle korenine in rastlino spet posadimo v isti lonec. Pri tem si velja zapomniti, da rastline raje cveto v majhnih loncih kakor v večjih.

Rastline, ki imajo **bolne korenine**, sadimo v mešanico prsti, v kateri je velik del peska. Medtem ko je razmerje v normalnih mešanicah zemlja: pesek 5 : 1 je tu razmerje 3 : 1. V taki mešanici se korenine hitreje opomorejo. Drenaža na dnu lonca naj bo v teh primerih debela vsaj 2 cm.

Gumovci, ki so pozimi izgubili liste, imajo verjetno bolne korenine. Take gumovce moramo presaditi v manjše lonce, odvisno od poškodb. Na splošno pa take rastline tudi močno skrajšamo. O tem vprašajmo vrtnarja, ki se na to razume. Ta bo tudi vedel, ali je rastlino še mogoče rešiti in kako.

Ko **amarilisi** odcvetijo, je najugodnejši čas za presaditev. Stare primerke presajamo le vsaki dve ali tri leta. Odstranimo samo gornji prosti del prsti, da ne raztrgamo grude. Novi lonec naj bo največ za 2 cm večji. Amarilisi cvetijo raje v manjših loncih. Za presajanje napravimo mešanico iz kompostnice, ilovice, šote in peska, in sicer v razmerju 3:1:1:1. Dokler se ne prično razvijati nove korenine, ne smemo preveč zalivati. Če je prst premokra, nastanejo poškodbe na koreninah.

Koreninske grude starega **asparagusa** pri presajanju temeljito razrahljamo. Če so stari asparagusi zdravi, napravijo pogosto tako močno koreninsko grudo, da lonec kar poči. Tako strnjeno in preraščeno močamo z lesenim nožem v podolžni smeri raztrgati. Korenine, ki se pri tem sprostijo, smemo obrezati.

Rastlino posadimo v večji lonec. V novem loncu naj bo gruda za 2 cm globlja.

Rastlino v novem loncu posadimo tako, da ob steni lonca ne ostanje neizpolnjeni prostor. Poleg tega naj bo v loncu **toliko prostora, da lahko zalivamo**. Rob za zalivanje je zelo pomemben, sicer nikoli ne moremo prav zalivati. V vsakem loncu sme biti torej le toliko prsti, da ostane ob robu 1 do 1,5 cm prostega prostora za vodo.

kako naredimo trapist

Pred nekaj tedni smo pozvali naše bralce, naj nam sporočijo, kako doma izdelujejo sir. Oglasil se ni nihče. Zato smo vzeli iz arhiva recept za trapist, ki nam ga je že pred nekaj leti poslal Ciril Rozman s Češnjice pri Podnartu. Verjetno ga bo marsikdo rad uporabil, saj je trapist dober sir.

Takole nam je pisal tovariš Ciril Rozman:

»Na Gorenjskem odkup mleka še ni organiziran v celoti. Zelo veliko je še naselij brez zbirališča mleka. Zato imajo kmetje občasno viške mleka. V takih primerih lahko delajo sir. Iz 10 litrov mleka dobimo približno 1 kilogram trapistovskega sira.

Vse posode morajo biti čiste in pred uporabo poplaknjene z mrzlo vodo. Mleko večerne in jutranje molže segrejejo pozimi na 33, poleti pa na 30 stopinj. Siroče, ki ga dobimo v lekarni z navodili za mešanje, razredčimo v kozarcu s pol decilitra vode in vlijemo v segreto mleko, nakar mleko 3 minute mešamo. Nato 30 do 45 minut miruje, da se zaseri, nakar zgornjo plast z zajemalko obrnemo, ker je mehkejša, da se po 2 do 3 minutah utrdi še vrhnja stran. Nato celotno količino zasirjenega mleka z lesenim nožem (sabljo) razrežemo na približno 5 cm² velike kocke. Mešamo toliko časa, da pride spodnja plast na vrh. Če vidimo, da je sirotka zelo bela, mešamo počasneje ali z mešanjem celo malo počakamo. Nato začnemo zasirjeno maso drobiti, da dobimo drobljenec, za grah debela zrna. Drobljenec mešamo zelo počasi 20 do 25 minut, nato ga

Lepa je vsaka žena, razen tiste, ki misli, da ni in tiste, ki misli, da je.

Ante Dukić

Žena je kot uganka: preneha nam ugajati, ko smo jo enkrat razrešili.

Francoski pregovor

Žena zna iz nič napraviti tri stvari: klobuk, solato in prepir.

Sacha Guitry

kronično vnetje žrela

Danes bo govor o bolezni, ki je le redko prava bolezen. V večini primerov gre le za težave, ki so znak drugih motenj, največkrat povezanih z želodcem.

Ko se zjutraj prebudimo in prvič zavestno požremo slino, začutimo ostro »pečenje« v žrelu. Zabolijo nas tudi pri pitju, manj pa pri jedi, ker se tokrat žrelo manj krči. Težave so odvisne od številnih zunanjih vplivov: presuh in pretopel zrak, prah ali dim v ozračju, preveč začimb v hrani, prevroča jed itd. Če se razburimo ali če nas more neresena vprašanja, so bolečine večje. Včasih nanje popolnoma pozabimo; ko pa se ponovno spomnimo na naše žrelo, ga spet začutimo. Običajno se začne romanje od zdravnika do zdravnika: poskušajo z različnimi zdravili, celo z antibiotiki, tudi z najmočnejšimi. Pravega učinka pa ni, kvečjemu prebavne motnje, če pretiravamo z jemanjem zdravil. Tudi tablete proti bolečinam, razen navadnega aspirina, lahko povzročijo več zapletov kot pa koristi. Težave trajajo več mesecev in let, zato je razumljivo, da postajamo nepotrpežljivi, nervozni, do zdravnikov navodil pa neupljivi.

Pa vendar se kronično vnetje žrela prežene, a le z obilo volje in vztrajnosti. Če je le možno, moramo dihati skozi nos (ponoči je to težje, ker v spanju težko uravnavamo način dihanja). Koristi spanje pri odprtem oknu, vendar se smemo odeti le toliko, da se ne znojimo. Če je zrak presuh, ga vlažimo s sobnimi rastlinami ali široko posodo z vodo. Čim manj govorjenja omogoči tem več dihanja skozi nos. Kadilci že vnaprej vedo, kaj jim svetujemo: žrelo dim močno

draži in sluznica žrela je vedno vneta (kardilsko žrelo). Pri hoji in delu ne smemo toliko pretiravati, da bi morali dihati skozi usta. Predvsem pa se moramo potruditi, da na svoje žrelo sploh ne mislimo.

Zelo pomembna je prehrana. Omenili smo že začinjene in prevroče jedi, ki so prepovedane. Marsikdaj hladne pijače in sladoled zmanjšajo težave, vendar z njimi ne gre pretiravati. Če nam prijaajo kisle jedi in pijače, najbrž trpimo zaradi premalo želodčne kisline in obratno, če imamo preveč kisline, nam bo prišlo mleko. Torej bomo jedli hrano, ki nam ne dela težav in tudi z žrelom bo boljše.

Predvsem pa moramo skrbno čistiti zobe in jih pokazati zobozdravniku na pol leta. Ob daljši trajajočih težavah z žrelom bo treba na pregled k zdravniku, ki bo iskal predvsem druge motnje, ki bi utegnile biti vzrok spremembam v žrelu.

Pri zdravljenju se bomo držali vseh že napisanih nasvetov. Priporočamo tudi izpiranje ust z grgranjem žajblja ali kamilice, včasih heksoral, ki ga dobite le na zdravniški recept. Z grgranjem ne smemo pretiravati. V poštev pridejo tudi osvežilne tablete. Bombone odsvetujemo zaradi kvarnega vpliva na zobe in večanja telesne teže. Inhalacije so koristne, vendar blage kamilice in vselej šele potem, ko ne bo treba več iz stanovanja. Za razliko od inhalacij za nos in obnosne votline, vdihamo skozi usta, izdihavamo pa skozi nos. To napravimo enostavno s papirnatim lijakom, s katerim pokrijemo široko posodo z vročo vodo. Nekateri bolniki so mi povedali, da so pregnali težave z žrelom z grgranjem morske vode. Pri tem pa imamo pomisleke zaradi onesnaženja morja ob obali.

dr. Tone KOŠIR

pomen fižola v prehrani

Fižol vsebuje 86 % vode, 1,2 % beljakovin, 0,14 % maščob, 5,4 % ogljikovih hidratov, od tega polovico sladkorja. V 100 gramih stročnega fižola je 243 mg kalija, 56 mg kalcija, 44 mg fosforja, 0,8 mg železa, 19 mg vitamina C, 0,36 mg karotina in 0,11 mg vitamina B₆. V strokih je glukokinin, ki izredno zmanjšuje količino sladkorja v krvi in ga zato priporočajo za zdravljenje sladkorne bolezni.

Čaj iz fižolovih luščin uporabljamo tudi pri vodenici, kroničnem revmatizmu in išijas, pri ledvičnih bole-

nih, boleznih mehurja, daviči, revmatizmu in protinu, ledvičnih kamnih in pesku. Raztaplja sečno kislino in jo odvaja s sečem.

Čaj iz fižolovih luščin pripravimo tako, da hitro prevremo luščine in jih nato odcedimo. Tudi pri kuhanju stročnega fižola uporabimo vodo za čaj. Iz fižolovih cvetov pripravljamo čaj zdravi protein in ledvične kamne.

S fižolovo moko uspešno zdravimo akutne otekline, eceme in izpuščaje. Še učinkovitejša za zdravljenje pa je grahova moka, iz katere pri-

pravimo kašast obliž, ki ga polagamo na izpuščaje ali čirke.

dr. Mihaela Černe, dipl. ing. agr. Kmetijski inštitut Slovenije

V SLEHERNO GORENJSKO HIŠO GORENJSKI GLAS

Iz hrabrih korenin raste naš rod

Zunaj naletava sneg. Sprašujem se, kaj naj delam. Dolgčas mi je. Napisati moram spis. Goste megle zakrivajo blede sonce. Drobne bele snežinke se z rahlim vetričem igrajo kakor majhne bele mucke. Drevje se žalostno sklanja skoraj do tal, kjer raste porjavela trava. Rado bi stegovalo svoje dolge s snegom okrašene veje čim bolj k nebu, da bi jim sonce poslalo svoj topli žarek. Tudi ptic ni slišati, le kakšen premražen vrabček stika po oknih za drobtinami ali kašo.

Kar naenkrat me predrami zvonec. Cin, cin, zazvonil. Joj, se skoraj prestrašim, ko zagrinjam zavese. Vrnem se k pisanju, a iz zadrege me reši stric Miha. Vpraša me, kaj delam. Rečem mu, da pišem spis na temo o vojni. »To te tako teži? Pomagal ti bom. Povedal ti bom zgodbo o našem kraju, nato pa se bova zapeljala na Štefanjo goro, kjer je spomenik padlim borcem.« Od veselja mu oči gore kakor dva žareča oglja. Usede se za mizo in začne pripovedovati zgodbo, s svojimi mislimi pa se vrne v vojno. Takole je bilo:

»V našo vas že dolgo niso prišli Nemci. Ljudje bi že skoraj pozabili na vojno, ko ne bi neko jutro v vas prišli partizani. Povedali so, da bežijo pred Nemci in da iščejo zavetje. Ljudi je bilo strah vzeti partizane pod streho, ker so se bali Nemcev, da bi jih pobili. Partizani so obhodili že celo vas, le majhna kočica ob potoku jim je še ostala. Mislili so, da bodo ostali brez strehe. Napotili so se h kočici, v kateri je prebivala mati s sinom. Sprejela jih je in jim postregla s toplim mlekom in močnikom. Nato so ji partizani povedali, kaj iščejo. Odprla je neko omaro, dvignila leseno desko in pokazala se je ozka luknja, v katero so vodile stopnice.

Tedaj so se odprla vrata in v sobo je stopil sin Tonček. Še ves zadihani je povedal, da prihajajo Nemci. Partizani so se skrili v jamo in čakali, kaj se bo zgodilo. Nemci so hodili od hiše do hiše. Ljudi so pošiljali ven na cesto. V hišah so jim vse razmetali in razbili ali so jih celo požgali, če jim je bila družina sumljiva. Ženske so stiskale jokajoče otroke k sebi in jih tolažile, da se bodo očetje vrnili, čeprav so vede-

le jih bodo pobili. S solznimi očmi so zlele za njimi, s tresočimi rokami so nato še tesneje prijele otroke, a tudi te so jim Nemci pobrali. Stikali so po hlevih, podili kokoši, ki so glasno vreščale. Iz sosedovega hleva so pripeljali prestrašenega konja. Hoteli so ga zajahati, konj pa je občutil, da nanj ni sedel gospodar, ampak surov zločinec. Postavil se je na zadnje noge in zbežal na drugo stran dvorišča, kjer je bila skupina Nemcev ravno pri obedu.

Hišico ob potoku so Nemci kar zgrešili. Mati je gledala skozi okno in zagledala svojega svojega sina na vrhu griča za skalami. Za seboj je vodil cel bataljon partizanov. Mati se je prišla za glavo, a kmalu se je umirila, ker so se vsi Nemci predali partizanom. Presrečna je odprla omaro, poklicala borce in jim povedala, da so rešeni. Stekli so skozi vrata in ravno toliko, da se niso zaleteli v Tončka. Mati ga je objela in mu prišepnila: »Zelo hraber si, Tonček, tako rada te imam. Tudi tvoj oče je bil hraber, a Nemci so ga ustrelili.« Partizani so se nasmejnili, se zahvalili in odšli pomagat tovarišem. Domačine so opustili vezi, ženam so vrnili moše, ki so bili že pripravljeni, da jih Nemci ustrelijo. Tudi otroci niso več jokali. Objemali so svoje starše in se veselili, ker so bili spet skupaj.

Tako so partizani rešili našo vas. Ampak če ne bi bilo Tončka, bi Nemci vse domačine pobili, hiše pa požgali, le kočica na koncu vasi ob potoku bi ostala.

Stric je zelo dolgo pripovedoval to zgodbo, zato nisva imela časa, da bi odšla na Štefanjo goro gledat spomenik padlim borcem, saj je mrak že legal na zemljo. Med pripovedovanjem mu je v misli prišel tudi tovariš Tito.

Beseda Tito mi pomeni mir, enakopravnost in lepo mladost. Premišljuje, koliko ljudi je dalo življenje za domovino, kolikokrat so iskali zavetje in hrano, oblačila. Nekateri, ki so branili našo domovino, so že umrli, med njimi tudi največji prijatelj otrok, tovariš Tito. Oni so takrat trpeli in umirali, da mi danes živimo lepo. Takrat so vsako trdo skorjico kruha predajali iz rok v

roke, danes pa že veliko mehkega kruha najdemo v smetnjakih. Zato se lahko zavedamo, kako lepo mladost nam je daroval človek, ki je postal simbol neuvrščenosti in neodvisnosti. Bil je neutrujen borec, zato hodimo po Titovi poti, da bomo postali hrabre korenine.

Marta Zorman, 6. c r.
OŠ Davorin Jenko
Cerklje

Nosili smo kurirčkovo torbico

V ponedeljek je bila kurirčkova torbica v Podljudelju. Od Zage so jo po trije pionirji odnesli v šolo. Nazadnje jo je nesel Primož in jo predal meni. Jaz sem jo odnesla v razred. V razredu smo imeli kratek program. Zbrali so se tovariši, ki so bili med vojno kurirji. Ko smo zapele Pionirji mladi, sem prebrala sporočilo. Kurirji so nam pripovedovali, kako je bilo med vojno. Nazadnje pa je Marjetka prebrala poročilo, kako smo nosili kurirčkovo torbico. Nato smo jo odnesli tržičkim pionirjem. Imeli so tudi zasedo.

Karmen Valjavec
2. r. OŠ Podljudelj

V petek je bil zame poseben dan. Tovarišica nam je povedala, da bo prišla v šolo kurirčkova torbica. Že zjutraj mi je mamica zavezala rdečo rutko okoli vratu. Pionirsko kapo pa sem nesla kar v torbi. Ko je bilo konec prve ure, smo se pogovorili o obnašanju. Na proslavo smo šli v zgornjo avlo. Kurirčkovo torbico so prinesli pionirji naše šole, iz tretjega ali četrtega razreda. Pionirka nam je prebrala pismo iz torbice. Med nami je bil tudi partizanski kurir. On nam je pripovedoval, kako je bilo med vojno. Po končani proslavi smo vsi zaposkali, se zahvalili partizanskemu kurirju, kurirčkovi torbici pa smo zaželeli srečno pot.

Čeprav je zunaj deževalo, je v naših srcih svetilo sonce.

Urška Soklič, 1. c r.
OŠ Simona Jenka
Kranj, DE Center

Tudi šolarji so delavci. Njihovo glavno delo je učenje, učenje za jutri, ko bodo nadaljevali delo svojih mam in očetov v tovarnah, trgovinah, hotelih, v gozdovih, na poljih, morju ... Vendar pa šolarji razen učenja počenajajo tudi kup drugih koristnih stvari, med drugim zbirajo star papir. Takole je to delo videl eden od učencev osnovne šole Josip Broz-Tito v Predosljah. Slika je bila objavljena v šolskem časopisu Zares. Naj velja kot spodbuda vsem nadarjenim risarjem in njihovim mentorjem po gorenjskih osnovnih šolah, da uspeša likovna dela pošljejo v naše uredništvo. V vsaki rubriki bomo z veseljem objavili po eno.

Iz šolskih klopi

Partizanke

Ko se je začela vojna, je mama služila pri bogatem kmetu in mlinarju. Bil je dober gospodar in pošten Slovenec. To so vedeli tudi partizani, sumili so na tudi Nemci, zato so hišo pogosto pregledovali.

Bil je mrzel zimski dan. Domači so sedeli v veliki sobi, dekleta in hlapci pa v kuhinji. Nihče ni manjkal, ker je bila policijska ura in se ni smelo hoditi po vasi. Naenkrat je nekdo potrkal na kuhinjska vrata. Najstarejša dekleta jih je hitro odprla. Vstopile so tri premražene in lačne parti-

zanke. Gospodar je zaslísal glasove in šel v kuhinjo. Dal jim je večerjo in dva hleba kruha. Naenkrat so zaslišali močno zbijanje po vhodnih vratih. Gospodar je vprašal, kdo je, čeprav je vedel, da so Nemci. Partizanke so se tiho splazile na podstrešje, od tam v hlev, iz hleva pa v skedenj. Medtem so Nemci preiskali vso hišo in hlev. Mislili so preiskati tudi skedenj, pa so zaslišali streljanje v gozdu. Vrgli so bombo in pohiteli v gozd.

Partizanke so se tako rešile. Aleš Luskovec, 3. r.
OŠ Zalog

Spoznala sem dr. Franjo

Ob obisku v Kliničnem centru v Ljubljani sem spoznala in pogovarjala z dr. Franjo Bojč-Bidovec, legendarno partizansko zdravnico, znano po edinstvenem načinu zdravljenja skrbi za ranjence. Njena prijava na izpoved je tako živa, a spomni na težke bojne čase tako kruti! Vendar so želeli uresničevati Titovo načelo: vse za ranjenega borca.

Vesela sem bila, da je dr. Franja Bojč-Bidovec že videla v vurniški rovt in Pristavo, seveda ob obisku pri Konobljavih, s katerimi jo veže poznanstvo iz bolnišnice Franja.

Dobila sem pred kratkim izdano zgodovinsko knjigo Franje posvetilom in podpisom dr. Franje. Ostal mi bo lep spomin na legendarno borko-zdravnico, ki je danes bolnišnica Franja precejšnjo spomenik narodno-vobodilnega boja, ki zbujajo spoštovanje in občudovanje do stih, ki so zmogli nečloveške porenje.

Ko prebereš knjigo, dobiš ljo, da si ta veličasten spomenik junaštva tudi ogledaš.

Moja Malej, 7. b r.
OŠ Gorenjskega odreda
Žirovnica

Moja domovina

Moja domovina so rože, ki cvetijo, so ptički, ki žvrgolijo in nas zjutraj budijo.

So zastave, ki plapolajo in narodi, ki se radi imajo.

Moja domovina je mati skupne svobode in zemlja tovariša Tita.

Moja domovina Jugoslavija je zemlja toplote, ki v njej se svita.

Snežana Kostič,
OŠ Peter Kavčič
Skofja Loka

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 27. aprila
7.45-12.55 in 14.00-23.25 Tele-
tekst RTV Ljubljana - 8.00 Po-
ročila - 8.05 Slovenske ljudske
pravljice: O dveh čevljarjih -
8.20 B. Čopić: Doživljaji mačka
Toša, lutkovna nadaljevanke
TV Beograd - 8.35 Pogled, pou-
možabavna nanizanka TV Sa-
rajevo - 9.05 Miti in legende -
Antični miti: Medveja, nanizan-
ka TV Beograd - 9.20 Ko je po-
mlad: Mama te želi spoznati,
nanizanka - 9.50 Cesta - zade-
je nemirnih ljudi, dokumen-
tarni film - 10.20 Čudeži narave:
Alpsko živalstvo v poletnih
dnevi, ponovitve kanadske po-
ljudnoznanstvene serije - 10.45
Veliki in mali, jugoslovanski
mladinski film - 12.10 Medna-
rodna obzorja: Stavkovne stra-
že pred 21. stoletjem - 12.50 Po-
ročila - 14.15 Pikapolonica, zle-
ti v nebo! - 15.00 Retrospektiva
Franceta Stiglica: Na svoji
zemlji, slovenski film - 16.55
Poročila - 17.00 Osiček: košarka
finale jugoslovanskega poka-
la, Cibona - Jugoplastika, pre-
nos, v odmoru propagandna
oddaja - 18.35 Boj za obstanek:
Pica z dvema klobukoma, an-
gelska poljudnoznanstvena se-
rija - 20.00 Dih, slovenski film -
21.55 Zrcalo tedna - 22.15 Iz so-
bojne slovenske poezije: Morje
- 22.30 Videogodba - 23.20 Po-
ročila

Oddajniki II. TV mreže:
13.30 Test - 13.45 »Nemir«, tur-
ski film - 15.05 Otroška pred-
stava malega gledališča D. Ra-
dović - 16.05 Razbojnik Jurko,
črno-bela risani film - 17.20
Nepokorjeno mesto, po-
novitev TV nanizanke - 19.00
Narodna glasba - 19.30 TV
dnevnik - 20.00 Mini show -
20.30 Dokumenti našega časa -
21.15 Poročila - 21.20 Športna
sobota - 21.45 Zgodbe iz vrta
ogrja, vzhodnonemška
nad. - 22.45 Poezija (do 23.10)

TV Zagreb I. program:
8.45 TV v šoli: TV Koledar, Iz

arhiva šolske TV, Poročila (do
10.35) - 15.45 Sedem TV dni -
16.15 Narodna glasba - 16.45
Poročila - 16.50 TV koledar -
17.00 Osiček: finale košarkar-
skega pokala Jugoslavije Cibo-
na - Jugoplastika, prenos -
18.30 Turistični panoram -
19.30 TV dnevnik - 20.00 Lu-
knja v vetrobranski šipi, itali-
janski film - 21.45 TV dnevnik -
22.00 Za konec tedna

NEDELJA, 28. aprila

8.20-12.35 in 14.05-22.30 Tele-
tekst RTV Ljubljana - 8.35 Po-
ročila - 8.40 Živ žav: Risanke,
Pravljice z vseh vetrov - 9.35
Grizli Adams, ponovitve ameri-
ške nanizanke - 10.05 Ch. Di-
ckens-D. Egar: Življenje in do-
godiščine Nicholasa Nickleby-
ja, ponovitve 4. dela ang. nada-
ljevanke - 11.00 Festival doma-
če zabavne glasbe - Ptuj 84 -
Gost Ansambel Franceta Mihe-
lića - 11.35 625, oddaja za stik z
gledalci - 12.00 Ljudje in zem-
lja - 14.20 Priljubimo tišini,
oddaja za slušno nezadete -
15.05 H. Humo-U. Kovačević-
A. Jevdžević: Kože, ponovitve 5.
dela nadaljevanke TV Sarajevo -
16.20 Barčica po morju plava,
francoski film - 17.50 TV kviz -
18.50 Knjiga - 20.00 V. Petro-
vić-F. David: Ljubezenske
zgodb - Karloviški doživljaji le-
ta 1889, nanizanka TV Beograd -
21.05 Dr. Josip Rus - Pričeva-
nje - 21.35 Tamburaški orke-
ster ŽPD France Prešeren iz
Celja - 21.50 Športni pregled

Oddajniki II. TV mreže:

14.55 Maribor: PJ v boks, pre-
nos finalnih srečanj (slov.
kom.) (za JRT 2) - 17.30 Roko-
met (2) - četrtfinale jugoslo-
vanskega pokala - Radnički:
Budućnost, prenos v odmo-
ru... - 18.45 Dediščina za pri-
hodnost: Srbi v Trstu - 19.30

TV dnevnik - 20.00 Razvoj člo-
veške vrste, angleška do., seri-
ja - 20.50 Včeraj, danes, jutri -
21.05 Propagandna oddaja -
21.10 TV kinoteka: Ne dotikaj
se denarja, francoski film (do
22.40)

TV Zagreb I. program:

10.20 Poročila - 10.30 Otroška
matineja - 12.00 Kmetijska od-
daja - 13.00 Jugoslavija, dober
dan - 13.30 Tehniško ustvarja-
nje mladih, izobraževalna od-
daja - 14.00 Na svoj način -
glasbena oddaja - 14.15 Proti
vetru, 10. del avstralske nada-
ljevanke - 15.05 Nedeljsko po-
poldne - 17.25 Če se najdemo,
poljski film - 18.55 Smrki, ri-
sanke - 19.30 TV dnevnik -
20.00 »Brisani prostor«, 1. del
nadaljevanke - 21.05 Dnevi
zmage, dok. serija - 21.50 Špor-
tni pregled - 22.20 TV dnevnik -
22.40 Reportaža z nogometne
tekme Banjik (ČSSR) - Iskra

PONEDELJEK, 29. aprila

8.45 TV v šoli - 17.15-22.35 Tele-
tekst RTV Ljubljana - 17.30 Po-
ročila - 17.35 Pogled, poučnoza-
bavna nanizanka TV Sarajevo -
18.05 Poletje v dolini ribnikov -
18.25 Podravske obzornik -
18.45 Mladi upi - 20.05 N. Mail-
ler: Rabljeva pesem, 1. del
ameriške nadaljevanke - 21.00
Aktualno - 21.40 Jazz na ekr-
nu: Glasbena delavnica Denni-
sa Gonzalesa - 22.20 TV dnev-
nik II

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 Test - 17.30 Beograjski
TV program - 19.00 Indirekt,
oddaja o športu - 19.30 TV
dnevnik - 20.00 Znanost - 20.50
Včeraj, danes, jutri - 21.05
Glasbena oddaja - 21.40 Dina-
stija, 44. del ameriške nadalje-
vanke - 22.35 Hit meseca (do
23.20)

TV Zagreb I. program:

16.20 Videostrani - 16.30 TV v
šoli - 17.35 TV koledar - 17.45
Srečanja s pisatelji, otroška
oddaja - 18.00 Vstop in Arkadi-
jo, otroška serija TV Skopje -
18.15 Muzeji na prostem, izo-
braževalna serija - 18.45 Mladi
upi - 20.00 Ptice selivke, češko-
slovaška drama - 21.45 Miro-
vna gibanja v zahodni Evropi -
zunanje politična oddaja TV
Ljubljana - 22.15 Izbrani trenu-
tek - 22.40 En avtor, en film

TOREK, 30. aprila

8.55 TV v šoli - 16.15 Šolska TV:
Bitka na Neretvi - 17.30 Poroči-
la - 17.35 Pet madrigalov
A. Scarlattija (poje Komorni
zbor RTV Ljubljana) - 18.05
Miti in legende - Antični miti:
Iliada, 1. del, nanizanka TV Be-
ograd - 18.20 Propagandna od-
daja - 18.25 Posavski obzornik -
18.40 Periskop - 20.05 Partiz-
anska balada - 20.50 Joe Hill,
švedski film - 22.50 TV dnevnik
II

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.45 Kaj otroci ve-
do o rojstnem kraju - 18.15 Ži-
vljenje knjige - 18.45 Železi ste,
poglejte - 20.00 Večer za tam-
burico, prenos - 21.00 Zrebanje
lota - 21.05 Včeraj, danes, jutri -
21.20 Z ovcarja in kabljarja,
glasbena oddaja - 21.35 Revolu-
cija, ki traja: Tito in Istra, do-
kumentarna oddaja - 22.20 Po-
je Usnija Redžepova - 22.35 Ne-
retva, 1. del dokumentarne od-
daje - 23.05 Skadarlija poje

SREDA, 1. maja

8.55 Poročila - 9.00 Pihalni or-
kestri: Papirniški pihalni orke-
ster iz Vevč - 9.30 Živ žav: Ri-
sanke, Pravljice z vseh vetrov -
10.25 Hobotnica Mica, risanka -
10.30 Vesna, slovenski film
(ČB) - 12.00 Prvomajski kon-

cert iz Postojnske jame (za
JRT 1, in RA 3 stereo) - 13.00
Poročila (do 13.05) - 13.20 Do-
mači ansambli: Ansambel Hen-
ček - 13.50 H. Humo-U. Kova-
čević-A. Jevdžević: Kože, 6.
zadnji del nadaljevanke TV Sa-
rajevo - 14.55 Slovenske ljud-
ske pravljice: O dobrem kovaču
- 15.15 Ko je pomlad: Kadar
kupuješ, se ne odloči prehitro!
nanizanka (ČB) - 15.45 Poročila
- 15.55 Luksemburg: Nogomet -
kvalifikacije za SP 86 - Lu-
ksenburg : Jugoslavija, pre-
nos, Beograd, v odmoru propa-
gandna oddaja - 17.45 Čudeži
narave: Bitja narave, kanadska
poljudnoznanstvena serija -
18.10 Rockpalast festival - Es-
sen: Paul Young in njegova
kraljevska družina - 20.00 Veli-
ka dirka, ameriški film - 22.35
K. Cipci-I. Otrin: Pohujšanje v
dolini Sentflorjanski, balet

Oddajniki II. TV mreže:

12.45 Test - 13.00 Brene sani,
dokumentarni film o snemanju
igranega filma FITZCARRAL-
DO - 14.30 Poročila - 14.35
Thommy's pop show extra -
15.05 Tosca na tamburinu, tuja
zabavna oddaja - 15.55 Lu-
ksenburg - nogomet - kvalifi-
kacije za SP 86 - Luksemburg :
Jugoslavija, prenos, v odmoru
propagandna oddaja - 17.45 So-
vražnik, sovjetski film - 19.30
TV dnevnik - 20.00 Folk parada
- 21.20 Festival delavske pesmi
v Nišu - 22.20 Jazz mladih -
22.50 To je plin - po sledi slut-
nje, dokumentarna oddaja

TV Zagreb I. program:

8.45 Poročila - 8.50 TV koledar
- 9.00 »Lepo ti je druga Tita ko-
lo« - posnetek s Festivala parti-
zanskih pesmi in plesov - 10.00
Zajec s petimi nogami, jugoslo-
vanski mladinski film - 11.30
Varaždin: Razigrana mladost -
Festival mladih glasbenikov -
12.00 Prvomajski koncert iz
Postojnske jame - 13.00 Brene
sani - dokumentarni film o
snemanju igranega filma Fitz-
carraldo - 14.35 Thommy's pop
show extra - 15.05 Tosca na

tamburinu - 15.55 Nogomet
Luksemburg : Jugoslavija, pre-
nos - 17.45 Sovražnik, sovjetski
film - 20.00 Jugoslavija, doku-
mentarna oddaja - 21.05 Joe
Hill, švedski igrani film - 23.15
Zeljoteka, zabavna oddaja

ČETREK, 2. maja

8.45-22.40 Teletekst RTV Lju-
bljana - 9.00 Poročila - 9.05 Dve
plesni sliki - 9.20 Glasbena šola
na Koroškem - 9.35 D. Poniž:
Nočni čuvaj v živalskem vrtu,
predstava SMG Ljubljana -
10.20 Prigode sinjega viteza,
poljski risani film - 12.00 Sre-
čanje z violinistom Stefanom
Milenkovićem - 13.00 Falkland-
sko otočje, angleški dokumen-
tarni film - 13.50 I. Stivičić:
Kam gredo divje svinje, 1. del
nadaljevanke TV Zagreb -
14.50 Vetrovi Kitty Hawka,
ameriški film - 16.30 Poročila -
16.35 P. Voranc: Levi devčje -
16.50 Med Mežo in Mislinjo (na
poti po Prežihovih krajih) -
17.30 To je Elvis Presley, ame-
riški dokumentarni film - 20.00
D. du Maurier: Krčma Jamaj-
ka, 3. - zadnji del angleške na-
daljevanke - 21.00 Potovanje
obsojenih, 1. del angleškega fi-
ma - 22.35 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

14.00 Rovinj: Teniški turnir
Istrska riviera - finale - 16.15
Portret Johna Hustona - 17.55
Sofija: Nogomet - kvalifikacije
za SP 86 Bolgarija : Francija,
prenos (slov. kom.) - 20.00 Ve-
čni klic, 7. del sovjetske nada-
ljevanke - 21.05 Poročila - 21.10
Recital Zafira Hadžimanova -
21.50 Otroci zmage, recital -
22.30 Rock koncert (do 23.30)

TV Zagreb I. program:

9.40 Poročila - 9.45 TV koledar
- 9.55 Budnica - pihalni orke-
stri: papirniški pihalni orke-
ster iz Vevč - 10.25 Split: Prvo-
majsko ljudsko zborovanje,
prenos - 11.30 Tako sta pripo-
vedovala babica in dedek, do-
kumentarna oddaja za otroke -
12.00 Srečanje z violinistom
Stefanom Milenkovićem - 12.45
Leta nežnosti in dela, doku-

mentarna oddaja za otroke -
13.30 Narodna glasba - 14.00
Ljudski običaji o svatbah -
14.45 Dobri in slabi fantje,
ameriški film - 16.15 Praznično
zabavno popoldne - 18.25 Odpi-
r vrata - musical - 19.30 TV
dnevnik - 20.00 Večer z Olivero
Marković - 20.45 Tisti, ki priha-
jajo, zabavna oddaja - 21.20
A. Stander: Rudnik je naš,
drama TV Ljubljana - 22.55 TV
dnevnik

PETEK, 3. maja

8.45 TV v šoli - 17.30 Poročila -
17.35 B. Čopić: Doživljaji ma-
čka Toša, nanizanka TV Beo-
grad - 17.50 Grizli Adams, ame-
riška nanizanka - 18.25 Obzor-
nik ljubljanskega območja -
18.40 Kadar glasba spremlja -
20.05 Titovi sodelavci o Titu,
dokumentarna oddaja TV Za-
greb - 21.10 Ko se korenin za-
vemo: Velika zmaga, dokumen-
tarna serija - 22.10 TV dnevnik
II - 22.20 Potovanje obsojenih,
2. del angleškega filma

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -
17.45 Sivi volk, dokumentarni
film TV Ljubljana - 18.15 In tu-
di letos, izobr. oddaja - 18.45
Humoristični klub - 19.30 TV
dnevnik - 20.00 Koncert za TV:
Jovan Kolundžija - 20.45 Vče-
raj, danes, jutri - 21.00 Človeški
faktor, dokumentarna serija -
21.50 V petek ob 22.00 - kul-
turni magazin (do 23.20)

TV Zagreb I. program:

8.45 TV v šoli: 10.35 Z ribiči od
zore do zore, dokumentarna
oddaja - 10.55 Reka: Proslava
ob obletnici osvoboditve mesta
- 16.20 Videostrani - 16.30 TV v
šoli - 17.35 TV koledar - 17.45
Sivi volk, dokumentarni film
TV Ljubljana - 18.15 In tudi le-
tos, izobraževalna oddaja -
18.45 Humoristični klub - 19.30
TV dnevnik - 20.00 Titovi sode-
lavci o Titu - 21.00 Mike Ham-
mer, ameriška nanizanka -
21.55 M. Mirić: Bombaški proces,
1. del drame - 23.20 TV
dnevnik

RADIJSKI SPORED

NAGRADNA KRIŽANKA

Kaj je tekoči račun?

Tekoči račun je poseben račun, ki ga na podlagi pogodbe med banko in občanom vodi banka. Imetnik zagotavlja reden priliv sredstev na tekoči račun (osebni dohodek ali drugi viri), banka pa imetniku omogoča različne načine razpolaganja s temi sredstvi. Banka spremlja spremembe stanja sredstev na tekočem računu in o le-teh redno obvešča imetnika. Poudariti velja, da so podatki o gibanju in stanju sredstev na tekočem računu, podobno kot pri hranilni knjižici, tajni.

Tekoči račun lahko v Ljubljanski banki odpre vsak občan SFRJ, ki ima redne prejemke (osebni dohodek ali pokojnino) ali če stalno poslovno sodeluje z banko.

S tekočim računom vam je denar vedno pri roki

Morda bi bilo še najenostavneje opisati prednosti tekočega računa, tako da ga primerjamo s hranilno knjižico. Imetnik tekočega računa lahko na izplačalni dan takoj razpolaga s svojim denarjem, tudi če je na poti ali morda bolan. S tekočim računom nam je prihranjen že prvi obisk v banki, pa tudi večina naslednjih. Imetnik tekočega računa potrebuje gotovino le za drobne izdatke, večino drugih obveznosti pa lahko poravnava s čeki ali z drugimi oblikami negotovinskih nakazil. Tako lahko za plačevanje rednih obveznosti, kot so naročnine, plačila komunalnih storitev, obročna odplačila in drugo, pooblasti banko.

Do trenutka, ko imetnik izda ček ali ko banka po pooblastitvi imetnika poravnava določeno obveznost, je denar na tekočem računu obrestovan. Zato in zaradi postopne porabe sredstev so obresti na tekočem računu lahko ob koncu leta še enkrat tolikšne, kot pri enakih dohodkih in izdatkih na hranilni knjižici.

Pri tem pa s čeki razpolagate vedno z vsem svojim denarjem. Pravilo, da se najboljša priložnost na nakup ponudi tedaj, ko s seboj nimamo denarja, za imetnika tekočega računa ne velja, vendar je pod pogojem, da je na tekočem računu dovolj denarja. Izjemo pa lahko imetnik tekočega računa z dovoljenjem banke razpolaga tudi z denarjem, ki ga na tekočem računu ni.

Plačevanje s čeki in dvigovanje gotovine

S čeki lahko plačujete vse izdatke, od nakupov v trgovini, plačila gostinskih in turističnih storitev, nakup goriva na bencinski črpalke do različnih obveznosti organizacijam združenega dela, prispevke samoupravnim interesnim skupnostim in družbenopolitičnim skupnostim. Ček je enakovredno plačilno sredstvo tudi za plačila samostojnemu obrtniku, čeprav po zakonu ni dolžan spejeti plačila s čekom.

Gotovino lahko dvigate v vseh bankah v SFR Jugoslaviji, na poštah enotah v SR Sloveniji, SAP Vojvodini in ob jadranski obali, od severne meje z Italijo do vključno Splita.

Za plačevanje rednih obveznosti lahko pooblastite banko

Za katere obveznosti gre? Treba je poravnati račun za porabljeno električno energijo, stanarino, stroške ogrevanja stanovanja in sanitarne vode, naročnine za radio, televizijske, časopise in revije, komunalne storitve, poravnati obrok za na kredit kupljeno knjižno zbirko in podobno. Vsako gospodinjstvo ima tudi do deset rednih mesečnih obveznosti in vsaka od le-teh vedno znova zahteva našo skrb in odvečne poti. S pooblastitvijo banki pa se lahko teh skrbi znebimo. Stvar je preprosta. Če želimo banko pooblastiti, na primer za plačevanje RTV naročnine, je treba v banko prnesti zadnje potrdilo o plačani naročnini, podpisani pooblastilo in stvar je urejena.

Seznam obveznosti, za plačevanje katerih je mogoče pooblastiti banko, je po posameznih temeljnih bankah različen in odvisen od interesa občanov in delovnih organizacij. Povsod pa je možno pooblastiti banko tudi za redno mesečno nakazovanje sredstev na vašo hranilno knjižico, na primer za stanovanjsko varčevanje, ali na račun druge osebe, kjer pridejo v poštev predvsem preživnine.

Posebna ugodnost — dovoljena prekoračitev stanja sredstev na tekočem računu

Uvodoma omenjeno možnost prekoračitve kritja na tekočem računu občani bolj poznajo po bančnem izrazu »limit«. Gre za kratkoročno posojilo, ki je namenjeno za pokritje trenutnega primanjkljaja ob neprevedenih izdatkih ali v času večjih sezonskih nakupov.

Za prekoračitev lahko zaprosi imetnik, ki posluje s tekočim računom najmanj šest mesecev in ki v tem času ni izdal čeka brez kritja. Vse potrebno boste lahko uredili v svoji enoti banke.

Banka odobrava prekoračitev v višini povprečnega mesečnega priliva na tekoči račun v zadnjih treh mesecih, vendar je gornji znesek 20.000 din dogovorjen z medbančnim sporazumom.

Občan mora negativno stanje poravnati v šestih mesecih.

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

SOBOTA, 27. aprila

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program -
glasba - 8.05 Pionirski tednik
(praznični) - 9.05 Sobotna ma-
tineja - 10.05 Temeljne točke
OF slovenskega naroda (poseb-
na oddaja) - 10.35 Svoboda je
prezlahoten sad - 11.00 Pogled z
gradu - 12.10-13.00 Naši poslu-
šalci čestitajo in pozdravljajo -
13.30 Naši poslušalci čestitajo
in pozdravljajo - 14.05 Iz naših
src seme svobode klije - 14.30
»V nove zarjke...« - 15.00 Radio
danes, radio jutri - 15.10-15.25
Popoldanski mozaik - 16.00
Slovenska popularna glasba -
17.05 Krvavi križec zveličanja -
19.15 Obvestila in zabavna
glasba - 19.35 Za naše najmlaj-
še - 19.45 Minute s skupino Ze-
leni val - 20.00-23.00 Slovincem
po svetu - 22.50 Literarni no-
turno - 23.05 Od tod do polnoči
- 00.05-5.00 Nočni program -
glasba

NEDELJA, 28. aprila

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program -
glasba - 8.07 Veseli toboğan -
9.05 Še pomnite, tovariši -
10.05 Nedeljska matineja -
11.00-13.00 Naši poslušalci čes-
titajo in pozdravljajo - 13.10
Obvestila in zabavna glasba -
13.20 Za naše kmetovalce -
14.05 Naši poslušalci čestitajo
in pozdravljajo - 14.30 Humo-
reska tega tedna - 15.30 Nedel-
jska reportaža - 15.55 Pojo ama-
terski zbori - 16.20 Pogovor s
poslušalci - 17.05 Priljubljene
operne melodije - 17.50 Za-
bavna radijska igra - 19.35
Lahko noč, otroci - 19.45 Glas-
bene razglednice - 20.00-22.00
V nedeljo zvečer - 22.20-24.00
Glasba za prijeten konec tedna
- 00.05-4.30 Nočni program -
glasba

PONEDELJEK, 29. aprila

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program -
glasba - 8.05 Aktualni problemi
marksizma - 8.25 Ringarja -
9.05 Glasbena matineja - 10.05
Rezervirano za... - 11.05 Ali
poznate... - 11.35 S pesmijo
po Jugoslaviji - 12.10 Veliki re-
vijski orkestri - 12.40 Pihalne
godbe na koncertnem odru -
13.00 Danes do 13.00 - Iz naših
krajev - Iz naših sporedov -
13.50 Ponedeljkov križemkraž -
14.05 V gosteh pri zborih ju-
goslovanskih radijskih postaj -
14.30-15.30 Popoldanski moza-
ik - 16.00 Vrtljak želja in EP -
17.00 Studio ob 17.00 + glasba -
18.00 Na ljudsko temo - 20.00
Kulturni globus - 20.10 Zapleši-
te z nami - 21.05 Simfoniki
RTV Ljubljana in dirigent
Marko Munih - 22.15 Informa-
tivna oddaja v nemščini in an-
gleščini - 22.25 Iz naših spore-
dov - 22.30 Ob domačem
ognjišču - 22.50 Literarni no-
turno - Valentin Cundrič: Pe-
sem je premaknjena gora -
23.05 Zimzelene melodije -
00.05-4.30 Nočni program -
glasba

OLUŠ	PREBIVA- LEC VELE- MESTA V S. ITALIJ	ITALIJ FIZIK IN KEMIK (AMDEO)	INDUSKI FIZIK NO- BELOVEC 1930	ŽITNA BOLEZEN	EMILIJAN CEVC	LOŠČ. PO- STELJNA	JUGOSL. NARODNA ARMJA	MOŠTOVO	NAGRIZ- NOST OD RJE	DANSKI OTOK
FRANCOSKA HIMNA										
NAJAV. SLOV. PISATELJ										
GL. MESTO TOGA					GL. MESTO EGIPTA KIP GOLE- GA TELES					
JUNAKINJA "VIŠOČKE KRONIKE"					LUKA V IZRAELU	PETER JAMNIK DEL STOPALA				ETIKETE
IZVORNI KRAK RE- KE MENAM			PALESTINA PRED PRIH. IZRAELCEV	BAZA TEMEJ						
ČUDEN DRAGO		PALICA ZA ČIŠČENJE PLUGA VERDIJE- VA OPERA				VIKTOR ABEJLJ DELAVKA NA TERENU				

Devetindvajseti Pohod po poteh partizanske Ljubljane

Spomin in opomin ob štiridesetletnici osvoboditve

LJUBLJANA — Slovensko glavno mesto Ljubljana se skrbno pripravlja na letošnji, že dvaindvajseti praznik, ki bo dosegel vrhunec 11. maja, ko bo na sporedu manifestativni pohod po poteh spominov in tovarištva. To bo hkrati tudi osrednja slovesnost ob štiridesetletnici osvoboditve in zaključek manifestativnih pohodov. Vemo, da bo 11. maja na manifestaciji, ki ji ni primere v Evropi, na Pohodu po poteh partizanske Ljubljane in ob štiridesetletnici osvoboditve spet na desettisoče ljudi. Znova bo to spontano. Pohod ob štiridesetletnici osvoboditve bo tako kot vedno prijeten spomin in nkratni opomin. Po poteh, kjer je Ljubljana oklepala bodeča žica, se bo zbrala množica ljudi na pohodih in prireditvah ob pomnikih naše revo-

Beli dan Kokrice

Za zaključek zimske sezone je Športno društvo Kokrica pripravilo na Poljki vsakoletni Beli dan, katerega je družilo še s prvenstvom Kokrice v veleslalomu, ki je bil na smučišču nad karno, in tekih, ki so bili pri Mrzlem tudencu. Rezultati: Veleslalom: cicanke: Gros Nina, Časl Neža, pionirke: Markič Mateja, Boncelj Metka, Markič Barbara, ženske do 30 let: Bašelj Anžela, Omrzel Boža, Jeruc Andreja, ženske nad 30 let: Markič Irena, Gros Slavka, Kaučič Cilka, cicanbi: Gros Sašo, Tepina Žiga, pionirji: Gros Gregor, Gros Aleš, Jenko Klemen, moški do 30 let Omrzel Leon, Mali Boštjan, Jenko Uroš, moški do 40 let: Markič Slavo, Gros Franci, Boncelj Jernej, veterani: Bašelj Božo, Cerar Andrej, Gros Franc.

Teki: pionirke: Kaučič Urška, Naglič Marija, Rutar Saša, ženske do 35 let: Jošt Metka, Mali Marija, ženske nad 35 let: Gros Marta, Markič Irena, Kaučič Cilka, cicanbi: Vaupotič Vojko, Kašper Uroš, pionirji: Gros Aleš, Žepić Damjan, Mali Gregor, moški do 30 let: Vrlinšek Bojan, Mali Boštjan, Kašper Jože, moški do 40 let: Mali Tone, Rutar Franc, Jerus Bine, veterani: Gros Franc, Tepina Ludvik, Cerar Andrej, B. Vrlinšek

lucije. Na teh Poteh se bo zbrala devetdesettisočlva množica.

V okviru Pohoda se bo v Ljubljani zvrstilo več prireditev. Prva se je začela že v sredo, ko je bil na sporedu šesti tek OF '85 okrog Rožnika, vrhunec pa bo vsekakor 11. maja, ko bo na sporedu tekmovalni dan Pohoda. To bodo tekmovalne discipline, ki jih vsako leto pripravijo v okviru Pohoda. Na sporedu bodo štafete zmage ter bratstva in enotnosti, Partizanski marš, kolesarski kriterij in Tek prijateljstva. V štafetah bodo tekmovali reprezentance osnovnih in srednjih šol, občinske, klubske reprezentance in reprezentance mest. Za tek prijateljstva so organizatorji letos povabili nad dvajset mestnih reprezentanc iz tujine in domovine. Prijave so že prejeli od reprezentanc Moskve, Minska, Madrida, Nikozije, Ženeve in Dublina. Na kolesarskem kriteriju pa bodo nastopili vsi naši reprezentanti in tuji kolesarji.

Že to soboto, na dan ustanovitve OF, in v spomin na padle borbe pod Urhom je na programu kolesarska krožna dirka. Za praznovanje prvega maja bo letos tudi četrti mednarodni rally Kompas. Že danes bo pionirski Pohod po poteh spominov in tovarištva, 9. maja pa bodo ta pohod imeli cicanbi. Za generalko za partizanski marš bo letos že tretji Tek po poteh molniške čete, ki bo v nedeljo, 5. maja.

V soboto, 11. maja bo od 6. do 10.30 za vse manifestativni pohod Po poteh spominov in tovarištva, ob 10.30 bo na Trgu revolucije osrednja slovesnost ob štiridesetletnici osvoboditve Ljubljane, in od 17. do 20.30 bo tekmovalni del prireditve. Na sporedu bodo kolesarski kriterij prijateljstva, partizanski marš, štafete zmage, štafete bratstva in enotnosti ter tek prijateljstva. D. Humer

KDOR JE NAROČEN NA GORENJSKI GLAS, VARČUJE DENAR IN ČAS

NOVO V KINU

Angleški avanturistični film **Razuzdana lady** govori o lepi Barbari, ki je storila vse, da je postala lady Skelton. Kmalu po poroki pa ugotovi, da je življenje na deželi, pa čeprav aristokratsko, silno dolgočasno. Da bi se zabavala in povrnila kvartopirske dolge, se preobleče v cestnega razbojnika in ropsa po cestah. Medtem ko živi dvojno življenje, se zaljubi v razbojnika Jacksona, ki pa ji na žalost ni preveč zvest. In problemi se začno. V filmu bomo spet videli slovito Faye Dunaway, ki so ji roparske vloge pisane dobesedno na kožo.

Brazilske erotični film **Sanjarjenje neke ženske** prodre v skrite sanje žene. Vsi si jo žele, a ona se zaveda, da predstavlja moč privlačnosti le njeno telo, ne njena celota. Njeno iskanje sreče ne moreta zamenjati niti bogastvo niti uspeh.

Angleški film **Fanny Hill** je erotična komedija, posneta po slovitem romanu Johna Clelanda Spomini neke ženske za uživanje. Popelje nas v osemnajsto stoletje, v amoralni čas. Devišstvo se je izgubljalo zgodaj, a se je dobro plačevalo, tako da so iznajdljiva dekleta s pomočjo izkušenih posrednic svoje devištvo prodale večkrat. To je zgodba o deklici, siroti Fanny Hill, ki pride z dežele v London, da bi doživela najstrašnejše a tudi najlepše dni svojega življenja in našla tudi svojo srečo. V glavnih vlogah bomo videli Liso Raines, Shelley Winters in Oliverja Reeda.

V gorenjske kinematografe prihaja znova domači film **Leta odločitve**, ki smo ga imeli priložnost gledati v jesenskem filmskem gledališču. Govori o Petru, ki se vrne od vojakov, pa doma ne najde pravega doma. Ni več služkinje Leni, ded je vedno bolj senilen. Ker ne dobi službe, mu oče predlaga, da bi pripravil za tisk njegove vojne spomine pa tudi spomine iz informobirojskih let. Pri urejanju gradiva Peter ugotovi, da manjkajo določeni dokumenti iz časa Informobiroja, ki se nanašajo na njegovo mater. Medtem umre ded, Peter se zateče k svojemu dekletu Cveti, a tam najde svojega očeta. Peter se odseli k bratu Jerneju, črni ovci v družini, kmalu pride so sporov, zato se Peter preseli k Leni. Dela kot navaden delavec. Nekoga dne vdre k njima Cveta, čes, da jo je Petrov oče prevaral, in namigne Petru, da Leni, dela za očeta. Peter sklene ubiti očeta. Oče pa ga v spopadu premaga in mu pove, da je bila njegova mati kurba. Peter gre spet k Leni, kjer ga aretirajo... Oče oprosti sinu, da mu je stregel po življenju, in končno izide očetova knjiga Leta odločitve. Peter je postal konformist in bo stopal po očetovih stopinjah... Film je bil posnet lani, v glavnih vlogah pa igrajo Boris Ostan, Boris Cavazza, Slavko Jan, Damjana Černe, Jožica Avelj in Aleš Valič.

ŠPORT OB KONCU TEDNA

Bohinj: spust po Savi Bohinjki — Danes se bo na Savi Bohinjki začelo izbirno tekmovalje za sestavo državne reprezentance v spustu na divjih vodah s kajaki in kanuji. Prvenstvo se bo nadaljevalo jutri in v nedeljo, vse dni bo štart ob 11. uri. Šest kilometrov dolg spust bo vodil tekmovalce od Žage do Bohinjske Bele. Na najnevarnejšem mestu pod vasjo Obrne so člani kranjskega in ljubljanskega brodarstva kluba sami premestili nekaj skal in naredili progo varnejšo, na tem mestu pa bo v času tekmovalja tudi z vratici označena »obvoznica«, kar ni običaj na tovrstnih spustih.

Lom: Javorniški veleslalom — Športno društvo Lom prireja v nedeljo, 28. aprila, ob 11. uri na planini Javornik tradicionalni Javorniški veleslalom, na katerem lahko nastopijo krajanji Loma, odseljeni krajanji in njihovi družinski člani. Udeleženci bodo razdeljeni v osem starostnih skupin. — **J. Kikel**

Nogomet — V nogometnem prvenstvu kranjske občine bo v članski ligi na sporedu prvo kolo končnice. Razpored tekem — člani, sobota ob 17. uri — Zarica : Podbrezje; Sava : Kokrica, Primskovo : Britof, Trboje : Šenčur, Bitnje Velesovo, Hrastje : Podgorje, Visoko : Mavčiče, Grintavec : Preddvor; pionirji, sobota ob 15.30 — Naklo : Bitnje, Šenčur : Podbrezje, Zarica : Kokrica, Sava : Primskovo, Visoko : Britof; mladinci, nedelja ob 9.30 — Šenčur : Primskovo, Zarica : Naklo, Bitnje : Preddvor, Trboje : Kokrica. — **D. Jošt**

Rokomet — Rokometaši Termopola iz Škofje Loke se bodo v tekmi 17. kola slovenske moške lige pomerili danes ob 20. uri v športni dvorani Poden z ekipo Šostanja, ki je doslej izgubila le eno srečanje in vodi na lestvici. Ob 18.30 bo v isti dvorani še tekma slovenske ženske lige med Alpesom in četouvrščenim Branikom iz Maribora. V drugi moški republiški ligi bo jutri ob 17. uri v Žabnici srečanje med domačimi igralci in ekipo Grosupelj. Rokometaši Peka gostujejo v Novi Gorici in igralci Preddvara v Medvodah pri ekipi Donita. V enakem ženskem tekmovalju se bodo igralke tržiškega Peka pomerile na domačem igrišču z ekipo Preddvara, rokometarice Dupelj pa v gosteh z Metliko. V mladinski moški republiški ligi — skupina center bo danes ob 17.30 tekma Termopol : Škofja Loka in ob 19. uri Dinos : Storžič, jutri ob 16. uri srečanje Žabnica : Olimpija in v nedeljo ob 9.30 Preddvor : Šentvid in Križe : Kamnik. V enakem ženskem tekmovalju bodo ob koncu tedna na sporedu srečanja Peko : Itas Kočevje, Ratitovec : Šentvid, Alpes : Kamnik ter Preddvor : Škofljica. V prvi občinski ligi bodo odigrali tekme 9. kola — danes ob 19. uri Duplje : Jelovica, Storžič : Britof in Krvavec : Sava in v nedeljo ob 10. uri Besnica : Gumar. V B ligi se bodo danes ob 18.30 pomerili Veterani z ekipo Letališča in preddvorski veterani z vrstniki iz Dupelj, ob 19. uri pa še veterani Peka z veterani Save. — **J. Kuhar**

Ligaški izidi

ROKOMET:

● **10. kolo II. republiške moške lige-zahod** — Peko: Grosuplje 26:20 (15:10), Preddvor : Križe 22:17 (12:8), Nova Gorica : Žabnica 25:21 (11:8), Prule : Donit 23:16 (12:8). Vrstni red: 1. Prule 18, 2. Peko 16, 3. Dinos 13, 4. Preddvor 12, 8. Žabnica 5, 10. Križe 0.

● **12. kolo mladinske moške republiške lige — center** — Storžič : Šentvid 15:23 (7:13), Olimpija : Kamnik 14:21 (7:11), Peko : Križe 28:11 (11:5), Škofja Loka : Preddvor 8:31 (5:17), Dinos-Slovan : Žabnica 32:19 (14:9), Termopol : Prule 18:20 (12:12). V vodstvu je ekipa Prul.

● **10. kolo mladinske ženske republiške lige-center** — Duplje : Polje 18:11 (9:5), Olimpija : Kamnik 20:17 (11:3), Preddvor : Peko 28:4 (15:2). Vodijo Dupljanke, Preddvorčanke so četrte. — **J. Kuhar**

NOGOMET:

● **Nogometne lige občine Kranj** — člani A — Sava : Šenčur 6:1, Britof : Primskovo 0:1, Podbrezje : Trboje 4:0, Zarica : Kokrica 2:2; vrstni red: Sava 27, Zarica 16, Podbrezje 16, Kokrica 14, Primskovo 14, Trboje 13, Šenčur 6, Britof 6; člani B — Bitnje : Grintavec 10:0, Preddvor : Visoko 0:5, Hrastje : Mavčiče 3:2, Podgorje : Velesovo 1:1; vrstni red: Bitnje 26, Visoko 20, Mavčiče 17 itd.; mladinci — Šenčur : Zarica 6:1, Primskovo : Naklo 3:2, Preddvor : Kokrica 1:6, Bitnje : Trboje 2:3; vrstni red: Šenčur 22, Primskovo 20, Naklo 16 itd.; pionirji — Kokrica : Sava 2:1, Podbrezje : Zarica 0:8, Bitnje : Šenčur 1:3, Britof : Naklo 4:0, Visoko : Primskovo 0:10; vrstni red: Britof 23, Primskovo 21, Kokrica in Naklo 16, Zarica 15 itd. — **D. Jošt**

Prvomajski veleslalom

Lom — Športno društvo Lom prireja v sredo, 1. maja, ob 11. uri na planini Javornik tradicionalni prvomajski veleslalom. Prireditelj sprejema prijave še v torek do 16. ure. Udeleženci bodo razdeljeni v osem kategorij po starosti in spolu. Najboljši bodo prejeli častna priznanja. **J. Kikel**

NAŠI ŠPORTNIKI

Darko Stenovec: pravi pogoji za delo

Kranj — Člansko nogometno moštvo kranjskega Triglava, ki je edino moštvo Gorenjske v republiški nogometni ligi, igra v tej sezoni na domačem in tujih igriščih kot že dolgo ne. Še posebno so odlični v pomladanski sezoni, saj doma in na tujem tržišču osvajajo točke. Te igre in točke, ki so jih osvajali, so jih pripeljale na sedmo mesto prvenstvene lestvice. To je moštvo, ki ima lepo nogometno možnost, saj je mlado po igalskem stažu in izredno dobro poznajo nogomet. V tem moštvu je tudi vratar, ki je tako prvi igralce moštva, saj je prav od njega odvisen poraz, zmaga in neodločen izid. To je osemindvajsetletni vratar kranjskega Triglava Darko Stenovec. Zaposlen je v Iskri Ero.

»Nogometno kariero sem začel kot pionir v nogometnem klubu Trboje. Igral sem kot levo krilo. Kot vratar sem začel pri kranjskem Triglavu pri mladincih, ki jih je takrat treniral Rudi Gros. Po teh nastopih pri mladincih Triglava sem nato svojo nogometno pot nadaljeval kot vratar pri moštvu Trboje, kjer sem tudi začel z nogometom. Po nasvetu trenerja Triglava Jovanoviča sem nato spet branil pri kranjskem Triglavu in bil dve sezoni kot rezerva vratarju Tonetu Betonu. Ko je Beton lani zapustil Triglav, sem postal prvi vratar tega moštva, ki igra v slovenski članski ligi. Treniramo štirikrat tedensko in nato so na sporedu prvenstvena srečanja. Pod vodstvom trenerja Hasana Ibrašimovića je to moštvo, ki zna igrati in

tudi zmagovati. To ste lahko videli tudi v soboto, saj smo z zmago na stadionu Stanka Mlakarja proti Kovinarju iz Maribora osvojili novi par prvenstvenih točk.

Lani pri Triglavu še ni bilo tako, kot je v tej sezoni. Ni bilo pravega izvršnega odbora in igralci smo morali sami urejati vse svoje stvari. No, v tej sezoni se je vse to uredilo, in sedaj lahko samo treniramo in igramo. Ni več problemov, ki smo jih v preteklih sezonah morali reševati sami. Sedaj to ureja novi upravni odbor in dobro igra to vlogo. To se pozna tudi pri vseh moštvih in tudi v našem članskem moštvu. To so tudi vzroki, da nismo na dnu slovenske lige in da se ponovno ne borimo za obstanek v tej družbi. Delo z vsemi moštvi je res tako, kot mora biti. Lani mi je nov polet med vratnicami dala zmaga nad Rudarjem iz Titovega Velenja. Vodili smo z 1:0 in sam sem v zadnji minuti srečanja rešil zmago, saj sem prav v tej minuti ubranil izredno močan strel na naša vrata.

Torej se v nogometnem klubu Triglav v Kranju obetajo novi časi, ki bodo kranjski nogomet spravil spet v tiste dobre čase, ki so že bili.

Na kolo za zdravo telo!

Sonce že prijetno greje in kolesarji so privlekli iz kleti, garaž in podstrešij svoje »jeklene konjčke«. Ceste so oživele, pričnjen se nova sezona množičnih kolesarskih prireditev na Gorenjskem. Nima smisla, da bi očetovsko delili nasvete; velja le opozoriti, da je treba kolo in telo na napore dobro pripraviti, se na cestah ravnati po prometnih predpisih, na kolesarskih prireditvah pa po navodilih organizatorjev.

S kolesom do Dražgoš

Kokrica — Kolesarska sekcija Športnega društva Kokrica prireja v počastitev praznika Osvobodilne fronte, 1. maja in dražgoške bitke jutri, 27. aprila, tradicionalni 9. kolesarski maraton od Kokrice prek Kranja in Škofje Loke do Dražgoš. Štart bo ob pol desetih dopoldne pred kulturnim domom na Kokrici. Prireditelj sprejema prijave z vplačilom 400 dinarjev od 8. do 9. ure na štartnem mestu. Udeleženci bodo razdeljeni v pet skupin po starosti in spolu: ženske od 15 do 25 in nad 25 let, moški od 15 do 25 let, od 26 do 45 in nad 45 let. Skupine bodo štartale ločeno v presledku petih minut, vozile v strnjeni koloni do Česnjice s povprečno hitrostjo 30 kilometrov na uro, nakar bo sledil tekmovalni del maratona z letičim štartom v dolžini treh kilometrov. Cilj bo v Dražgošah, odkoder se bodo kolesarji okrog 14. ure vrnili v organizirani skupini na Kokrico.

Gregorčičeve plakete

Dušan Intihar

Med letošnjimi dobitniki Gregorčičevih plaket, najvišjega priznanja, ki ga za uspešno udeleževanje v športu in športne rezultate podeljuje skupščina občine Jesenice, je tudi Dušan Intihar.

Dušan Intihar se s športnim padalstvom ukvarja že od leta 1979. V tem času je opravil več kot 2200 skokov. Zabeležil je vrsto odličnih uspehov, saj je neuradni evropski prvak v padalstvu. Sam pravi, da je v vseh letih veliko treniral in ves prosti čas namenil padalstvu.

Dušan Intihar je leta 1981 kot član naše padalske vrste v posamični konkurenci osvojil prvo mesto na enem od največjih mednarodnih tekmovalj na Süd Ost para Cup v Celovcu.

Leta 1983 je bil na enakem tekmovalju član državne reprezentance, ki je dosegla tretje mesto. Leto dni kasneje pa je postal zmagovalček velikega mednarodnega tekmovalja v skokih na cilj — prav tako v Celovcu.

Naslov republiškega in državnega prvaka v močni konkurenci je osvojil leta 1982. Vrhunec njegove dosedanje športne kariere

pa pomenita nastopa na dveh svetovnih prvenstvih, še posebej na 17. SP v klasičnih disciplinah v Vichiju v Franciji leta 1984, ko je s tovariši iz reprezentance priboril srebrno kolajno za Jugoslavijo.

V svoji zbirki priznanj ima Dušan Intihar tudi najvišje možno padalsko priznanje — zlati C znak s tremi diamanti.

Uspehi so porok, da nas bo Dušan še navduševal s svojimi uspehi. Naši padalci so skromni športniki, ki si večino denarja za razmeroma drag šport zagotavljajo s prostovoljnimi delovnimi akcijami. **D. S.**

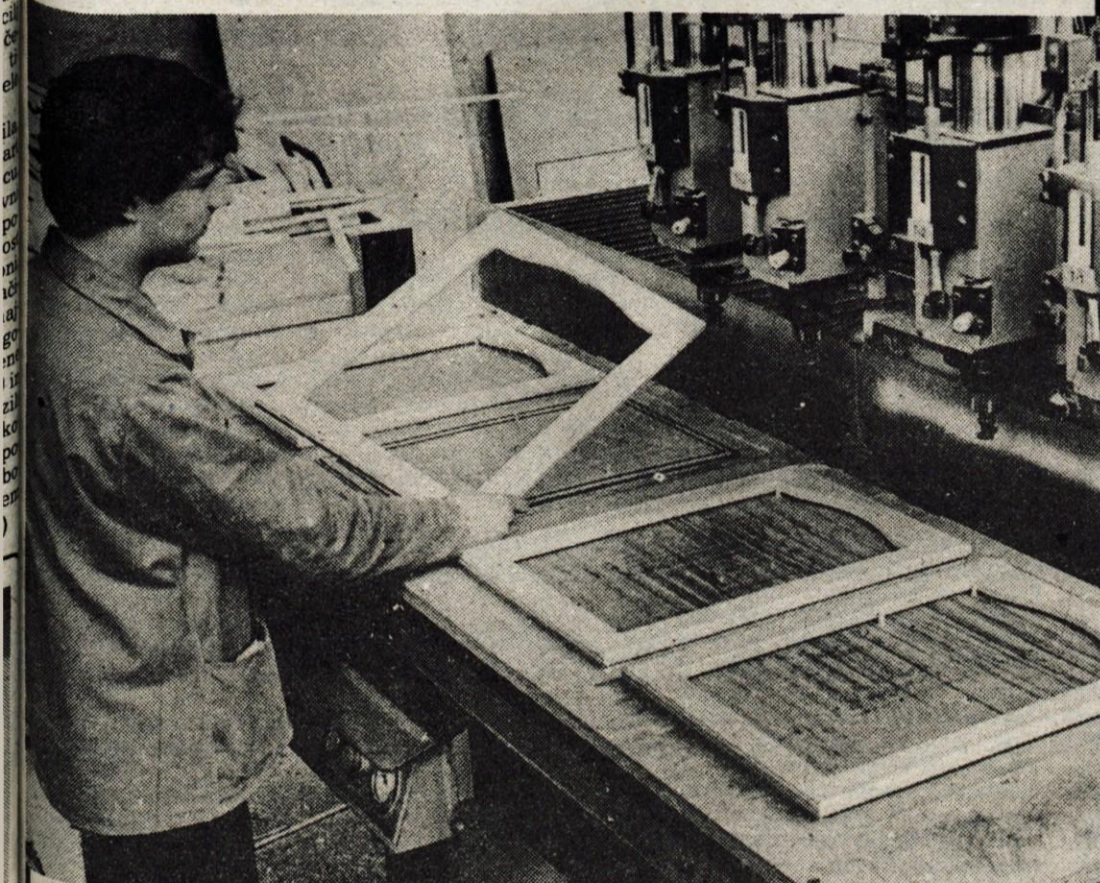
Skupščina občine Kranj
in družbenopolitične organizacije
Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZSMS
Zveza združenj borcev NOV
Zveza rezervnih vojaških starešin

Čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom ob praznovanju
praznika OF — 27. april in ob prazniku dela — 1. maj in želijo
veliko uspehov pri izgradnji socializma.

Skupščina občine Radovljica
Občinska konferenca ZKS Radovljica
Občinski sindikalni svet Radovljica
Občinska konferenca SZDL Radovljica
Občinska konferenca ZSMS Radovljica
ZZB NOV Radovljica
Občinski odbor zveze rezervnih vojaških starešin
Radovljica
Samoupravne interesne skupnosti občine
Radovljica

ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM
ZA PRAZNIK DELA 1. MAJ IN DAN OF!

Skupščina občine Tržič
in družbenopolitične
organizacije čestitajo
vsem delovnim ljudem
in občanom za dan OF
in praznik dela

SKUPŠČINA OBČINE ŠKOFJA LOKA
OBČINSKI KOMITE ZKS ŠKOFJA LOKA
OBČINSKI SVET ZS ŠKOFJA LOKA
OBČINSKA KONFERENCA SZDL ŠKOFJA LOKA
OBČINSKA KONFERENCA ZSMS ŠKOFJA LOKA
ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV ŠKOFJA LOKA
OBČINSKA KONFERENCA ZRVS ŠKOFJA LOKA
SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI OBČINE ŠKOFJA LOKA

čestitajo vsem delovnim ljudem
občine Škofja Loka za dan OF
in delavski praznik — 1. maj.

Petnajsto srečanje plugov na Vršiču

Autocommerce iz Ljubljane je pred dnevi organiziral za mehanizacijo Mercedes-Benz in Schmidta ter domačega podjetja Riko iz Ribnice odpiranje gorskega prelaza Vršič

Vršič — Vabilo na tradicionalno odpiranje gorskega prelaza na Vršič je bilo nedvoumno: »... Lahko vam zagotovimo, da boste letos prvi obiskovalci, ki se boste skoraj do Erjavčeve kočice pripeljali z avtomobilom. Opozarjamo pa vas, da bodo kljub koledarski pomladi na Vršiču še vedno zimске razmere in da se opremitve z zimsko obutvijo in obleko.«

Bilo je minuli torek. Zgodilo se je točno tako, kot so napovedali v Autocommercem tozdu Trgovina z avtomobili in deli v Ljubljani. S kombijem smo se iz Kranjske gore pripeljali po spluženi cesti prav pod Erjavčovo kočico. Tu pa je bilo »srečanje« najodobnejše mehanizacije za zimsko vzdrževanje cest, ki ga je letos že

petnajstič organiziral Autocommerce iz Ljubljane skupaj z Mercedes-Benzom in Schmidtom ter domačim podjetjem Riko. Najodobnejši stroji za zimsko vzdrževanje cest so se potem na 22., 23., in 24. serpentinah zakopali v sneg.

Letos ga sicer ni bilo toliko kot 1979. leta, ko so snežni rezkarji na 22. serpentinah morali ugnati 19,5 metra visoko snežno steno. A vendar je bila tu, pod vrhom Vršiča, še prava zima in vreme spremenljivo. Tu pa je bil tudi tokrat Ignac Špolar iz Kranjske gore, ki je že 27 let zaposlen pri Cestnem podjetju Kranj. Tudi letos se je peš lotil čistine in pred stroji kazal, kje morajo orati. Povedal je, da pozna tako rekoč vsak centimeter ceste na Vr-

Na 22. serpentinah je letos plaz nanesel devet in pol metra snega. Sodobno mehanizacijo so samo to serpentinu odpirali cel dan.

šič. Kako tudi ne, saj je 18 let z rezkarjem plužil vršičske krivine! Pomagal pa mu je, zdaj že upokojeni, Košir iz Kranjske gore.

Plaz je nanesel letos na 22. serpentinu dobrih devet metrov snega. Tokrat je bil tudi ta odsek nekaj deset metrov pod vrhom Vršiča že skoraj prebit. Predstavniki Schmidta so povedali, da so plazovi letos

drseli malo višje, da pa je v snegu precej več kamenja in skal kot prejšnja leta. Vendar za mehanizacijo to ni posebno huda ovira, saj se stroj avtomatično ustavi, ko naleti na kamen. Za vsak primer imajo pri roki posebno orodje za ravnanje nožev. Tudi pri tako moderni mehanizaciji pa je potrebna lopata.

Vršič bo do konca tega ted-

Štirinajst dni je letos trajalo pluzenje ceste od Erike gori do prelaza Vršič.

na odpri, so nam povedali. Za prvomajske praznike pa bo čez Vršič vseeno mogoča vožnja le z osebnimi avtomobili. Vodja enote za vzdrževanje cest v Cestnem podjetju Kranj Peter Porenta je namreč povedal, da je most na oni strani (v dolini Trente) tako slab, da ne bi prenesel večjih obremenitev. Če pa bi se primerilo, da bi prihodnji teden zapadel nov sneg, bi prelaz morali spet zapreti zaradi nevarnosti plazov.

Tradicionalno odpiranje gorskega prelaza Vršič z najodobnejšo mehanizacijo je torej tudi letos uspelo. In kaj si od te drage mehanizacije doma lahko obetamo v prihodnje? Tokrat je bilo delo opravljeno brezplačno. Proizvajalci se namreč bolj splača odpreti takšen prelaz in povabiti na takšno predstavo vse, ki jih to zanima, kot pa drage stroje voziti s sejma na sejma in tam razlagati, kako stroji delujejo.

Za zdaj je znano, da je zvezni izvršni svet za letos odobril uvoz tovrstne mehanizacije za vso državo v vrednosti 15 milijonov zahodnonemških mark. Na Sloveniji naj bi po razrezu odpadlo 4 milijone, o nadaljnji razdelitvi pa se morajo pogovoriti v skupnosti cestnih podjetij Slovenije. Za

primerjavo povejmo, takšen stroj, ki smo ga na Vršiču štiri ali pet 285 tisoč zahodnonemških mark.

V program proizvodnje mehanizacije za zimsko vzdrževanje cest pa se začnejo konference, uspešno tudi domače podjetje. To bo že prihodnji mesec Schmidt podpisalo o skupni naložbi prihodnje zime bodo vne organizacije pri najodobnejši domači zimski vzdrževanju.

Nenazadnje smo ob besedo, dve o prireditelju Autocommerce iz Ljubljane petnajstič uspešno organiziral odpiranje prelaza Vršič, je našim dobrim 30 leti kot zahodnonemške firme ler-Benz v naši državi ima ta delovna organizacija deset temeljnih organizacij samo v treh temeljnih organizacijah je njih 700 delavcev v proizvodni organizaciji ustvarja 70 odstotkov doma, 30 pa v tujini.

40 LET MLADINSKE ORGANIZACIJE V SAVI

Mladostni žar izpred desetletij ni pojenjal

Letos se v kranjski tovarni Sava vrstijo številni jubileji: 65-letnici tovarne, 35-letnici samoupravljanja, 55-letnici gasilstva, 20-letnici kulturne in informativne dejavnosti se pridružuje tudi štirideseta obletnica mladinske organizacije — Korenine organizirane mladinske dejavnosti sežejo v prvo povojno leto

Franci Dolhar, sedanji predsednik mladine v Savi

KRANJ — »Mladi smo kmalu začutili potrebo po združevanju v mladinski organizaciji. Prvo leto po vojni sta v tovarni delala dva mladinska aktivna s kakimi 25 mladinci. Dopoldne je mladina pridno delala v tovarni, popoldne pa večkrat kar brez kosila nadaljevala v brigadi, ki je udarniško obnavljala med vojno požgano vasico Gozd nad Golnikom. Primanjkovalo je olja, zato so mladi nabirali žir za Oljario. Popoldne so poprijeli za delo na tovarniški ekonomiji v Prašah, ki je pridelovala zelenjavo za tovarniško menzo... Mladi iz Save so bili brigadirji, udarniki na progi Brčko-Banoviči. Udarniki so bili tudi v tovarniških halah, kjer sta mladinska aktivna tekmovala v čim boljšem izpolnjevanju norme, kvaliteti izdelkov in prihranku materiala. O vseh vprašanjih, ki so tedaj zadevala mladino, sta razpravljala tudi sindikat in partija. Za marksistično osveščanje mladine so v tovarniški knjižnici ustanovili takoimenovani »rdeči kotiček«... Leto 1946 nam je ostalo v posebno lepem spominu, saj je tedaj tovarno obiskal tovariš Tito.«

Takole je svoje vtise o začetkih organizirane mladinske dejavnosti v kranjski Savi nanizala prva predsednica savske mladine Francka Levstik Gogala. Utrinke iz njenih spominov in pripovedovanj številnih nekdanjih aktivnih mladincev iz Save so pred petimi leti natisnili v jubilejni brošuri, ki je ver- ren dokument razvoja mladinske organizacije. Že besede Francke Levstikove nazorno slikajo takratni delovni zagon mladih, ki so z delom in odrekanjem gradili ugled svoje organizacije. Delovne akcije, kulturna dejavnost, šport, politična vzgoja, prizadevanje za čim boljše delovne rezultate na »ših-

tu«, akcija za pridobitev poklica in osnovne izobrazbe, kasneje vključevanje v samoupravne tokove tovarne, to je strnjena podoba povojne mlade generacije in njene organizacije.

In kakšna je mladina, zrasla iz takšnih korenin? Današnja mladina v kranjski Savi nič več »gora ne premika«, ne pozna dela od jutra do večera, ne takšnega odrekanja kot njega dni.

»Biti mladinski predsednik danes in pred leti je kot noč in dan,« trdi sedanji predsednik konference osnovnih mladinskih organizacij v Savi Franci Dolhar. »Nekdaj je bila mladina spontano predana delu za skupno dobro, danes pa je mlade treba skrbno voditi, če jih hočemo pridobiti za delo. 16 osnovnih organizacij ZSMS v Savi šteje 1.200 mladincev. Lahko bi rekli, da imajo svoje mesto v tovarni in v občini. Svojih sil ne razdajajo le »mladinski dejavnosti«, športu, kulturi, prostovoljnemu delu (kar je pri nas v tovarni zelo dobro organizirano), temveč se oglašajo tudi v samoupravnih organih, hočejo odločati. Mnogi mladi ljudje iz drugih kranjskih tovarn tožijo, da smejo biti le opazovalci dogajanja v delovni organizaciji. Da pri nas ni tako, gre najbrž zahvala tudi dolgoletni tradiciji. Zadnja leta, žal, opažamo, da med mladimi peša zanimanje za politično delo, da klonejo pod bremenom problemov, ki jih občuti vsa družba, mladi pa še posebej. Minule politične in delegatske izkušnje so jih napravile nezaupljive. Delegati iz Save so bili vedno glasni, vendar to ne pomeni, da so bili vplivni in učinkoviti. In to je razlog, da mladih slabo leto pred volitvami ne uspešno evidentirati za delegatske funkcije.«

Na mlade se je resnično nagrmadilo obilje problemov. Na mladih sloni pretežni del proizvodnje v Savi, a večina srednjega kadra je slabo nagrajena. Z delom ne morejo do zadostne gnotnega standarda. Kar 40 let bi moral mlad človek varčevati, da bi lahko denimo, kupil stanovanje. Okoreli tovarniški pravilniki mu otežujejo pot do družbenega stanovanja. Lani je mladina v Savi predlagala spremembo zakona o stanovanjskem gospodarstvu in nekatere tudi dosegla. Tudi v tovarni terja nove točkovne lestvice v pravilnikih za dodelitev stanovanj, take, ki ne bodo zahtevale dolgoletne delovne dobe, in velikanskega deleža lastne udeležbe, ki je mlad človek ne more plačati. Velikokrat se mladi v Savi pogovarjajo tudi o težavah samskih delavcev, ki nimajo urejene družbene prehrane. Večkrat se mladinska organizacija sestane z 200 štipendisti, da bi jih že med šolanjem vpeljala v življenjski utrip tovarne in prislunila njihovim bojznim glede pripravnosti in zaposlitve. Vse to dokazuje, da so na dnevnih redih mladinskih sestankov življenjska vprašanja, da je to tista »politika«, ki mlade zanima, da je v njih še veliko delovnega žara. Časi so se spremenili, tudi mladina je v štirih desetletjih, odkar obstaja mladinska organizacija v Savi, postala drugačna. Da je še vedno pripravljena na poprijeti kot nekoč, pa dokazuje delovna akcija v enem od tozdov, s katero so tovarni nedavno prihranili dvesto tisočakov.

D. Z. Žlebir

Ignac Špolar iz Kranjske gore, ki je že 27 let zaposlen v Cestnem podjetju Kranj, je letos petnajstič mehanizaciji kazal traso ceste na Vršič

Pasti za lubadarje

V steklenem kozarcu je po tednu dni plavala kopica malih, črnih hrčkov — Past z vabo za zatiranje lubadarjev je dokaj preprosta naprava, ki drugod že obnesla, pri nas pa je novost — Še opozorilo: Ne uničujte

Lubadarji so po lanskem orkanskem vetru, ki je pustošil in napravil ogromno škodo v gorenjskih gozdovih, postali še večja nadloga. Gozdarji in kmetje so podrti drevesa v glavnem spravili iz gozdov. Ostalo pa je dosti oslabiljenega drevja, ki je za lubadarje posebej vabljivo. Zdrava, pokončna drevesa se jih s svojo naravno močjo pač lažje otepajo.

Nevarnost je torej letos večja, lani je gozdarjem pri zatiranju lubadarjev šlo na roke tudi vreme, predvsem hladna in deževna pomlad, ki je zavirala razvoj teh škodljivcev. V nižjih predelih se običajno razvijajo dve do tri generacije na leto, če je vreme kislo manj. V višjih predelih pa le ena generacija, če je hladno, je okrnjena tudi ta. Lubadarji pri svojem razvoju potrebujejo toploto. No, tudi letos je pomlad hladna, vendar kot smo že dejali, v gozdovih je veliko oslabiljenega drevja, od neurja pa je minilo dobro leto dni, saj se lubadarji ne morejo namnožiti čez noč.

Gozdarji so doslej pri zatiranju lubadarjev uporabljali stari način lupljenja hlobov in sežiganja zalege, kar seveda zahteva veliko dela in veliko pozornosti, kdaj je novi zarod razvit, saj se sicer hlobov spreminja v gojišče lubadarjev. Poznajo tudi kemična sredstva, ki pa so seveda strupena. Tretja takoimenovana biotehniška metoda pa je pri nas novost, letos jo gorenjski gozdarji prvič uporabljajo. Predstavil nam jo je Valentin Toman, ki pri Gozdnem gospodarstvu Bled skrbi za gojenje in varstvo gozdov. Uporabljali pa jo bodo oziroma jo že tudi na ob-

močju Gozdnega gospodarstva Kranj.

Gre za dokaj preprosto napravo, ki jo v sosednjih deželah, predvsem v Avstriji in Švici uporabljajo že nekaj let in izkazala se je kot uspešna. Pri nas pa je novost. Valentin Toman nam je povedal, da so pasti izdelali sami, kupili so le vabe, ki jih izdelujejo v Zahodni Nemčiji.

Naprava je sestavljena iz plastične cevi, ki je premazana z žagovino in preluknjana po obodu. Luknjice so tolikšne, da skozi njih lahko zlezejo lubadarji, ne pa večji hrčci, saj bi sicer zatirali tudi koristne žuželke. V cevi je vaba, ki privablja lubadarje, da zlezejo skozi luknjice in padejo v cev. Na dnu cevi je steklen kozarec z lužnato tekočino, kjer se na-

birajo. Vaba je popolnoma privlačna teh hrčkov. Vaba po osmih tednih izgubi in vrečko morajo Vsak teden pa morajo nati tudi tekočino oziroma odstraniti lubadarje, saj sicer razkrajanje deluje za ostale.

Pasti z vabami niso saj jih je vrečka fena ljala 1.200 dinarjev, 3.500 dinarjev. Na Gozdnega gospodarstva jih bodo postavili manj tudi na območja gozdarstva Kranj.

Nekaj so jih že druge bodo te dni. Ponej kažejo, da bodo bami uspešne. Valentin nam je pokazal med njih, ki so jo pričrnilcu, kjer gozdarji spominjajo na orkan. Po tednu dni se je nabralo že vse polno njih hrčkov, opazili nekaj, ki so prileteli v vabo, ki so prileteli v vabo, ki so prileteli v vabo.

Pasti so postavili v gozdnih jasah, saj vsaj 15 metrov strova, da ne bi lubadarji privabljal nanje. Tudi lo na obeh in gozdarji da bi jih ljudje odin uničevali. Na pastipisali opozorilo in razmu služi. Ljudje nove poznajo, novost naše gozdove zelo za okolje čista. Po radovednost s tem ogledate in pokukate, koliko lubadarjev ujele. Opozorilo je saj je bilo nekaj škodovanih.

Valentin Toman, ki pri Gozdnem gospodarstvu Bled skrbi za gojenje in varstvo gozdov, nam je predstavil past z vabo za zatiranje lubadarjev, ki je pri nas novost, drugod pa se je že obnesla.

Bitka z vodami v Žireh

so se v Žirovski kotlini začela največja regulacijska dela na gorenjskem — Celotno območje je razdeljeno na tri odseke, dela bodo skakala postopoma, pod sedanjimi pogoji in po ocenah pa najmanj leta 2000

— »Najhujša povodenj prava vodna katastrofa v Žireh 1926. leta. V njej je zapisano, da so polmetrski plazovi in da je hiš izginilo. Takrat sta najbolj razdivjala desna Sora in sicer Račeva Rakulka. Po tem so po Žirovski kotlini delali preprečevalne deli, da bi se naprej ogroženi nam je med nedavnim poplavo pripovedoval se direktor Kmetijsko-gozdarske zadrage Žiri Viktor

regulacijskih del je je na reki Sori v Žireh. pa Žiri ni rešilo poplav. sta nekaj »počenjala« in Rakulka, se zdaj do Žirovnice in Osojnice, pritoke Sore. Kadar skupaj s Soro naraste, »plava«, obča povodenj pa so v Žirovski kotlini kar vsakoletno pradi letos pozimi se po izoginili. Le da se je kar je precej blaži kar je, pravijo strokovnjaki, prav lani začeli regulacijskim delom na

celotno območje Žirovskotoline je bila 1979. leta vodnogospodarskem inštitutu v Ljubljani naročena študija vodnega režima. letos bo tri leta, ko je tova. Pokazala je, da je poplave v kotlini močiti le s sistematično reko Sore in njenih pritokov. Srebej je bilo poudarjeno, da sta trasa in pretočni Sore neustrezna in preda, da sta iztoka Rakulka neurejena. Še bolj ene pa so razmere na Osojnici in iztoku Žirovke na levem bregu Sore. Soro je študija pokazala, da so potrebni regulacijski deli na dolgi sedem kilometra dolgi trasi in od hidroelektrarne Fužine do Rakulke. V Soro, regulacijska dela pa bodo od navzgor tudi na posameznih pritokih in sicer: na dolžini 370 metrov, Osojnici v dolžini 1084 metrov in na Rakulki v dolžini 560 metrov.

močno vodno skupnost se ugotovitev v študiji na samem začetku javljale precej kisle. Težko se je bilo odločiti. Območni vodni skupnosti pa je precej moglo to, da so Žiri pred leti spet »plavale«. Tako občina Območne vodne poslasti leta 1983 vnesla v letu 1984 prvi reko poseg na tem območju. koncem minulega leta pa regulacijska dela v Žirovski kotlini sprejeta na prihodnje obdobje.

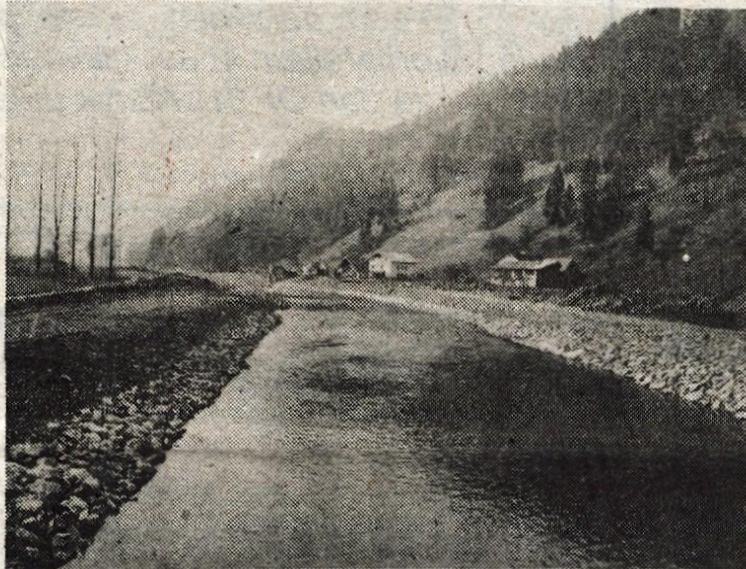
no območje je precej malo, zato je razdeljeno na tri odseke. Prvi in najbolj kritičen je odsek izpod mostu na Ledinco skozi Žiri do cestnega mostu čez Soro nad Žirimi v smeri proti Logatcu. Drugi odsek sega od elektrarne Fužine do odseka izpod mostu na Ledinco. Tretji odsek pa sega od cestnega mostu na Logatec (nad Žirimi) do sotočja Sore v Žirovnico. Na posameznih odsekih bodo v prihodnje dela potekala v fazah. Časovno je celotni program danes težko opredeliti. Približna bi morda bila le ocena, da bi pod sedanjimi pogoji glede denarja oziroma drugih možnosti dela trajala najmanj do leta 2000.

Vodnogospodarsko podjetje Kranj kot izvajalec je lani zakopalo na strugi Sore na odseku izpod mostu na Ledinco do čistilne naprave. Poglobljanje in širjenje struge Sore na tem odseku je veljalo 30 milijonov dinarjev. Letos so se dela tudi že začela in potekajo v smeri do čistilne naprave do pritoka Račeve v Soro in naprej. Že prihodnje leto bi po programu morali doseči krizno zarišče vseh poplav v ožjem predelu; to je do mostu čez Soro v Žireh.

Na celotnem območju prvega odseka (od izpod mostu na Ledinco do mostu čez Soro nad Žirimi) bodo regulacijska dela na Sori in vseh treh pritokih opravljena na izračun stoletnih voda, na Žirovnici v tretjem odseku pa na izračun 20-letnih vod. Po takšnih izračunih naj bi torej v prihodnjih obdobjih potekale bitke z vodami v Žirovski kotlini in jo nazadnje tudi obvarovale poplave ter velikih škod.

Čeprav ob sodobni mehanizaciji in velikih vlaganjih, bodo dela na regulacijah v Žirovski kotlini trajala še lep čas. Ob tem pa je prav gotovo spodbudna izjava, ki smo jo zabeležili na Ledinici: »Pred tremi leti smo tu še plavali. To kar so naredili na tem odseku lani, je nedvomno pripomoglo, da letos prvič nismo bili pod vodo. Vemo, da bo še nekaj časa trajalo, da bo vse narejeno, kot je predvideno in da nas še lahko do takrat zadene kakšen vodni val. Vendar, vemo tudi, da bo enkrat temu konec,« sta povedala Stanko Demšar in Slavica Pečelin z Ledinca.

A. Žalar

30 milijonov dinarjev so lani veljala dela za ureditev odseka od izpod mostu na Ledinco do čistilne naprave

V Debenah zgradili vodovod in protipožarni bazen

Z malo denarja so veliko naredili

Pravijo, da so ljudje v hribovski najljubši in najbolj prijazni. Ta rek prav gotovo velja za Debenec, prebivalce vasi v podblegoških strminah, kjer so v glavnem bregovi in grape in le malo lepih njiv. Kljub temu je zemlja lepo obdelana, hiše so obnovljene in napredek je viden na vsakem koraku. Čeprav je njihov delovnik dolg, saj so gospodarji in tudi nekatere gospodinjke zaposleni v tovarnah v dolini, so vedno pripravljeni poklepetati z obiskovalcem in ga prijazno sprejeti. Razen tega pa se vsi skupaj prizadevajo tudi za skupno dobro, za skupne potrebe in napredek svojega kraja.

Le šest hiš je v zgornjih Debenah. Dve sta prazni. Pomeni, da so tam štiri domačije, vendar vas izgleda kar velika, saj je skoraj na kupu 20 poslopij. Čeprav jih je malo, za težka dela lahko poprimejo le štirje moški, so se leta 1981 lotili velikega dela. Začeli so graditi vaški vodovod, za katerega so tedaj naredili predračun 1.500.000 dinarjev, brez zbirališča, z zbirališčem vode pa je številka presegla 2 milijona dinarjev. Krajevna skupnost jim je dala 20.000 pomoči in za ta dva stara milijona so nakupili za 8 milijonov materiala. Pomeni, da so takoj dali

sami zraven še 60 tisočakov. Od občinske komunalne skupnosti so dobili v dveh letih 200.000 dinarjev in od gasilskega društva 80.000 dinarjev, 100.000 dinarjev pa je prispevala zavarovalnica Triglav Kranj iz sklada za preventivno dejavnost.

To pomeni, da so skupno dobili 400.000 dinarjev pomoči, kar je komaj slaba petina vrednosti investicije po predračunu. Vendar so se kljub temu lotili dela. V Zadobrsčici so uredili zbiralnik, potegnili 300 metrov cevi do rezervoarja, ki so ga zgradili nad vasjo. S tem so hkrati rešili tudi problem protipožarne vode, saj so zgradili rezervoar, ki drži kar 113 kubičnih metrov. Ta količina pa zadostuje za gašenje kakršnegakoli požara v vasi. Sedaj morajo urediti še hidrantno mrežo po vasi in priključke do hiš. Računajo, da bodo to naredili v prvomajskih praznikih. Vsa dela so opravili sami, le pri betoniranju bazena jim je pomagala gasilska četa iz Hotavelj. Delali so vsi, od desetletnih otrok do 65-letnega moškega. Skupaj so opravili več kot 2500 prostovoljnih delovnih ur.

»Vse gradnje, vsa dela, ki niso vezana na obdelavo polja, smo pustili pri miru, da smo

lahko delali pri rezervoarju in gradnji cevovoda,« pravi Stanko Mezek. »Imeli pa smo težave z izkopom rezervoarja. Kopali smo jama zanj in nismo računali, da je teren plazovit, saj smo kopali tik pod gozdom. Skoraj skopano smo imeli, ko se je posulo. 100.000 dinarjev nas je veljala ta nesreča in prav ta denar nam sedaj manjka, da bi lahko dela zaključili.«

»Nič nisem pomišljala, ko so me možakarji prišli vprašati, če bi odstopila svet za rezervoar,« pravi Francka Galičič. »Saj vendar nekje mora biti, če se je prva jama zasula. Le pazite, da mi vsega sadovnjaka ne boste uničili,« sem rekla. Res imam zemlje samo za eno kravo, vendar človek ne more biti tako grd, da bi branil gradnjo na svojem, če gre za dobro vse vasi. Zato pa so mi sosede veliko pomagali pri košnji, pa na njihovem so mi dali pokositi, tako da sem lahko obdržala kravo. Sedaj, ko je rezervoar narejen in ko ga bodo še zasuli, pa košenina ne bo nič manjša, kot je bila doslej.«

»Ne vem, če je kje še kakšna vas, kjer bi morali domačini toliko sami delati, da bi imeli vsaj osnovne pogoje za delo in življenje? Najprej smo napeljali elektriko, potem smo

Francka Likar, predsednik gradbenega odbora, Stanko Mezek, Francka Galičič in Matija Galičič. Foto: F. Perdan

delali vaško cesto, pa telefonsko omrežje in pomagali smo tudi pri popravilu volaške ceste, saj se tudi po njej vozimo,« nadaljuje Stanko Mezek. Dva fanta v vasi, še v šolo hodita, sta v soboto pomagala pri betoniranju rezervoarja, v nedeljo sta delala na cesti v volaški grapi, v ponedeljek pa sta šla spet v šolo. Pa tudi naša cesta nam povzroča veliko težav. Res, da smo jo potegnili na novo in tako skrajšali pot do Volake s šestih na dva kilometra, vendar je zato bolj strma in nam jo hudourniki pogosto uničujejo. V vasi bi nujno potrebovali vsaj eno telefonsko številko. V mestih, kjer imate vse pri roki, ne veste, kako ga mi tu v hribovski potrebujemo.«

»Napišite tudi, da smo va-

ščani zelo hvaležni hotaveljskim gasilcem, ki so nam pomagali pri betoniranju rezervoarja. Sami bi to delo težko opravili,« je dejal Matija Galičič, ki je upokojenec in je dolga leta živel v Nemčiji. Sedaj pa se je preselil nazaj v rojstni kraj in se je takoj vključil v prizadevanja za izgradnjo vodovoda.

Lahko bi za konec napisale to, da so se majhna družbena sredstva, ki so jih vložili v izgradnjo vodovoda in protipožarnega bazena, bogato oplemenitila. In če bi povsod tako preudarno in skrbno investirali in bili tako prizadevni kot so v Debenah, sedanje gospodarske krize pri nas prav gotovo ne bi bilo.

L. Bogataj

PETKOV PORTRET

dr. Franc Rutar

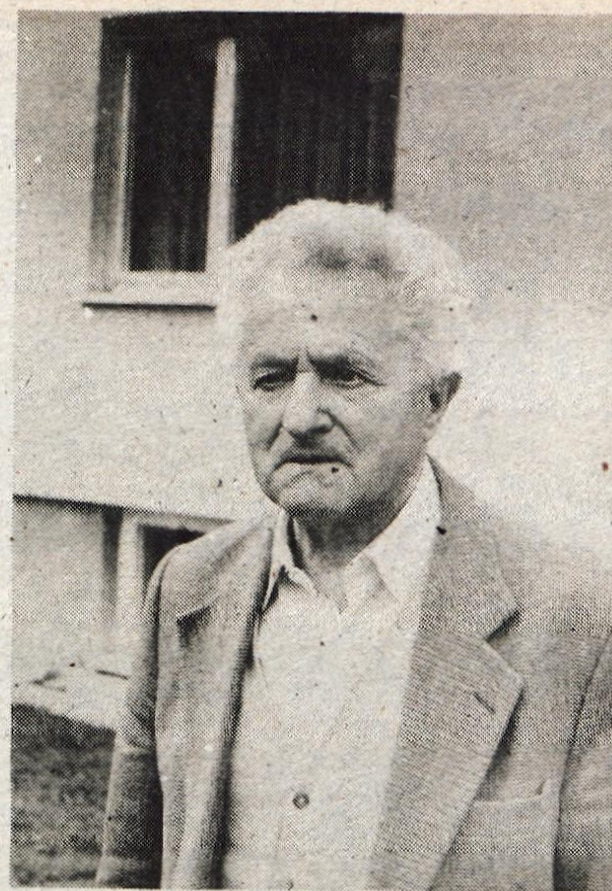
Čeprav je mama želela, da bi Franc postal duhovnik, je fant prisluhnil »notranjemu klicu« in si izbral poklic živinozdravnika. Kjerkoli je služboval pred drugo svetovno vojno ali po njej, so se ga kmetje dobro zapomnili, na Kranjskem predvsem v vaseh od Podbrezj do Jezerškega in Škofje Loke.

Franc je bil ljudski živinozdravnik, dobro strokovno podkovan in vedno pripravljen za pomoč. Če je uvidel, da pri hiši bijejo revščino in so na tenko z denarjem, je živino ozdravil zastoj. Z vedrino, ki ga pri osemdesetih letih še ni zapustila, je tudi v težavnih časih vnašal na podeželje in med kmete optimizem, vero v boljši svet, voljo do dela... Ko se danes spominja let svojega službovanja, prijetnih in tudi neprijetnih dogodkov, znova in znova poudarja, da mu ni bilo žal trdega dela, dolgotrajnega zdravljenja živali in bojevanja s kužnimi boleznimi, intervencij ponoči in ob praznikih. Z zadovoljstvom ugotavlja, da sta živinozdravništvo kot tudi govedoreja od predvojnega časa do danes veliko napredovala.

Rodil se je v erajstčlanski kmečki družini na Ljubinju, v vasi v Tolminskem. Po šolanju v domačem kraju, v Gorici in Kranju je maturiral na realki v Idriji. Študij nadaljeval v Bologni, kjer se je leta 1929 tudi izsolal za živinozdravnika. Iz političnih razlogov, ker ni bil član fašistične stranke, zanj ni bilo delovnega mesta v Italiji. Šele po posredovanju že pokojnega živinozdravnika in direktorja klavnice v Ljubljani Janeza Pestotnika je dobil zaposlitev v Zagorju ob Savi.

»Čeprav moje prvo službeno mesto ni bilo lahko, sem ga bil izjemno vesel. Dela sem se lotil z veliko vneme. Navadil sem se na razmere v hribovitem svetu, po katerem sem veliko prepešal z nahrbtnikom na ramah. Ljudje so mi zaupali in jaz njim. To je bilo najlepše obdobje mojega službovanja.«

Iz Zagorja ga je pot vodila v Stično, kjer so v tamkajšnjem samostanu imeli par sto prašičev, več deset krav, svojo mlekarno. Mesto okrajnega veterinarja je izbojeval med kandidati, ki so imeli »zveze« z ljudmi na

banski upravi in v samostanu. Tu je dobil krila, delovni zagon. Področje je bilo bogato z živino. Svoje poslanstvo je lahko opravljal, kot si je želel.

V vojni vihri, junija 1942, so ga brez zaslusanja aretirali in ga skupaj z drugimi slovenskimi izobraženci odpeljali v italijansko taborišče, odkoder se je po kapitulaciji Italije prek Nemčije in Avstrije vrnil v Ljubljano. Ko je s »transportiranci« korakal po mestu, se je izmuznil iz kolone in se ostrizen, umit in lepo oblečen na kolesu popeljal kot uradni veterinar na prostost. Priključil se je partizanom. Bil je v živinozdravniški bolnici v Kanizari, s slovenskim narodnoosvobodilnim svetom v Ajdovščini in nazadnje v Gorici, kjer ga je Milan Dolenc na sedežu okraja predstavil italijanskim živinozdravnikom: Vostro capo! (Vaš šef!). Težko se je septembra 1945 ločil od mesta, kjer ga je oče kot devetletnega fantiča vpisal v šolo. Žal mu je bilo, ker je Jugoslavija za vedno izgubila Gorico.

V Kranju se je tedaj smrtno ponesrečil živinozdravnik Jože Kuralt in začasno naj bi ga nadomestil Franc Rutar. »Začasno« se je zavleklo v trideset oziroma štirideset let.

»Svet se še ni umiril od morije, vse je bilo narobe. Instrumente nam je vzela voj-

Skupščina občine Jesenice
Izvršni svet skupščine občine Jesenice
Občinski svet zveze sindikatov Slovenije Jesenice
Občinska konferenca ZKS Jesenice
Občinska konferenca SZDL Jesenice
Občinski odbor ZZB NOV Jesenice
Občinska konferenca ZSMS Jesenice
Občinski odbor ZRVS Jesenice
Samoupravne interesne skupnosti občine Jesenice

*Vsem delovnim ljudem čestitamo za
dan OF in praznik dela
in jim želimo še veliko delovnih in osebnih uspehov*

metalka
n. sol. o., Ljubljana

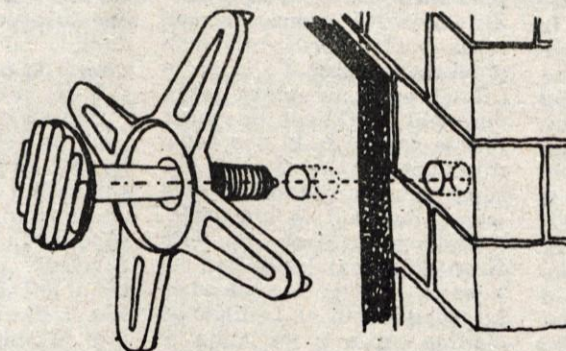

TOZD

triglav

Tovarna montažnega pribora in ročnega orodja
64290 Tržič, Cesta na Loko 2
tel. (064) 50-040

ENOSTAVNA UPORABA, VELIK USPEH!

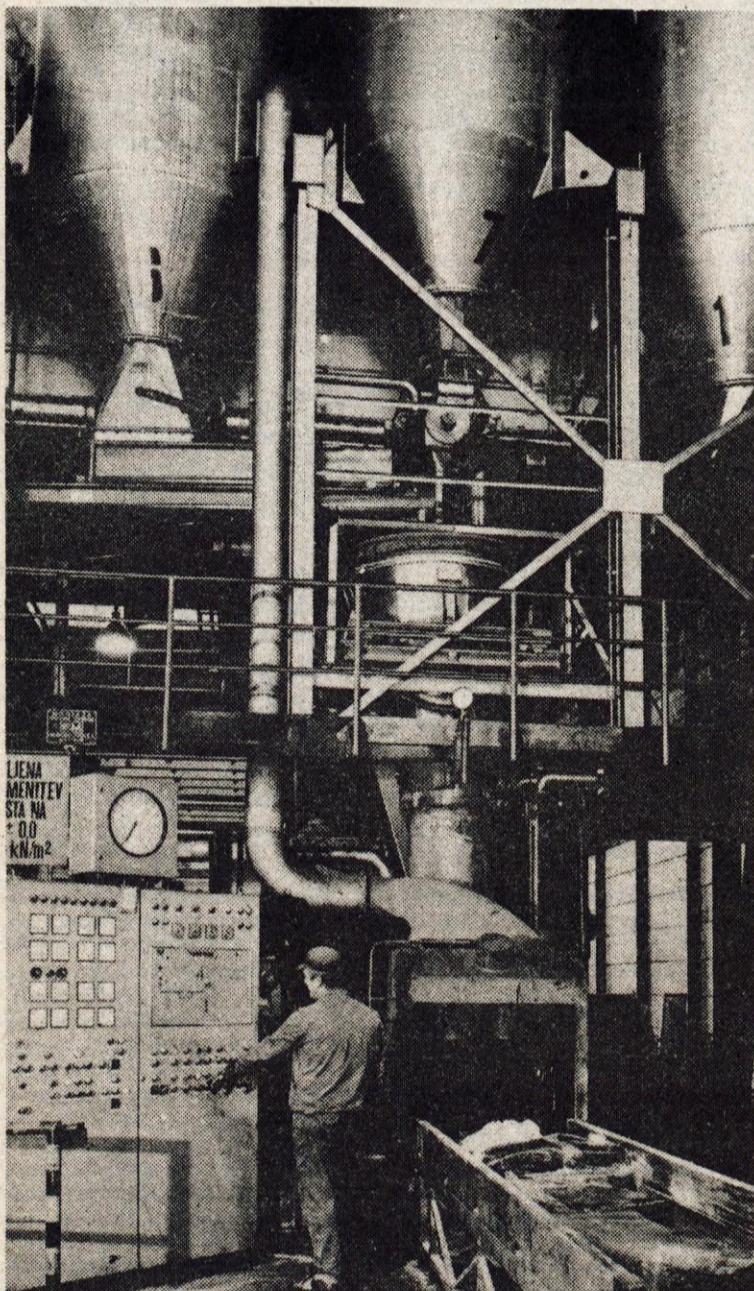

izolacijska
sidra
in zvezde
v različnih
velikostih
za
izolacijske
obloge
od 3
pa do
10 cm

Proizvajamo tudi:
pile za motorne žage, ročno orodje za obdelavo kamna
in železa, obešala za centralno kurjavo, prezračevanje,
sanitarije, jeklena sidra z notranjimi in zunanjimi navoji
ter konstrukcijska sidra za montažo z vsemi vibracijskimi
in električnimi vrtnimi stroji

*Vsem delovnim ljudem, poslovnim
prijateljem in sodelavcem čestitamo
za dan OF in praznik dela — 1. maj*

Delavci SAVE KRANJ
čestitamo delovnim ljudem
k dnevu Osvobodilne fronte
in delavskemu prazniku,
1. maju.

**Sava
Kranj**

AVTONEGA Klasič Franjo Kranj, Šuceva 17

Popravila vozil ZASTAVA
in SKODA,
menjava gum, uravnovešenje,
menjava olja, mazanje.
Delovni čas od 7. do 15. ure,
ob četrtkih od 7. do 18. ure,
sobote proste

*Cenjenim strankam in
občanom Gorenjske
čestitamo za dan OF in
praznik dela, 1. maj*

Gostilna pri
FRANJOTU
Kutnar Viki
Kranj, Oprešnikova 28
(Primskovo)

*Cenjenim gostom in
ostalim občanom čestita
za praznik OF — 27. april
in praznik dela — 1. maj
in se priporoča.*

zavarovalna skupnost triglav

Gorenjska območna skupnost Kranj

*Vsem občanom in zavarovancem-samoupravljalcem čestitamo za 27. april
— dan OF 1. maj — praznik dela in želimo obilo delovnih uspehov.*

Dinamičen gospodarski razvoj prinaša s seboj nove NEVARNOSTI. Svetujemo vam, da ponovno ugotovite, proti katerim nevarnostim za vas ali vaše imetje niste zavarovani, oziroma niste zavarovani v zadostni višini. Preko 100 zavarovalnih terenskih delavcev dela na področju posredovanja in sklepanja imovinskih in osebnih zavarovanj v družbenem in zasebnem sektorju na Gorenjskem. Pri njih in pri delavcih, ki delajo na poslovnih izpostavah, boste dobili vse potrebne informacije, da se boste lažje odločili za najustreznejše zavarovanje.

Zahvaljujemo se za zaupanje in se priporočamo.

alples industrija pohištva

Železniki, tel. 064/67-121

Želite sodobno in lepo pohištvo?
Želite sestavljivo pohištvo za opremo vseh bivalnih prostorov?

DOM

TRIGLAV

Naši proizvodi so vam na voljo v vseh trgovinah s pohištvom in v razstavno prodajnem salonu v Železnikih, kjer vam nudimo tudi strokovni nasvet arhitekta ter brezplačno montažo in dostavo na dom.

Pohištvo za danes in jutri — pohištvo Alplesa iz Železnikov.

Delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in vsem občanom iskreno čestitamo za dan OF in 1. maj — praznik dela.

SOZD KEMA KO MARIBOR

KEMICNA TOVARNA PODNART, D.O.O.

nudimo vam

- preparate za kemično in galvansko nanašanje neplemenitih in plemenitih kovin na kovine in plastiko v tehnične in dekorativne namene
- preparate za obdelavo tiskanih vezij
- preparate za fosfatiranje kovin
- preparate za kemično in elektrolitsko barvanje kovin
- razne laboratorijske kemikalije
- pomožno galvansko opremo
- servisne usluge

Svetujemo vam izbiro najustreznejših tehnoloških postopkov!

Vsem delovnim ljudem čestitamo za dan OF in praznik dela — 1. maj.

VSEM
DELOVNIM
LJUDEM,
POTROŠNIKOM,
GOSTOM IN
POSLOVNIM
PARTNERJEM
ČESTITAMO
ZA DAN
OF IN PRAZNIK
DELA — 1. MAJ

Trgovska in gostinska
DO Kranj

TOZD PRESKRBA TRŽIČ

Vsem občanom in zvestim potrošnikom
čestitamo ob 27. aprilu — dnevu OF
in 1. maju, mednarodnem prazniku dela

Priporočamo se za obisk
naše blagovnice
in specializiranih prodajaln v Trziču
in potrošniškega centra
ter prodajalne v Kranju.

KUNSTELJ PURGAR BOGOMILA

frizerski salon,
Kranj, Prešernova 1

Cenjenim strankam in ostalim
občanom čestitamo za praznik
OF — 27. april in praznik
dela — 1. maj in se priporočamo.

Geringer Emil
Urar, Kranj
Jenkova 4

- Popravljam tudi vse starinske, stare in nove stenske in kamin ure z izdelovanjem delov. Informacije po tel.: 27-241 po 16. uri
 - Delovni čas od 6. do 15. ure, petek do 12. ure
- Čestitam cenjenim strankam in občanom za praznik OF — 27. april in praznik dela — 1. maj.

Gostilna BLAŽUN
Grašič-Šircelj Mirjana
Kranj, Cesta Talcev 7

Obveščamo vas, da imamo tudi med prazniki odprto vse dni od 12. do 22. ure.

Čestita cenjenim gostom in delovnim ljudem
Gorenjske za praznik OF — 27. april in praznik
dela — 1. maj.

Modno ČEVLIARSTVO
kern Kranj, Partizanska 5

čestita cenjenim strankam in občanom Gorenjske za praznik OF — 27. april in praznik dela — 1. maj.

Priporočamo se s kvalitno izdelavo vsakovrstne obutve in obutve za kolesarje ter prosti čas (superge).

V naši trgovini v Kranju, Maistrov trg (nasproti Delikatese), nudimo obutev iz pravega usnja.

Kvalitetna izdelava — ugodne cene.

Trgovina je odprta od 8. do 12. ure in od 14.30 do 18.30, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Konc Alojz
Predelava mesa
Podreber 24, Naklo
tel.: (064) 47-618

Vsem delovnim ljudem
čestitam za dan OF
in 1. maj.

Priporočam se s
svojimi storitvami!

LOJZKA
ALEŠ Breg
ob Savi
tel. 40-138

VABIMO VAS
NA NAŠE DOMAČE
DOBROTE

Vsem delovnim ljudem
čestitamo za dan OF
in
praznik dela —
1. maj!

**lesnina — POHIŠTVO
KRAJ — PRIMSKOVO**

Tel.: Kranj, Primskovo: 24-554, Kranj, Titov trg:
21-485,
Jesenice: 81-179

Lesnina — pohištvo Kranj, Primskovo, Salon kuhinjske opreme, Kranj, Titov trg 5 in Salon pohištva, Jesenice, Skladiščna 5, čestita vsem občanom Gorenjske, posebno pa svojim zvestim kupcem za praznik OF — 27. april in praznik dela — 1. maj in se obenem zahvaljuje za dosedanje zaupanje.

**Zaupajte
Lesnini
in zadovoljni
boste!**

»Centelin 85« Strokovno posvetovanje o lepljivih medvlogah

Tekstilna tovarna Zvezda Kranj, eden večjih proizvajalcev tekstilnih in kaširanih medvlog za konfekcijsko in obutveno industrijo pri nas, že vrsto let na seminarjih seznanja naše tehnologe, modelarje in druge strokovnjake konfekcijske in obutvene industrije z uporabo svojih izdelkov. Tudi seminar na Brdu pri Kranju, zaključil se je včeraj, je bil temu namenjen.

Okoli 180 udeležencev seminarja Centelin 85 se ni seznanilo le s standardnim izborom medvlog iz sedanjega Zvezdinega programa, pač pa tudi z novostmi, ki jih je Zvezda letos uvrstila v svoj program in bodo že do konca tega leta tudi na tržišču. Tako kot moda narekuje konfekciji in obutvi nove linije, se temu prilagaja tudi proizvodnja medvlog. Tako imenovanemu »mehkemu valu«, ki zdaj prevladuje v oblačenju in še nekaj časa bo, ne

ustrezajo trdi materiali, pač pa tanjši in mehkejši, a še vedno taki, da oblačilo ali obutvi ohranjajo zaželeno obliko. Izbor takšnih medvlog na našem trgu doslej še ni bil posebno velik, saj jih ima le en proizvajalec, zdaj pa se ponudbi pridružuje še Zvezda. Mehkejša medvloga so še posebej primerne za izdelavo lahke konfekcije, kot so srajce in bluže. Na seminarju Centelin 85 so udeležencem uporabo novih kaširanih materialov za obutev prikazali strokovnjaki Planike Kranj. Novost je primerna za izdelavo obutve po zahtevah mode — čevlji so mehki in udobni, a vendar ne brez trdnosti in kar najbolj trajne oblike, za kar pa mora poskrbeti tudi ustrezna medvloga.

Zvezda je na seminarju predstavila tudi svoja zahodnonemška partnerja. S firmo Ems Chemie, ki je njen najpomembnejši dobavitelj reprodukcijskega materiala predvsem za izdelavo termoplastov, sodeluje Zvezda že dlje časa. Laskave ocene svojega partnerja ni bila deležna le zato, ker se njeni izdelki po kvaliteti lahko merijo z izdelki drugih proizvajalcev na zahodnonemškem tržišču, ki jih oskrbuje Ems Chemie, pač pa je to odraz stalnega preverjanja kvalitete. Proizvajalec strojev za lepljenje medvlog, firma Meyer, pa je udeležencem seminarja prikazala najnovejše postopke lepljenja medvlog z robotiziranimi stroji. O pomenu računalništva v konfekcijski in obutveni industriji so na Brdu govorili strokovnjaki iz Mure. Podrobno so opisali sistem računalništva v svoji proizvodnji, dosežene rezultate pa tudi možnosti, ki jih doslej še niso izkoristili.

ARHITEKT
BIRO
SGPTRŽIČ

IMOS
SGP Tržič
p. o.

Čestitamo vsem občanom in poslovnim prijateljem za dan OF in za praznik dela in se priporočamo s svojimi storitvami

Kmetijska zadruga Bled Vrtnarija GMAJNA na Partizanski cesti

Obveščamo vas, da smo pričeli s prodajo pelargonij in drugih enoletnih sadik za balkon in vrt. Nudimo tudi lonce, gnojila in zaščitna sredstva. Cvetličarna v hotelu Jelovica nudi sveže rezano cvetje in lončnice. V naših trgovinah na Bledu in v Gorjah ter skladišču Rečica pa lahko dobite zaščitna sredstva, repromaterial, kmetijsko mehanizacijo in gradbeni material.

*Vsem čestitamo za dan
OF — 27. april in praznik
dela — 1. maj!*

DOMPLAN

Kranj, Cesta JLA 14
Telefon: 24-440, 21-875

urbanizem, stavbna zemljišča, investicijski inženiring in stanovanjsko poslovanje
št. žiro rač. 51500-601-10579

*Delovna skupnost
podjetja
čestita
vsem delovnim
ljudem in občanom
za praznik OF —
27. april
in
praznik dela —
1. maj.*

**KOMUNALNO
PODJETJE
TRŽIČ, p. o.**
PRISTAVA 80

*Čestita vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem za dan OF
in praznik dela*

**KMETIJSKO
ŽIVILSKI**

**KOMBINAT GORENJSKE
KRAJ, C. JLA 2**

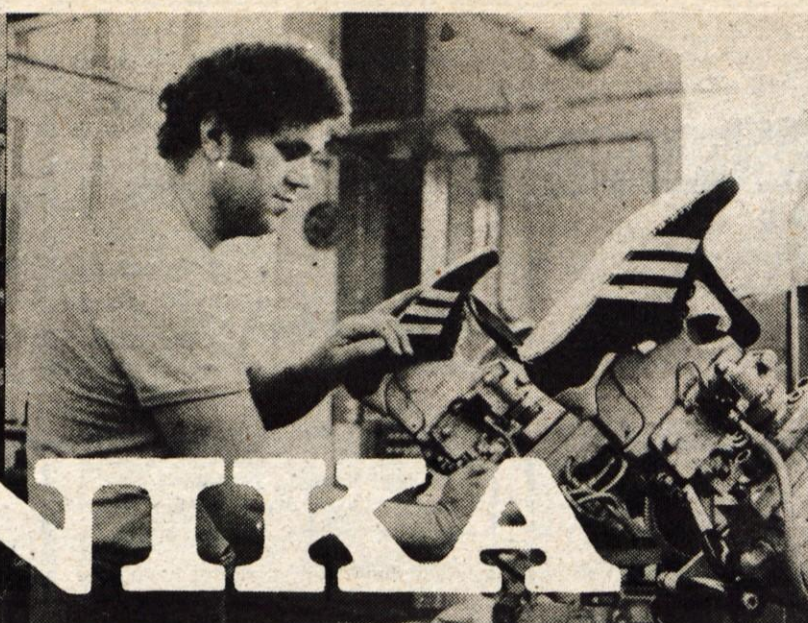
TOZD KMETIJSTVO KRAJ
TOK RADOVLJICA
TOZD MLEKARNA KRAJ
TOZD TOVARNA OLJA BRITOF
TOZD KOMERCIJALNI SERVIS KRAJ
TOZD AGROMECHANIKA KRAJ
TOZD MESOIZDELKI ŠKOFJA LOKA
TOZD KLVNICA JESENICE
in DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

*čestita vsem občanom in poslovnim
prijateljem za praznik OF — 27. april
in praznik dela — 1. maj*

Vsem delovnim ljudem
in občanom Gorenjske
čestitamo za

dan OF in 1. maj, praznik dela

murka

PLANIKA

Vsem delovnim
ljudem in poslovnim
prijateljem
čestitamo ob dnevu
OF in prazniku dela

**Dimnikarsko
podjetje Kranj**
Zupančičeva 4, tel. 21-456

z DE Kranj,
Škofja Loka, Tržič

čestita vsem delovnim ljudem in
občanom za praznik OF — 27. april in
praznik dela — 1. maj in jim želi
prijetno praznovanje.

ZCP CESTNO PODJETJE
KRANJ, n. sub. o.
Kranj, Jezerska cesta 20, tel 26-861

**TOZD VZDRŽEVANJE IN VARSTVO CEST
TOZD GRADNJE
DSSS DO**

Upravljam, vzdržujem, rekonstruiramo in gradimo ceste.
Poleg tega opravljamo tudi druga dela nizkih gradenj ter
nudimo gramozne in kamnite materiale.

Čestitamo občanom Gorenjske za praznik OF —
27. april in praznik dela — 1. maj.

SLOVENSKE
ŽELEZARNE

ŽELEZARNA JESENICE

IZDELUJE:

- debelo, srednjo in tanko pločevino
- hladno valjane trakove in pločevino
- dinamo trakove in pločevino
- nerjavne trakove in pločevino
- vlečeno, brušeno in luščeno jeklo
- vlečeno žico
- vlečeno žico — patentirano
- pleteno patentirano žico za prednapeti beton
- hladno oblikovane profile
- cestne varnostne ograje
- kovinske podboje za vrata
- dodatni material za varjenje
- žičnike
- jeklene odlitke
- tehnične pline

**NUDIMO
TUDI USLUGE:**

prevaljanja, vlečenja, iztiskanja
in toplotne obdelave pločevin in
žice

**TRŽIŠKA INDUSTRIJA OBUTVE
IN KONFEKCIJE p. o. TRŽIČ**

proizvaja
sestavne dele obutve (notranjike) in modno usnjeno konfekcijo ter
prodaja
vse vrste osebnih in drugih zaščitnih sredstev pri delu, sredstva civilne
zaščite

DELOVNIM LJUDEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
ČESTITAMO OB DNEVU OF IN PRAZNIKU DELA

SGP GRADBINEC
n.s.o.o. KRANJ nazorjeval

Kolektiv
splošnega
gradbenega
podjetja
Gradbinec Kranj
čestita
občanom
in poslovnim
prijateljem
za dan OF
in praznik dela!

**Združena lesna
industrija Tržič**

Delovnim ljudem, občanom
in poslovnim sodelavcem
čestitamo za dan OF in praznik dela

Obiščite naš salon pohištva
v trgovskem

vezenine bled

Za praznik dela in dan OF čestitamo vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem

BIVIC ERNEST
Zlatar in juvelier, Kranj
Cankarjeva 5

čestita cenjenim strankam za
praznik OF — 27. april in
praznik dela — 1. maj in se
priporoča!

Mizarstvo in
profiliranje lesa
OVSENIK
Kranj, Jezerska c. 108 c

čestita cenjenim strankam in občanom
Gorenjske za praznik OF — 27. april in
praznik dela — 1. maj.

**CVETLIČARNA
ANI KOS**

(Kiosk pri kranjskem
pokopališču)

je odprta vsak dan neprekinje-
no, tudi ob sobotah, od 7. do
19. ure. S sveže rezanim cvet-
jem izdelujemo poslovične
aranžmaje vseh vrst v najkraj-
šem času.

Vsem delovnim ljudem
in občanom čestitamo
za praznik OF —
27. april in praznik dela
— 1. maj in se
priporočamo!

ERIKA RAKAR MARTIN,
Kranj, Titov trg 10

nudi modne dodatke: vse vrste moških, ženskih in otroških pasov
v raznih barvah in kombinacijah.
Torbice, denarnice in kravate iz usnja.

Posebna izbira in popust za maturante.

Obenem čestita občanom Gorenjske za praznik
OF — 27. april in praznik dela — 1. maj.

TIKO TRŽIČ

Tržiško podjetje industrijsko kovinske opreme

Delovnim ljudem, občanom in poslovnim
sodelavcem čestitamo za dan OF
in praznik dela — 1. maj.

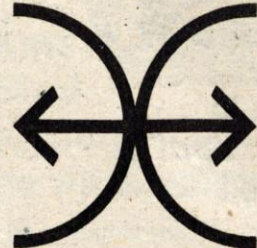
Delovni čas: od 8. do
18. ure ob sobotah
od 8. do 12. ure
Telefon: 22-196

PREGLED VIDA:
v ponedeljek, torek in
sredo od 14. do 15. ure
V ORDINACIJI V SERVISU

Optični servis Kranj — JLA 18
(nasproti porodnišnice)

OČESNA OPTIKA MARIBOR

TOKOS

TRŽIČ TOKOS TRŽIČ p. o.
tržiška tovarna kos in srpov — tržič

Vsem delovnim ljudem čestitamo ob
dnevu OF in prazniku dela.

KOMUNALNO PODJETJE

Vodovod p. o.
K R A N J

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za dan
OF in praznik dela.

**Uporabnikom naših storitev se priporočamo za nadaljne
sodelovanje.**

**KEMIČNA ČISTILNICA
IN PRALNICA JESENICE**

Vsem cenjenim strankam,
poslovnim prijateljem
in delovnim ljudem čestitamo
za dan OF in praznik dela

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI:
v Kranju, Padovljici, Kranjski gori in na Jesenicah

**ZAHVALJUJEMO SE ZA DOSEDANJE
ZAUPANJE IN SE PRIPOROČAMO**

Industrija bombažnih izdelkov - Kranj

ČESTITA VSEM OBČANOM GORENJSKE
ZA PRAZNIK OF — 27. APRIL
IN PRAZNIK DELA, 1. MAJ

Frizerski salon
CILKA SATLER
in
Ekspresna kemična čistilnica in pralnica
DRAGO SATLER

Kranj, Oldhamska 14 (pri vodovodnem stolpu)

Čestitamo za praznik OF — 27. april
in praznik dela — 1. maj

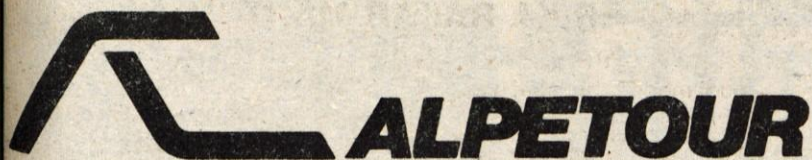

bombažna predilnica in tkalnica | tržič | 100 let

lesnina les
K R A N J - P R I M S K O V O

za praznik OF — 27. april in praznik dela,
1. maj iskreno čestitamo cenjenim
strankam, občanom Gorenjske ter
poslovnim prijateljem

Sestavljena organizacija
združenega dela
ALPETOUR Škofja Loka

POTNIŠKI PROMET
TOVORNI PROMET
GOSTINSTVO

TURISTIČNA AGENCIJA
ŽIČNICE

PROIZVODNJA KMETIJSKE MEHANIČARJE

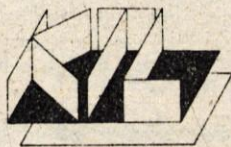
OBNOVA AVTOPLAŠČEV

SERVISI LAHKIH IN TEŽKIH VOZIL

ELEKTRONSKI RAČUNALNIŠKI CENTER

MEDNARODNA ŠPEDICIJA

Vsem delovnim ljudem čestitamo
za praznik dela — 1. maj in dan OF

KTL, industrija papirja in embalaže
Ljubljana, n.sol.o.

TOZD »LEPENKA« TRŽIČ
SLAP 8

Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem čestitamo ob dnevu OF
in prazniku dela

Alpska modna industrija
ALMIRA Radovljica

Čestitamo vsem delovnim ljudem za dan
OF in praznik dela — 1. maj.

SLAŠČIČARNA »ČEBELICA« NA PLANINI
Kranj — čez kokrški most (Planina)

ČESTITA CENJENIM GOSTOM IN
OBČANOM ZA PRAZNIK OF — 27. APRIL
IN ZA PRAZNIK DELA — 1. MAJ.

Nudi torte vseh vrst, kremne rezine s smetano, čaj-
no pecivo itd. Torte vseh vrst po naročilu so hitro
in kvalitetno izdelane.

TEKSTILINDUS KRANJ

Delavci DO Tekstilindus
Iz TOZD Predilnica, TOZD Tkalnica, TOZD
Plemenitilnica, TOZD za prehrano in oddih in
delovna skupnost skupnih služb

ČESTITAJO VSEM DELOVNIM LJUDEM
ZA DAN OF IN PRAZNIK DELA — 1. MAJ.

TEKSTILINDUS KRANJ

Tekstilna industrija
TEKSTILINDUS KRANJ

razglašja na osnovi sklepa odbora
za delovna razmerja DS
Skupne službe prosto delo oziroma
naloge v kadrovskem sektorju:

— IZVAJANJE POŽARNO
VARNOSTNE PREVENTIVE
(gasilec)

Pogoji:

- poklicna šola za gasilce ali
druga poklicna šola tehnične
smeri in 1 leto delovnih izku-
šenj s področja požarne var-
nosti,
- poznavanje predpisov iz var-
stva pri delu,
- šoferski izpit B kategorije,
- poskusno delo dva meseca.

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj
navedene pogoje, naj dajo pisne
priglasitve v kadrovski sektor
delovne organizacije v roku 8
dni od dneva objave.

ZLATARSKA
DELAVNICA
LEVIČNIK ŽIVKO

Kranj
Maistrov trg 9
(nasproti Delikatese)

Cenjenim strankam in
občanom Gorenjske čestita za
1. maj — praznik dela

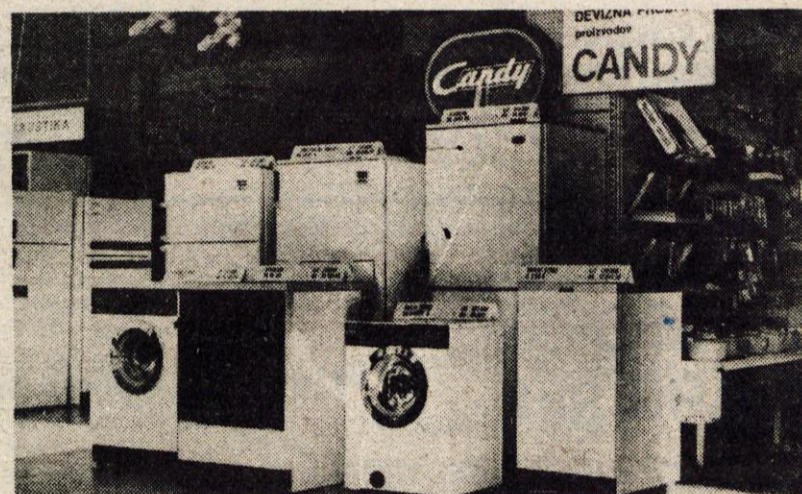
IZBRALI SO

ZA NAS

Velikokrat smo v zadregi, ko
kupujemo darilo za svoje
domače, znance ali prijatelje.
Priporočamo vam, da
obiščete MERKURJEVO
trgovino UNION na Jesenicah,
kjer imajo veliko izbiro daril z
gorenjskimi motivi. Darilo vam
na željo tudi lepo aranžirajo.

MERKUR KRANJ

Kovinotehna, blagovnica Fužinar na Jesenicah nadaljuje s kon-
signacijsko prodajo gospodinskih strojev CANDY po novih, niž-
jih cenah. Če nameravate kupiti pralni stroj, pomivalni stroj, za-
mrzovalno omaro ali skrinjo, obiščite blagovnico Fužinar in si
oglejte razstavljene gospodinske stroje priznanega proizvajal-
ca CANDY. Nakup izdelka CANDY se resnično splača.

GORENJSKA OBLAČILA
KRANJ

Ob dnevu OF in prazniku dela — 1. maju
vam Gorenjska oblačila TOZD Kranj in
TOZD Jesenice iskreno čestitajo.

INTEGRAL
GOLFTURIST, o. o., Ljubljana

TOZD PARK HOTEL BLEED
Cesta svobode 15
telefon: (064) 77-284

Vabimo vas, da nas obiščete med prvomajskimi
prazniki. Potrudili se bomo za vaše dobro počutje!

Vsem delovnim ljudem čestitamo za dan
OF in praznik dela — 1. maj!

TRIGLAV KONFEKCIJA
Kranj

Vsem delovnim ljudem čestitamo za
1. maj — praznik dela in dan OF

ŠPECERIJA
BLEED

Vsem delovnim ljudem, kupcem in
poslovnim partnerjem čestitamo za dan
OF in praznik dela — 1. maj.

**PREDNAROČNIŠKA
CENA DO IZIDA
4900 din
PO IZIDU 6100 din**

260 bogatih nagrad
za prednaročnike

Atlas Slovenije

mladinska knjiga geodetski zavod srs

336 strani
109 kart 41 × 30 cm
merilo 1 : 50 000
barvne slike, letalski
posnetki.
spremna beseda

TRGOVINA

HANS NAPOTNIG

BOROVlje TEL. 9943-4227-2292

**VSE ZA DOM, GOSPODINJSTVO, VRT,
HIŠNE MOJSTRE IN OBRT
IZ NAŠE POSEBNE PONUDBE**

VRTNA KOSILNICA AGRO ROTARY
S ŠTIRITAKTNIM MOTORJEM

SAMO 2.295 Sch

ELEKTRIČNE ŠKARJE BLACK AND DECKER
ZA OBREZOVANJE ŽIVE MEJE 400 mm, 400 W

**SAMO
1.490 Sch**

NA ZALOGI TUDI ZNAMKE METABO IN HITACHI

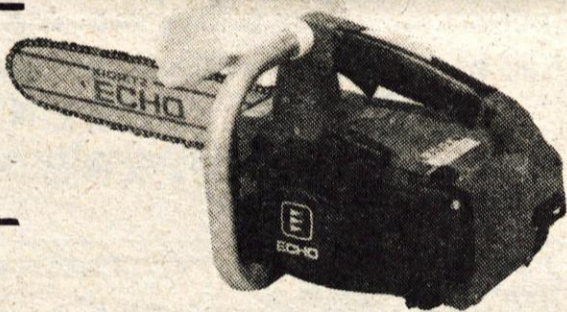
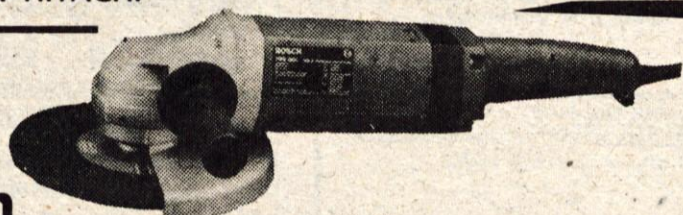
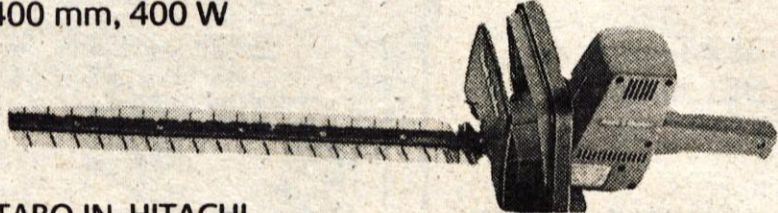
KOTNA BRUSILKA BOSCH
1800 W, 230 mm

SAMO 1.790 Sch

MOTORNA ŽAGA ECHO CS-280 E,
30 cm

SAMO 2.990 Sch

NA ZALOGI TUDI ŽAGE STIHL IN
VERIGE ZA VSE ZNAMKE IN TIPE ŽAG

MERCATOR — KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE,
Kranj, JLA 2

oglašča prosta dela in naloge

ZA TOZD KMETIJSTVO KRANJ

— VEČ GOZDARJEV

za strojno spravilo lesa in pridobivanje lesa

Posebni pogoji: — 6 mesecev delovnih izkušenj, zaželen je izpit B kategorije;

ZA TOK RADOVLJICA

— KMETIJSKEGA TEHNIKA ali KMETIJSKEGA STROJNIKA
za delo v trgovini reprovromateriala;

ZA TOZD KOMERCIALNI SERVIS KRANJ

— DELAVCA BREZ POKLICA

za nakladanje in razkladanje gradbenega materiala v Skladišču Hrastje.

Zaželen je tečaj za voznika viličarja.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno kadrovskega sektorja Mercator KŽK Gorenjske, Kranj, v 8 dneh po objavi.

Iskra

ISKRA — INDUSTRIJA ZA ELEKTRIČNA ORODJA KRANJ, p. o.
Kranj, Savska loka 4

Na osnovi načrtovane razširitve dosedanjih dejavnosti in posodobitve obstoječih delovnih procesov

VABIMO K SODELOVANJU

VEČ DELAVCEV Z VISOKO OZIROMA VIŠJO IZOBRAZBO STROJNE IN EKONOMSKE SMERI

za strokovno in ustvarjalno delo na različnih delovnih področjih (razvoj, tehnologija, prodaja).

Bodočim sodelavcem nudimo osebne dohodke v skladu z zahtevnostjo delovnih nalog, h katerim bodo razporejeni, možnost napredovanja ter izpolnjevanja in izobraževanja doma in v tujini.

V primeru obojestranskega interesa bomo delovno razmerje sklenili tudi s kandidati brez delovnih izkušenj, ki se bodo zaposlili kot pripravniki.

Zaradi prenosa dela proizvodnje, ki je doslej potekala v Švici, v Jugoslavijo, pa hkrati potrebujemo tudi

VEČ KVALIFICIRANIH KOVINARJEV (STRUGARJEV ...) in
DELAVCEV (DELAVK)
za izdelavo elektromotorjev.

Od kandidatov za zaposlitev na prosta dela kovinarjev pričakujemo zaključeno triletno šolo kovinarske smeri in nekaj let ustreznih delovnih izkušenj, za prosta dela nekvalificiranih delavcev (delavk) pa uspešno zaključeno osnovno šolanje.

Če menite, da boste v našem, več kot 700 članskem kolektivu lahko uresničili svoje poklicne želje, se odločite in se v 15 dneh po objavi v časopisu prijavite na naslov: Iskra — Industrija za električna orodja Kranj, Splošno kadrovskega področja, 64000 KRANJ, Savska loka 4.

Iskra

ISKRA — SREDNJA ŠOLA ELEKTROTEHNIŠKE
IN KOVINSKO PREDDELVALNE USMERITVE KRANJ,
p. o. KRANJ, Savska loka 2

razpisuje po sklepu komisije za medsebojna razmerja delavcev naslednja prosta dela in naloge v usmerjenem izobraževanju:

1. UČITELJA FIZIKE
2. UČITELJA SAMOUPRAVLJANJA S TEMELJI MARKSIZMA
3. UČITELJA STROKOVNIH PREDMETOV ELEKTROTEHNIŠKE USMERITVE
4. UČITELJA STROKOVNIH PREDMETOV ELEKTROTEHNIŠKE USMERITVE
5. 2 UČITELJEV STROKOVNIH PREDMETOV STROJNE USMERITVE
6. 3 UČITELJEV PRAKTIČNEGA POUKA ELEKTROTEHNIŠKE USMERITVE
7. UČITELJA PRAKTIČNEGA POUKA STROJNE USMERITVE
8. LABORANTA ZA POUK ELEKTROTEHNIŠKIH USMERITEV
9. KNJIŽničARJA
10. SVETOVALNA DELA IN NALOGE
11. VZDRŽEVALNA IN PRIPRAVLJALNA DELA
12. KUJARJA
13. 2 POMOČNIC KUJARJA
14. 4 SNAŽILK

Pogoji:

pod 1., 2., 9. in 10. — izobrazba ustrezne smeri in izpolnjevanje pogojev po ZUI (ur. list SRS 11/80),

pod točko 10. dodatno 2 leti delovnih izkušenj

pod 3. — diplomirani inženir elektrotehnike — elektronika

pod 4. — diplomirani inženir elektrotehnike — energetika

pod 5. — diplomirani inženir strojništva

pod 6. — inženir elektrotehnike — elektronika

pod 7. — inženir strojništva

pod 8. — elektrotehnik — elektronika

pod 11. — KV instalater, 1-mesečno poskusno delo

pod 12. — KV kuhar, 1-mesečno poskusno delo

pod 13. — 1-mesečno poskusno delo

pod 14. — 1-mesečno poskusno delo

Za vsa dela in naloge bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom; za dela in naloge pod 9. od 15. avgusta 1985 dalje, pod 11. od 15. maja 1985 dalje, za vsa ostala dela in naloge pa od 1. septembra 1985 dalje.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov Iskra — Srednja šola Kranj, Kranj, Savska loka 2. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku roka za vložitev prijav.

Podjetje za PTT promet Kranj,
TOZD za PTT promet Kranj

Objavlja prosta dela in naloge

1. SORTIRANJE IN USMERJANJE
POŠTNIH POŠILJK

— 2 delavca (moška) nad 18 let

starosti

2. USMERJANJE PISEMSKIH
POŠILJK

— 3 delavci (moški) nad 18 let

starosti

3. DOSTAVLJANJE PTT POŠILJK

(pismonoše) — 3 delavci

Pogoji:

pod 1.

— končana osemletka ali osnovnošolsko izobraževanje ter vozniki izpit B kategorije

pod 2.

— končana srednja šola, osemletka ali končano osnovnošolsko izobraževanje

pod 3.

— končano usmerjeno izobraževanje — ptt manipulant,

— končana osnovna šola ali osnovnošolsko izobraževanje ter vozniki izpit A kategorije

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Pod 1. in 3. traja poskusno delo 3 mesece, pod 2., en mesec.

Vse informacije in prijave sprejema tajništvo TOZD za ptt promet Kranj, Poštna ulica 4, vsak delavnik od 6. do 14.30 ure, 8 dni po objavi.

Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izbiri najkasneje v 15 dneh po opravljeni izbiri.

VOLKSBANK
Gut für's Geld.

LJUDSKA BANKA
BOROVlje
FERLACH, Hauptplatz 6
NA KOROŠKEM
Glavni trg 6, Borovlje

Vaše denarne posle lahko pri nas opravite v slovenskem jeziku! Veselimo se vašega obiska in vam zagotavljamo, da bomo diskretno ugodili vašim željam!

Ob obisku prinesite s seboj ta oglas, za kar se vam bomo zahvalili z ugodnejšo menjavo denarja.

Menjalnica na Ljubelju v stavbi carine je odprta od aprila do oktobra tudi ob sobotah in nedeljah. Tam lahko uredite tudi vaše denarne posle.

Triglavski narodni park

TRIGLAVSKI NARODNI PARK BLEJ,
Kidričeva 2

ponovno objavlja po sklepu zbora delavcev JAVNO DRAŽBO za prodajo osebnega avtomobila Ford — granada, reg. št. KR 708-83, leto izdelave 1978, 2300 ccm, prevoženih 147.000 km, v voznem stanju, izključna cena 400.000,00 din.

Javna dražba bo v ponedeljek, 29. aprila 1985, ob 11. uri v prostorih delovne organizacije Triglavski narodni park, Bled, Kidričeva 2.

Pred začetkom dražbe je treba plačati varščino v višini 10 odstotkov od izključne cene vozila, kupnino pa ob prevzemu avtomobila. Prometni davek plača kupec najkasneje v 15 dneh po nakupu. Nakup bo po pravilu "videno — kupljeno".

Ogled vozila je možen na dan javne dražbe od 8. ure dalje v prostorih Triglavskega narodnega parka. Informacije po tel.: 77-407.

mixal TAED

KAKOVOST Z GARANCIJO

**SPAR-MARKT
SPAROVEC
STRUGA — Strau 66**
tel. 9943-4227-23-49

Iz naše posebne ponudbe:
margarina 1/2 kg 19,90 Asch
riž 1 kg 9,90 Asch
Alvorado Kava 1 kg 89,90 Asch

ZELO UGODNA MENJAVA

CENTRALNO SKLADIŠČE ZA
ALVORADO KAVO

**HANS MARESCH
ŽAGA
WEIZELSDORF**

deske za oblaganje — 16 mm že od 55 Asch
naprej za kv. m. povprašate lahko tudi v trgovini
Sparovec.

Kmetijsko živilski kombinat
Gorenjske
TOZD Komercialni servis,
Kranj.

OBVESTILO REJCEM MALIH ŽIVALI IN OSTALIM KUPCEM!

V našem skladišču pred
ŽELEZNIŠKO POSTAJO v
KRANJU

vam po konkurenčnih ce-
nah nudimo:

krmila za perutnino, krmila
za zajce, ostala krmila, bo-
vivi, koruzo, rženi droblje-
nec, ječmen, oves, jajca in
olje.

Skladišče je odprto od 7. do
14. ure, ob sobotah od 7. do
12. ure.

Informacije po telefonu
21-652

DELFIN

**VAS VABI NA
RIBJE
SPECIALITETE**

ново

**Swing
COLA**

ARCEOMURKA

ABC POMURKA
HTDO GORENJKI, n. sol. o.
Jesenice, Prešernova 16

TOZD Gostinstvo Jesenice, n.
sol. o., Odbor za medsebojna raz-
merja objavlja prosta dela in na-
loge:

**VODJE GLAVNEGA
SKLADIŠČA**

Pogoji:

- srednja ekonomska šola,
- 2 leti delovnih izkušenj,
- poskusno delo tri mesece,
- delovno razmerje bo sklenje-
no za nedoločen čas s polnim
delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpol-
njevanju pogojev naj kandidati
v 8 dneh po objavi pošljejo na
naslov: HTDO Gorenjka, Jeseni-
ce, Prešernova 16, Jesenice, ka-
drovska služba.

DEŽURNI VETERINARJI

od 26. 4. do 3. 5. 1985

za občini Kranj in Tržič
od 7. do 23. ure Živinorejsko-
veterinarski zavod, tel.: 25-779
ali 22-781,
od 23. do 7. ure pa na tel.:
21-798

za občino Škofja Loka
ANDREJ PIPP, dipl. vet.,
Škofja Loka, Partizanska 37,
tel.: 60-380

za občini Radovljica in Jeseni-
ce
FRANC PAVLIČ, dipl. vet.,
Zasip, Stegne 24, tel.: 77-639

28mm

NABIRALKE — NABIRALCI!

NABIRAJTE POLŽE

KUPUJEMO ŽIVE POLŽE S HIŠICAMI

svetlo rjave in sive barve. Velikost hišice mora biti najmanj
28 mm v premeru. Za ugotovitev pravilne velikosti vam služi
na listu označeni obroček.

Mercator — Eta Živilska industrija Kamnik
Informacije na tel.: 061-831-622

OBVESTILO OBRATNIKOM IN PRI NJIH ZAPOSLENIM DELAVCEM GORENJSKE

Obveščamo vas, da Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na po-
dročju samostojnega osebnega dela Kranj, organizira strokovno ekskur-
zijo v ČRNO GORO in sicer:

1. skupina dne 30. maja — 2. junija 1985 (četrtek/nedelja)
2. skupina dne 09. junija — 12. junija 1985 (nedelja/sreda)
3. skupina dne 13. junija — 16. junija 1985 (četrtek/nedelja)

CENA: 23.900.— din, delavci plačajo 8.000.— din, ostale stroške povr-
ne Sklad.

Cena vključuje prevoz z letalom, vse gostinske storitve, vstopnine, letali-
ške in turistične pristojbine.

Informacije o programu, odhodih, prihodih ter ostale informacije dobite
na Skladu oziroma po telefonu števil. 26-077.

ROK PRIJAV: do 15. maja oziroma do zasedbe mest na Medobčinski
sklad za izobraževanje delavcev na področju samostoj-
nega osebnega dela Kranj, Trg revolucije 3

PROMONT LJUBLJANA — ČRNUČE
TOZD Ogrevanje — vodovod

VABI K SODELOVANJU

**MONTERJE OGREVALNIH IN VODOVODNIH NAPRAV
ter POMOŽNE MONTERJE**

za opravljanje zahtevnih montažnih nalog po tehnični dokumenta-
ciji ter opravljanje enostavnih rutinskih montažnih nalog na po-
dročju Gorenjske.

Prizadevnost in uspešnost pri delu bomo znali primerno oceniti in
nagrajevati.

Sprejetim kandidatom bomo pomagali pri reševanju stanovanj-
skih problemov.

Če vas delo na tem področju zanima, vas prosimo, da se zglasite
osebno v kadrovske službi ali pa ponudbo pošljete v 15 dneh po ob-
javi na naslov IMP PROMONT, Pot k sejmišču 30, Črnuče.

nama
ŠKOFJA LOKA

Trgovska delovna organizacija
NAMA LJUBLJANA, Tomšičeva 1

Po sklepu odbora za delovna razmerja in družbeni standard ponovno obja-
vlja za TOZD Veleblagovnico Škofja Loka prosta dela in naloge

— 2 SNAŽILK

Poleg splošnih zakonskih pogojev je treba izpolnjevati še naslednje pogo-
je:

- nepopolna osemletka,
- smisel za red in čistočo,
- poskusno delo 30 dni.

Delo bo združeno za nedoločen čas s polnim ali s skrajšanim delovnim ča-
som v popoldanskem in večernem času.

Kandidate vabimo, naj svoje vloge s kratkim življenjepisom oddajo po po-
šti ali osebno na naslov: TOZD Veleblagovnica Nama Škofja Loka, Titov
trg 1, v roku 8 dni po objavi. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh.

inex adria aviopromet

LJUBLJANA, Kuzmičeva 7
tel.: 313-366

RED LETENJA »POLETJE 85«

velja od 1. maja do 31. oktobra 85

IZ LJUBLJANE V: DUBROVNIK
PULO
SPLIT
TIVAT

**NOVE SEZONSKE LINIJE
NA OBMORSKA LETALIŠČA**

IZ PORTOROŽA V: BEOGRAD
TIVAT

NA VOLJO SO VAM DRUŽINSKI, SKUPINSKI IN OSTALI POPUSTI

PODROBNEJŠI RED LETENJA DOBITE V VAŠI
TURISTIČNI AGENCIJI

inex adria aviopromet

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodajno rabljeno litoželezno PEČ za centralno, kombiniran ŠTEDILNIK (2 plin, 4 elektrika) in NAPO. Telefon 24-259 4836

Prodajno KRAVO, brejo 8 mesecev ali s teletom in 7 tednov starega TELETA ter OBRACALNIK sena fahr na 4 vrtavke. Olševak 40, Predvdor 4930

Prodajno koncertni KLAVIR in LIGUSTER za živo mejo. Senčur, Partizanska 28 4931

Prodajno POMIVALNO KORITO 80x60, desni očejalnik. Telefon 25-687 4932

Prodajno otroški športni VOZIČEK. Telefon 22-685 4933

PRALNI STROJ gorenje in 4 kW termoakumulacijsko PEČ AEG, rabljeno, ugodno prodaj. Malej, Kranj, Grmčeva 4, tel. 24-132 4934

Prodajno 1500 kg APNA v vrečah. Sr. Bitnje 64 4935

Ugodno prodajno odlično ohranjena, malo rabljena MOŠKA OBLAČILA št. 50. Gregorič, Tončka, Dežman 8, Kranj 4936

Prodajno 50 BETONSKIH MREŽ 5x8 mm. Lahko tudi za gradbeni kredit. Telefon 79-598 4937

Prodajno SLUŠALKE bayer dinam infra rdeč prenos brez kabla. Miro Dežman, Ribno 18, Bled 4938

Prodajno semenski in zgodnji KROMPIR ter jedilnega igor. Voklo 6, Senčur 4939

Prodajno POSTELJO z jogijem. Ronta, Valjavčeva 14, Kranj, stanovanje 8 4940

Prodajno MIVKO, strešno OPEKO špičak, 1000 kosov in PUNTE, dolžine 280 cm. Suha 4, Kranj 4941

Prodajno vhodna hrastova, rabljena VRATA in trodelno OKNO. Žun, Voglje 100 4942

Prodajno dva PRAŠIČA za zakol ali nadaljnjo rejo. Glinje 7, Cerklje 4943

Prodajno TRAKTORSE GUME 11,2x28. Škofjeloška 33, Kranj 4944

Poceni prodajno semenski KROMPIR: aister — beli in erze, po 300 kg. Žnidar, Senčur, Partizanska 36, tel. 41-044 4945

Prodajno PUNTE in BANKINE. Mavčiče 110 4946

Prodajno semenski KROMPIR igor in drobni za prašiče. Senčur, Pipanova 44 4947

Prodajno 500 kg semenskega KROMPIRJA igor. Jože Svobljak, Zbilje 43 4948

Ugodno prodajno 9 COMBI KRIL za vrata, 75 širine, 200 kosov strešne OPEKE dravograd trajanka, PREGADNO STENO z vrati, zastekleno, širina 1,65 cm. Informacije po tel. 21-012 od 12. ure dalje — Kranj 4949

Prodajno 14 dni starega BIKCA simentalca. Gros, Srednja vas 16, Golnik 4950

Prodajno BCS KOSILNICO. Povlje 2, Golnik 4951

Prodajno KOŠNJO (seno, otavo), v okolici Tržiča. Ponudbe pod: Letos 4952

Prodajno TELICO simentalco. Alojz Bonšek, Tatinec 10, Predvdor 4953

Prodajno BIKCA za rejo ter visoko brejo TELICO po izbiri. Podbrezje 19 4954

BRAKO PRIKOLICO z baldahinom, dvakrat rabljeno, prodaj. Gartner, Sr. Bitnje 9, ali tel. 28-861 — int. 21-71 delavnik 4955

Prodajno nov PRALNI STROJ gorenje, še v garanciji. Anica, Škofjeloška 19, Stražišče 4956

Prodajno 200 kg semenskega KROMPIRJA igor in KORUZO. Senčur, Velesovska 27 4957

Prodajno stare valovite SALONIT PLOŠČE, 100x125 cm. Telefon 26-211 4958

Prodajno 17 m rabljene železne, BALKONSKE OGRAJE z vzorcem, visoke 80 cm. Telefon 25-354 popoln 4959

Ugodno prodajno malo rabljeno SEDEŽNO GARNITURO »Tamar«, OTROŠKO SPALNICO »Mihe«, ITISON 4x3, rjava VRATA LIP in iverni PLOŠČI. Homan, tel. 26-731, Gubčeva 5, Kranj 4960

Ugodno prodajno kombiniran ŠTEDILNIK (4 plin, 2 elektrika, električna pečica), PRIKOLICO za osebni avto in črno-beli TELEVISOR gorenje ter dvojno POMIVALNO KORITO z očejalnikom. Poljšica 62, Zg. Gorje 4961

MAČEHE, sortne, prodaj po 30 din. Hubat, Šmartno 33, Cerklje 4962

Ugodno prodajno 14-milimetrsko KROMASTO PLOČEVINO. Informacije po tel. 70-059 4963

Prodajno semenski in jedilni KROMPIR. Breg 10, Komenda 4964

KUHINJSKO OPREMO, štedilnik, hladilnik, ugodno prodaj. Prisljan, tel. 26-221 4965

Prodajno dva in pol kub. m bukovih DESK 25 mm in 1 kub. m hrastovih PLOHOV — slavinski hrast in avto WAUXHALL karavan 2300 ccm. Sp. Brnik 42, Cerklje 4966

HOLLYWOOD BOBNE poceni prodaj. Telefon 25-867 4967

Prodajno črno KRAVO, dobro mlekarico, ali brejo TELICO. Grašič, Gobovec 10, Podnart 4968

Prodajno ZAJCA — samca, belgijskega orjaka, starega eno leto, dva mladiča, stara 4 mesece, ZAJCA blačkanter ter ZAJCE za mejo. Huje 9, Kranj 4969

Rabljen OKNA in GARAŽNA VRATA ter 60 vreč bele MIVKE, prodaj. Drakslar, Zg. Bela 63, Predvdor 4970

SEMENSKI KROMPIR igor in zadnji traktorski NAKLADALEC RIKO, prodaj. Burgar, Sp. Brnik 56 4971

Prodajno »RIMELNE« 4x5 in DESKE. Sp. Bela 3, Predvdor 4972

LEPE CIPRESE za ograje (v konjernerjih), srebrne smreke in pančice, dobite pri Kancilija, C. Kokrškega odreda 12/A (pri Vodovodnem stolpu — takoj za št. 12) 4973

Prodajno nova dvizna GARAŽNA VRATA ter višje KUHINJSKE ELEMENTE z vsemi aparati. Nadižarjeva 13, Kranj 4974

Prodajno več brejih KRAV in TELIC ter PREDSETVENIK »Metalna — Rau« 1,80 m. Breg 5, Komenda 4975

Poceni prodajno PSICO — VOLČJAK, z rodovnikom, staro dve leti in mladiča brez rodovnika. Hraše 23, Smlednik 4976

Prodajno betonske KVADRE 20x20x40 in rabljeno ZIDNO OPEKO 5x15x28. Jeglič, Podbrezje 86 4977

Prodajno KRAVO SIMENTALCO, dvakrat teletila, devet mesecev breja, dobro mlekarico. Tupalič 28, Predvdor 4978

Prodajno 9 m schiedel DIMNIKA, brez zračnika, premera 160 in dimniška vrtavka, 15 % ceneje. Telefon 22-014 ali 22-015 4979

Prodajno semenski KROMPIR igor in dessire. Strahinj 65, Naklo 4980

Prodajno, rabljen barvni TELEVISOR. Telefon 47-691 4981

Prodajno 8 tednov staro TELICO za plemo. Prebačev 27, Kranj 4982

Prodajno 7 tednov starega BIKCA za rejo ali zakol. Prebačev 30, Kranj 4983

Prodajno raztegljiv KAVČ. Kranj, Ul. Tuga Vidmarjeva 6, stanovanje 4 4984

Prodajno TRAKTOR steyer, 18 KM, starejši, s kosilnico in reduktorjem. Jože Teran, Češnjek 34 4985

Prodajno dve POSTELJI z jogijem. Britof 1, Kranj 4986

Prodajno klavirsko in diatonično HARMONIKO ter KLARINET in VIOLINO. Britof 1, Kranj 4987

Prodajno chico STOLČEK in OMARO. Telefon 24-425 4988

Ugodno prodajno globok OTROŠKI VOZIČEK, PEG športni, otroško posteljo. Darinka Zorut, Savska c. 24 pri tovarni IKOS Kranj 4989

Prodajno športni VOZIČEK PEG za dvojčka. Lesičnik, Planina 52, Kranj, tel. 22-132 4990

Prodajno barvni TELEVISOR gorenje elektronic, letnik 1977. Telefon 25-697 4991

Prodajno 500 kg KROMPIRJA igor za seme. Petrič, Trata 1, Cerklje 4992

Prodajno otroški ŠPORTNI VOZIČEK. Telefon 61-425 4993

Prodajno 700 kg CEMENTA in moško KOLO rog. Franc Berčič, Zg. Bitnje 143, Žabnica 4994

Ugodno prodajno nov kombiniran vgradni ŠTEDILNIK gorenje, s pečico. Informacije po tel. 064/66-208 od 18. do 20. ure 4995

OPTIKA VERVEGA NEVENKA Tavčarjeva 1, Kranj tel.: 24-274 (nasproti Delikatese)

Vam nudi hitro in
kvalitetno izdelavo
vseh vrst očal
z navadnimi
in specialnimi lečami.
Izdelujemo na recept
in brez njega.

Cenjenim strankam
in občanom Gorenjske
čestitamo za praznik
OF — 27. april in
za praznik dela — 1. maj

Prodajno SENO. Milan Debeljak, Podbrezje, tel. 70-069 4996

Skoraj novo POHIŠTVO »Alpes Železniki, poceni prodaj. Ogled na Planini 7, Kranj po 20. uri 4997

Prodajno 1100 kosov navadnih ZIDAKOV; ter KUPIM 400 kosov STREŠNIŠKOV »tegula«, novomeski, temno rjav. Žanova 36, Kranj 4998

Prodajno ŠIVALNI STROJ singer. Korosec, Sp. Gorje 208 4999

Prodajno ZLATO za zobe. Telefon 70-111 dopoldan — Vera Rakovec 5000

Prodajno nov tribrazdni PLUG. Gasilska 2, Kranj, Stražišče 5001

Prodajno dvoredni PLETILNI STROJ regina. Telefon 81-720 od 18. ure dalje 5002

Prodajno dobro ohranjen POMIVALNI STROJ gorenje. Sodja, Alpška 19, Bled 5003

Prodajno KOZO z mladičem. Dodev, Zg. Bitnje 140, Žabnica 5004

Prodajno DIRKALNO KOLO columbus. Telefon 74-569 5005

Barvni TELEVISOR gorenje ahat, star 4 leta, prodaj. Telefon 74-119 5006

Ugodno prodajno otroški VOZIČEK (marela). Telefon 82-832 5007

Prodajno semenski KROMPIR rezi in jarla. Voklo 30, Senčur 5008

Prodajno semenski KROMPIR dessire. Voklo 5, Senčur 5009

Prodajno ŽREBETA z rodovnikom in KOBILO lipcanko. Štefan Bizjak, Begunje 66 5010

Prodajno semenski KROMPIR dessire. Marjan Cof, Praše 15, Mavčiče 5011

Prodajno ZIBELKO, bele barve. Telefon 25-242 5012

STROJE za kemično čistilnico, poceni prodaj. Telefon 064/78-282 5013

Prodajno SURF — hifly 500 jadro 6,7 kv. m, rabljen eno sezono. Telefon 064/42-306 popoln 5014

Prodajno BRAKO GARAŽO, rabljeno eno zimo. Bled, Taleška 9 5015

Prodajno eno leto staro TELICO simentalco. Legat, Smokuč 4, Žirovnica 5016

Prodajno 310-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO gorenje in HLADILNIK gorenje, cena 50.000 din. Bled, tel. 77-349 5017

Ugodno prodajno rabljen PRALNI STROJ, KAVČ in otroško DIRKALNO KOLO. Kranjska c. 38, Senčur 5018

Ugodno prodajno TRAKTOR 35 KM SILOKOMBAIN in SADILEC za krompir. Čebulj, Adergas 27, Cerklje, tel. 42-332 5019

Prodajno italijanski otroški ŠPORTNI VOZIČEK, za 8.000 din. Zdenka Dakskobler, Juleta Gabrovska 30, Kranj 5020

Prodajno 3 PRAŠIČE po 45 kg težke. Podbrezje 49, tel. 70-184 5021

Prodajno 7 tednov starega BIKCA simentalca. Sodja Alojz, Poljše 8, Begunje na Gorenjskem 5022

Prodajno 7 tednov starega BIKCA simentalca. Sodja Alojz, Poljše 8, Begunje na Gorenjskem 5022

Prodajno 5 PRAŠIČKOV, težkih od 20 do 25 kg in nekaj JAGNET. Marjan Jesih, Finžgarjeva 9, Javornik pri Jesenicah 5023

Prodajno semenski KROMPIR igor in PUNTE. Janez Stroj, Dvorska vas 30, Begunje 5024

ALUMINIJASTO PLOČEVINO, 0,8 mm, ugodno prodaj. Telefon 80-151 od 15. ure dalje 5025

Prodajno SPALNICO z jogijem in PEČ na trda goriva. Bodiroža, Sp. Bitnje 7, Žabnica 5026

Ugodno prodajno SEDEŽNO GARNITURO in nemški ŠOTOR z dvema spalnicama. Telefon 61-162 5027

Prodajno dobro ohranjen štiridelni OMARO, svetle barve. Pirc, Moša Pijade 20, Kranj, tel. 23-921 5028

Prodajno LES za ostreže, špirovce dolge 7,80 m. Ostri vrh 3, Železniki 5029

Prodajno dolgo belo OBHAJILNO OBLEKO. Telefon 26-220 5030

Prodajno semenski in jedilni KROMPIR igor. Anton Kokalj, Sr. Bitnje 19 5031

Prodajno trop OVC jezersko-solčavske pasme. Telefon 064/77-464 Rozman 5032

Prodajno črno-beli TELEVISOR iskra panorama. Telefon 40-031 5033

Prodajno 1000 kg SENA. Keršič, Sp. Duplje 68 5034

Prodajno FOTOAPARAT praktika s 300 mm TELEOBJEKTIVOM foto sniper, PEČKO za sušenje fotografij in strojno napeto SITO 105x95 cm. Erjavec Branko, Rakovica 18, Besnica 5035

Dam LISTJE v zameno za hlevski GNOJ. Marija Šušteršič, Senčur, Mlakarjeva 75 (Planjava) 5034

Prodajno semenski KROMPIR. Lahovč 21 5035

Ugodno prodajno OVCE za zakol ali za vzrejo in več malo rabljenih avtomobilskih GUM 135x13. Telefon 80-328 5036

Zaradi selitve prodajno rabljeno POHIŠTVO. Informacije po tel. 78-207 od petka popoldne dalje 5037

AVTORADIO stereo kasetnik, nov, uvožen, prodaj po računu. Telefon 26-232 samo v petek popoldan 5038

Prodajno črno-beli TELEVISOR. Šujica, Moša Pijadeja 13, tel. 26-425 popoln 5039

Prodajno BRUNARICO 4x6 m, novo in smrekov OPAŽ — 1.000 din. Torkar, Begunjska 33, Lesce, tel. 75-320 5040

Prodajno KOZO z mladičem ali brez. Naslov v oglasnem oddelku 5041

Prodajno ali menjam 15-kubično italijansko NAKLADALCO, za hribovit teren, za 17 ali 19-kubično. Telefon 064/61-436 5042

Prodajno globok OTROŠKI VOZIČEK za dvojčka. Telefon 064/60-279 5043

Prodajno več plemenskih dvoletnih OVC. Vešter 35, Škofja Loka 5044

Prodajno dolgo, belo obhajilno OBLEKO št. 9, nizke bele CEVLJE št. 32 in visoke bele ŠKORNJICE št. 34. Peternej, Partizanska 46, Škofja Loka, tel. 62-792 5045

Prodajno približno 2500 kg SENA. Seno je pri Gorenji vasi v Poljanski dolini. Proda: Franc Pezdir, Virmase 8, Škofja Loka 5046

Prodajno novo OPEKO — ZIDAK, 1150 kosov in rabljeno celo OPEKO ladaj, 320 kosov ter kose ZIDAKA. Telefon 62-872 po 15. uri 5047

Prodajno RADIO-KASETOFON TEC 4028 stereo, star tri mesece. Telefon 064/61-756 popoln 5048

Prodajno malo rabljen ŠPORTNI VOZIČEK tribuna. Telefon 064/62-831 od 17. ure dalje 5049

Prodajno 10 dni starega BIKCA. Kern, Letence 7, Golnik 5050

Belo dekliško OBHAJILNO OBLEKO prodaj. Telefon 25-853 5051

Prodajno večji nemški ŠOTOR. Ogled od petka dalje. Jerman, Brezje pri Tržiču 3 — weekend naselje 5052

Prodajno dekliško OBHAJILNO OBLEKO. Čirče 31/A, Kranj 5053

Prodajno globok OTROŠKI VOZIČEK PEG. Lončarič, Zupančičeva 13, Kranj, tel. 23-762 5054

Prodajno železno MREŽO, primerne za zasteklitev stene ali tople grede, dolžina 8 m, širina 3,5 m, KOSILNICO olimpija, širina 110, 2 kub. m suhih macesnovih PLOHOV. Andrej Prešeren, Reber 12, Zasip pri Bledu 5055

MAESTRAL 9 z nekaj opreme ugodno prodaj. Špehar, Britof 325, Kranj popoln 5056

Prodajno 700 kg semenskega KROMPIRJA igor, rabljen TROŠILEC umetnega gnojila vogel not, PRIKOLICO za osebni avto in 600 kg APNA v vrečah. Stane Šlibar, Kovor 66, Tržič 5057

Prodajno 20 armaturnih MREŽ 10/6 (goste) za gospodarska poslopja. Telefon 23-505 5058

Prodajno vzdiljiv namizni, kombiniran, nerjaveč desni ŠTEDILNIK za elektriko, drva in plin. Ažman, Predošlj 31/A 5059

27 kv. m LADJSKEGA PODA 100x20, 27 kv. m POBJONA oziroma OBLOG za stene 90x16 mm, 3 različne železne MREŽE za predpražnike ter zasteklena notranja vrata s podbojem, vse novo, prodaj ceneje. Telefon 21-000 5060

Prodajno belo MIVKO v vrečah, bel CEMENT in fugirno maso. Janez Zupanec, Retljeva 10, Čirče 5061

Prodajno TRAKTOR zeto 4718. Telefon 064/44-557 zvečer 5062

Rabljen klasični RADIATORJE prodaj 50 % ceneje. Informacije po tel. 27-190 5063

Prodajno PUJSKE, težke po 25 kg. Sp. Brnik 60, Cerklje 5064

Prodajno 450 kg semenskega KROMPIRJA igor po 70 din. Klanc št. 38, Komenda, tel. 064/841-318 5065

Ugodno prodajno približno 3 kub. m smrekovih DESK. Telefon 82-126 zvečer 5066

Prodajno 500 kg KROMPIRJA dessire. Petrič Ivan, Trata 1, Cerklje, tel. 42-431 5067

Prodajno 17-kubično NAKLADALCO za seno. Senčur, Pipanova 40 5068

Prodajno starinsko POHIŠTVO. Telefon 65-049 5069

Prodajno 1000 kg drobnega KROMPIRJA, nov dvobrazdni PLUG IMT, nov čelni NAKLADAC RIKO TN-2H in 2 kub. m PLOHOV 5 in 8 cm. Hartman, Sp. Bitnje 21, Žabnica, tel. 44-695 5070

Prodajno manjše in večje PRAŠIČKE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 5071

Prodajno semenski KROMPIR igor in KULTIVATOR z ježem. Zg. Bitnje 30 5072

ŽENSKO KOLO na 3 prestave prodaj. Nika Debeljak, Kidričeva 2, Škofja Loka 5073

PIANINO petrof, star 5 let, prodaj. Telefon 60-004 od 20. ure dalje 5074

Prodajno VILIČAR indus, 1,5 t. Strahinj 7, Naklo 5075

Prodajno 2 toni rezane pšenične LAME in nekaj SENA skupaj. Anton Jazbec, Sebenje 32, Krize 5076

Prodajno 8 tednov stare rjave JARVICE in gradbeno konzolno DVIGALO. Helena Dobre, Loka 4, Tržič 5077

Prodajno dekliško OBHAJILNO OBLEKO. Stranska pot 3, Senčur 5078

Prodajno gradbeno DVIGALO. Pomenik 14, Cerklje 5079

Prodajno semenski KROMPIR desire in dve traktorski KOSILNICE: bočno in rotacijsko, ter PUNTE. Telefon 064/49-174 5080

Prodajno 50 L in 50 D strešnih ROBNIKOV, grafitno sive barve s posipom. Jurij Zupan, Loka 4, Tržič 5081

Prodajno semenski KROMPIR desire. Zg. Brnik 28, Cerklje 5082

PLANINCI!

VIBRAM gumo menjam na
gorskih čevljih.
ČEVLJARSTVO, Titova 170,
Ljubljana.

škofja loka

v prihodnjem tednu:

Ugoden nakup na oddelku posebne prodaje v I. nadstropju:

- ženske bluze od 1.317,00 din dalje
- spalne srajce po 1.820,50 in 2.002,50 din
- moške srajce, kratek rokav, od 1.580,00 din dalje
- brisače III. kvalitete
- zračne blazine po 2.083,00 din

NOVO V PRITLIČJU VELEBLAGOVNICE NAMA

- ženske hlače nogavice v modnih barvah BREAK STAR po 198 din
- STRAMIN volna za tapiserije

Vabi VELEBLAGOVNICA NAMA ŠKOFJA LOKA

HIŠA DOBREGA NAKUPA

Prodajno dva TELETA za plemo ali zakol. Cerklje 97 5105

Prodajno 7 dni staro TELIČKO simentalco za plemo in PANJE žnidaršče z romči. Praprotna polica 21, tel. 42-504 5106

Prodajno 560 kosov STREŠNE OPEKE, rdeče barve »Novo mesto«. Visoko 129, Senčur 5107

STIKALNO URO za električni tok prodaj. Telefon 23-950 5108

Odlično italijansko DIRKALNO KOLO, okvir columbus št. 59, deli campagnola, prodaj. Ogled vsak dan od 18. dalje. Frelih, Cankarjeva št. 32, Radovljica 5109

Prodajno HLEVSKI GNOJ z dostavo na dom. Telefon 74-025 5110

Prodajno novo MOŠKO DIRKALNO KOLO maraton, Drulovka 21 5111

Prodajno električno KITARO hofner s kovčkom in dolgo POROČNO OBLEKO št. 42. Telefon 27-076 5112

AVTORADIO kapsch PLL synthesizer stereo 4x20 W, senzorsko voden, nov, prodaj. Retnje 25, Tržič 5113

Prodajno PLEMENSKO KUNCE ovnač — madagaskar. Jože Čadež, Virlog 22, Škofja Loka 5114

Prodajno 15 AŽ panjev ČEBEL v dobrem stanju. Janez Šlibar, Bistrica 24, Tržič pri prvem predoru proti Koroski (parkirni prostor). Telefon 50-632 ali 24-414 ali 50-383 5115

Ugodno prodajno JADRO za jadralno desko HI-FLY, 6 kv. m. Janez Demšar, Log 29, Škofja Loka 5116

Prodajno barvni TELEVISOR grundig 56 in SURF. Telefon 27-933 5117

ZETOR 4712, brezhiben, ugodno prodaj. Sv. Duh 91, Škofja Loka, tel. 064/62-218 5118

Prodajno 2200-litrsko CISTERNO Creina ali menjam za goved. Mlaka 21, Kranj 5119

Prodajno ŠTEDILNIK (2 plin, 2 elektrika), star eno leto. Telefon 23-341 (Janez) 5120

Prodajno dekliško obhajilno OBLEKO, športni in globok OTROŠKI VOZIČEK, BOBNE simmons SDS 8, KOMBI FIAT 850, lahko tudi po delih in JADRALNO DESKO imgrad D-2; KUPIM večji avto, cena od 50 do 80 SM. Telefon 25-077 5121

Prodajno 8 mesecev brejo TELICO. Velesovo 44, Cerklje 5122

Ugodno prodajno večje število KOZ. Evgen Čufar, Jagrščice 20, Cerkno 5123

Prodajno MULTIKULTIVATOR z ježem za traktor Tomo Vinkovič in TELETA ZA ZAKOL. Kleindienst, Brezje 27 5124

Prodajno belo obhajilno dolgo OBLEKO z vsemi dodatki. Nada Bele, Črncive 11 B 5024

Prodajno SVINJE, težke po 100 kg, in 6 tednov stare PRAŠIČKE. Dido Osmančević, Log Ivana Krivca 10 (baza), Jesenice 5125

Prodajno STRUŽNICO, 70 cm, štarejši tip. Jezerska cesta 89, Kranj 5254

Prodajno dobro ohranjen ŠOTOR za 4 osebe. Krmelj, Šutna 86, Žabnica 5255

Prodajno SENO. Velesovo 10 5256

Prodajno PRIKOLICO adria 305. Telefon 50-754 5257

Ugodno prodajno hrastov klasičen PARKET 20x5. Tenetiše 39, Golnik 5258

KUPIM

Kupim GLINOPOR. Telefon 25-687 5126

MESALEC za beton, rabljen, kupim. Ponudbe sporočite po tel. 064/26-553 vsak dan od 14.30 do 15.30 5127

Kupim športni OTROŠKI VOZIČEK za dvojčka. Telefon 064/60-279 5128

Kamnit polkrožni okvir za vhodna vrata iz peršaškega kamna — tufa kupim zaradi obnove kmetije. Porenta, Janševa 11, Ljubljana, telefon 061/325-450 5129

Kupim FREZO za kosilnico moty. Valjavec, Sp. Veterno 1, Tržič 5130

Kupim malo rabljen električni MESALEC za beton. Ponudbe po tel. 50-170 po 18. uri 5131

Kupim OTROŠKO KOLO za 4 leta in otroški SEDEŽ za žensko kolo. Pirc, Moša Pijade 20, Kranj, tel. 23-921 5132

VOZILA

Prodajno ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 1984. Šiškoovo naselje 51 (Stražišče). Zadnik 4929

Ugodno prodajno 126 P, letnik prevoženih 47.000 km. Telefon 41-089 5133

Prodajno ZASTAVO 101, po nov desni zunanji in notranji in dve GUMI 12x135, novi. T. Golnik 46 5134

PEUGEOT 204 karavan, 1968, primeren za dele (obno) prodaj. Telefon 28-427 5135

1973. Bojan Delovec, C. Kokrškega odreda 16, Kranj 5136

Prodajno CITROEN GS 1.3 s letnik 1980, dobro ohranjen. N. Prebačev 26/A, Kranj 5137

Ugodno prodajno popolnoma AVTOMATICA 3 ML. Telefon 28-427 5138

Prodajno ZASTAVO 750, 1976. Kokrica, Golniška 123 5139

Prodajno tovarno PRIKOLICO osebni avto. Senčur, Sveteljeva 5140

Prodajno R-10, celega ali po delih. Telefon 82-227 5141

Prodajno R-10. Janez Bohinec, lica 2, Tržič 5142

Prodajno ZASTAVO 750 LC, 1979. Retljeva 11, Čirče 5143

Ugodno prodajno SIMCO 1300 cial, letnik 1975. Pavel Prestor, nja vas 33, Senčur, tel. 41-055 5144

Prodajno VW — HROŠČ, 1972. Lom 22, Tržič, popoldan ZASTAVO 101, letnik 1975, vo obnovljeno, ugodno prodaj prenič, Pot na Jošta 51, Kranj 5145

Prodajno CITROEN DS 21 letnik 1973, prva registracija registriran, potreben manjših vil. Berce, Hafnarjeva pot 20, 5146

Prodajno nove LETNE in raznim ZIMSKE GUME, komplet s 165x13. Telefon 26-245 5147

Prodajno RENAULT 4 TLS, 1978, registriran do 18. 4. 1988 št. 9, Senčur 5148

Prodajno ZASTAVO 750, 1974. Zofija Bregar, Nazorje, Kranj 5149

Po delih prodajno DACCIO Žnidar, Savska 15, Bled 5150

Prodajno ZASTAVO 750, 1972. Malovrh, Sp. Duplje 27 5151

Prodajno ZASTAVO 101, 1973, cena 6,5 SM. Košir, Lesce 27, Gorenja vas 5152

Prodajno ZASTAVO 101 GTL, letnik 1983, registrirano do aprila 1989, Podobnik, Bukovica 7, Selca 5153

TOMOS 15 SLIC, letnik 1981, dam. Zakotnik, Suha 8, Škofja Loka 5154

Prodajno WARTBURG limuzina letnik 1979, zelo ohranjeno, vsak dan popoldan razen četrta petka. Podlubnik 91, Škofja Loka 5155

Prodajno dve letni GUMI 14 radial. Rudi Železnik, Breznice, Škofja Loka 5156

Prodajno GOLFA, letnik 1979, timi vrati. Janez Jesenko, Virlog 22, Škofja Loka 5157

Prodajno 15 AŽ panjev ČEBEL v dobrem stanju. Janez Šlibar, Bistrica 24, Tržič pri prvem predoru proti Koroski (parkirni prostor). Telefon 50-632 ali 24-414 ali 50-383 5158

Ugodno prodajno JADRO za jadralno desko HI-FLY, 6 kv. m. Janez Demšar, Log 29, Škofja Loka 5159

Prodajno barvni TELEVISOR grundig 56 in SURF. Telefon 27-933 5160

ZETOR 4712, brezhiben, ugodno prodaj. Sv. Duh 91, Škofja Loka, tel. 064/62-218 5161

Prodajno 2200-litrsko CISTERNO Creina ali menjam za goved. Mlaka 21, Kranj 5162

Prodajno ŠTEDILNIK (2 plin, 2 elektrika), star eno leto. Telefon 23-341 (Janez) 5163

Prodajno dekliško obhajilno OBLEKO, športni in globok OTROŠKI VOZIČEK, BOBNE simmons SDS 8, KOMBI FIAT 850, lahko tudi po delih in JADRALNO DESKO imgrad D-2; KUPIM večji avto, cena od 50 do 80 SM. Telefon 25-077 5164

Prodajno 8 mesecev brejo TELICO. Velesovo 44, Cerklje 5165

Ugodno prodajno večje število KOZ. Evgen Čufar, Jagrščice 20, Cerkno 5166

Prodajno MULTIKULTIVATOR z ježem za traktor Tomo Vinkovič in TELETA ZA ZAKOL. Kleindienst, Brezje 27 5167

Prodajno belo obhajilno dolgo OBLEKO z vsemi dodatki. Nada Bele, Črncive 11 B 5024

Prodajno SVINJE, težke po 100 kg, in 6 tednov stare PRAŠIČKE. Dido Osmančević, Log Ivana Krivca 10 (baza), Jesenice 5168

Prodajno STRU

Tudi »zdravo« varčevanje ima meje

V naslednjih letih bo za zdravstvo treba odmeriti večji delež — Doslej so bili najučinkovitejši ukrepi varčevanja v zmanjševanju bolnišničnega zdravljenja

Kranj — Povečanje deleža za zdravstveno varstvo s sedanjih 3,4 odstotka družbenega produkta na 4,7 odstotka (takšno je tudi slovensko povprečje), izenačitev osebnih dohodkov v zdravstvu s tistimi v gospodarstvu, več sredstev za informiranje, za kadre in SLO itd. — vse to se sicer sliši kot želje gorenjskega zdravstva, a gre vendar za tako imenovane elemente za izdelavo plana naslednjega srednjeročnega obdobja. Kaj bo od teh elementov prišlo v planske dokumente, je seveda odvisno od denarja, ki ga v gorenjskih občinah lahko namenijo za zdravstveno varstvo.

Ce gospodarstvo za zdravstveno varstvo ne bo moglo nameniti večjega deleža kot doslej, (sedanji delež je celo upadel, ne glede na to, da se prebivalstvo povečuje za okoli odstotek letno), bo treba takšno stanje sprejeti s pripravljenimi ukrepi. Leti pa seveda ne morejo biti prijetni: povečana participacija, prenos nadomestil za bolezensko odsotnost za več kot 30 dni iz zdravstvenih skupnosti na stroške delovnih organizacij, prenos stroškov za zdravljenje zaradi nesreč na delu in še ukinitve drugih, doslej veljavnih pravic iz zdravstvenega varstva.

Ko so se delegati Medobčinske zdravstvene skupnosti za Gorenjsko seznanjali s takšnimi usmeritvami, so lahko ugotovili, da lani na Gorenjskem kljub težavnemu položaju zdravstva vendarle ni bilo treba omejevati dosedanjih pravic. Tudi stroškov zdravljenja zaradi nesreč pri delu še ni bilo treba prenesti v breme združenega dela, kar se je ne nazadnje tudi odrazilo v ekonomskem položaju zdravstvenih skupnosti. To pa ni edini razlog, da so tri zdravstvene skupnosti — Radovljica, Škofja Loka in Trzin — preteklo leto zaključile z izgubo, pač pa so se, tako kot tudi za ostale slovenske zdravstvene regije, poslabšale razmere.

Skupščina gorenjske zdravstvene regije pa je morala vendarle ugotoviti, da se je tudi na Gorenjskem varčno obračanje zdravstvenega dinarja približalo najnižji možni točki. Brez posegov v zdravstveni standard občanov so namreč v gorenjskih občinah le-tega uspeli ohraniti z najnižjim zneskom porabljenih sredstev na občana — medtem ko je slovensko povprečje dosti višje. To pa je bilo možno le z varčevanjem pri bolnišničnem in specialističnem zdravljenju in tudi pri zdravljenju. Te najdražje postavke med stroški za zdravstveno varstvo na Gorenjskem niso manjšali le z zmanjševanjem bolnikov tako v domačih kot v izvenregijskih bolnišnicah, pač pa tudi z zmanjševanjem števila bolnišničnih postelj, kar traja že sedmo leto. Ce se bi to še nadaljevalo, bi pomenilo že stagnacijo. Gorenjska ima že zdaj le pet postelj na tisoč prebivalcev, to pa je številka, ki se ji Slovenija s 5,7 postelj približuje (s postopnim zmanjševanjem) šele s plani razvoja v prihodnjem srednjeročnem obdobju. L. M.

Znameniti Kroparji

Kropa — Danes ob 18. uri bodo v Bertonaljevi sobi Kovaškega muzeja v Kropi odprli razstavo o znamenitih Kroparjih. **Jurij Varl** (1812—1874) je prišel v zgodovino kot pisec, vzgojitelj, predvsem pa rodoljub. Življenje **Danijela Pogačnika-Kroparskega** (1835—1910) še ni povsem raziskano, služboval je na Hrvaškem, kjer je napisal pet knjižic pesmi, dram in oper, nekaj pesmi pa je posvetil prav Kropi. **Kristina Šuler** (1866—1959) je bila učiteljica, mati, predvsem pa pesnica ustvarjalca, v poeziji je našla uteho, razumevanje ter spravo s svojim življenjem. **Peter Žmitek** (1874—1935) je v slovenski umetnostni zgodovini ostal zapisan kot dragocena osebnost, mnogo se je trudil in iskal, veliko hotel, a je bil kljub talentu in volji preobčen, da bi dosegel zastavljene cilje. **Janez K. Pogačnik** (1749—1834) je bil vsestranski baročni slikar, prav s portreti značilni predstavnik portretnega slikarstva druge polovice 18. stoletja.

Kovaški muzej predstavlja zgodovino železarstva, predstavljal pa naj bi tudi Kropo kot celoto. Zato so začeli zbirati gradivo o znamenitih Kroparjih, katerih življenje in delo bodo prikazali z nizom razstav. Zbrano gradivo bo kasneje predstavljeno v stalni zbirki. Drevi odpirajo prvo, ki sovpada tudi s praznovanjem 90-letnice Zadruga. V priložnostnem kulturnem sporedu bodo nastopili operna pevca Zlata Ognjanovič in Andrej Jarc ter člani Linhartovega odra iz Radovljice. Razstava bo odprta do 12. maja.

Trzin — Osrednja proslava ob dnevu OF bo v Trzinu združena z revijo pevskih zborov z naslovom Trzin poje 85. bo v petek, 26. aprila, ob 19. uri v osnovni šoli Koprškega odreda v Križah. Revija je posvečena 40-letnici zmage nad fašizmom. Ob tej priložnosti bodo zaslužnim občanom podeljena priznanja OF.

Radovljica pa je proslavo v počastitev ustanovitve OF priredila že včeraj, 25. aprila. Podelila je občinska priznanja OF.

Planinska razstava na Bledu

Bled — Planinsko društvo z Bleda pripravlja za prvomajske praznike zanimivo kulturno prireditev. V sodelovanju z radovljiškimi planinci namreč organizira dokumentarno razstavo o 90-letnem razvoju Planinskega društva Radovljica, ki so jo razen v Radovljici prikazali že v Lescahu, Žirovnici in Bohinjski Bistrici, z Bleda pa jo bodo preselili verjetno tudi v osnovno šolo v Lipnici. Razstavo, ki bo v Festivalni dvorani na Bledu na ogled med 27. aprilom in 6. majem od 10. do 18. ure, bodo odprli danes, 26. aprila 1985, ob 16. uri. Za to priložnost so pripravili kratek kulturni nastop učenci iz osnovne šole Josip Plemelj na Bledu. (S)

Odprte koč med prazniki

V gorah so še vedno zimske razmere, vendar bodo mnoge planinske postojanke kljub temu odprte tudi med prvomajskimi prazniki. Za nekatere od oskrbovanih koč v tem času smo dobili podatke, za druge pa se je pred odhodom od doma bolje pozanimati, kdaj bodo odprte.

Na Vršču bo odprta Erjavčeva koča, ki jo oskrbuje PD Jesenice. PD Bled bo od 27. aprila do 5. maja oskrbovalo postojanko na **Lipnici**. Takrat bosta odprti tudi **Koča pod Batinom** (PD Bohinj-Srednja vas) in **Dom na Komni** (PD Ljubljana-Matica). PD Škofja Loka bo v teh dneh oskrbovalo Dom na Blegošu, PD Železniki bo imelo odprto **Kočo na Ratitovcu** 27. in 28. aprila ter od 1. do 5. maja, PD Cerklje pa bo **Dom na Poreznu** odprlo le 1. in 2. maja. Od 27. aprila do 5. maja bodo odprte tudi postojanke PD Kranj na **Kališču**, PD Trzin na **Dobriču**, na **Zelenici**, na **Kofcah** in pod **Storžičem**, pa PD Križe na **Kriški gori**. (S)

Stroj mu je zgrabil roko

Kranj — V tozdu GTI kranjske Save se je v sredo, 24. aprila, ponesrečil delavec Senad Durdjić, star 22 let, doma iz Cazina. Levo roko mu je potegnili med valje stroja do ramena. V kranjskem zdravstvenem domu so ugotovili, da poškodba roke ni usodna.

Skala zgrmela na delavca

Žirovski vrh — V sredo, 24. aprila, se je zgodila nesreča v Rudniku urana v Žirovskem vrhu. Na 44-letnega rudarja Jožeta Suhovršnika iz Gorenje vasi se je zrušila skala. Ko se je delavec v rovu pripravljaj na miniranje, je na pročelju rova opazil skalo in jo skušal odstraniti, vendar mu ni uspelo. A kaže, da jo je omajal, saj se je zrušila nanj takoj, ko je znova nadaljeval z delom. Ranjenca so odpeljali v Klinični center v Ljubljano.

Pogorel zajčnik

Bled — V lesenem zajčniku, last Marjana Rakuša z Bleda, je v torek, 22. aprila, nastal ogenj. Zaneetil ga je lastnik, ki se je na večer vrnil domov in v senu nad zajčnikom prižgal cigareto. Tam je zaspal, cigaretni ogorrek mu je padel v seno in povzročil požar. Lastnik požara ni uspel sam pogasiti, zato je barka pogorela, v njej pa zajčnik s tremi zajci, nekaj orodja in seno.

Z nožem zabodel pastorka

Kranj — 54-letni K. S. je v sredo, 23. aprila, med prepirom zabodel svojega pastorka. Možak se je vrnil vinjen domov na Planino in se najprej sprl z ženo, nato pa odšel spat. Zbudil ga je pastorek Z. K., očim pa je sklenil z njim v prepiru obračunati kar z žepnim nožem. Z njim ga je zabodel v trebuh in blizu srca. Hudo ranjeni mladenič zdaj okrevja v Kliničnem centru v Ljubljani.

TRAŽNI PREGLED

KRANJ — Solata od 250 do 300 din, špinaca 120 din, cvetača 200 din, korenček 80 din, česen 350 din, čebula 80 din, fižol 200 din, pesa od 60 do 70 din, kumare 350, slive 240 din, jabolka od 80 do 100 din, hruške 120 din, čebulček 200 din, limone 314 din, pomaranče 280 din, ajdova moka 160 din, koruzna moka 80 din, kaša 160 din, surovo maslo 790 din, skuta od 220 do 250 din, smetana od 270 do 300 din, kislo zelje in repa 100 din, orehi 1. 200 din, jajčka od 18 do 20 din, krompir od 70 do 80 din.

JESENICE — Solata 250 din, špinaca 100 din, cvetača 250 din, korenček 100 din, česen 310 din, čebula 85 din, fižol od 227 do 250 din, kumare 450 din, slive 227 din, jabolka od 100 do 127 din, hruške 150 din, pomaranče 320 din, limone 294 din, ajdova moka 211 din, koruzna moka 95 din, kaša 152 din, surovo maslo 878 din, smetana 357 din, kislo zelje 70 din, kislo zelje 55 din, orehi 1450 din, klobase 631 din, jajčka od 21 do 24 din, krompir 90 din.

GORENJSKI GLAS

Glavni urednik: Milan Bajželj

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

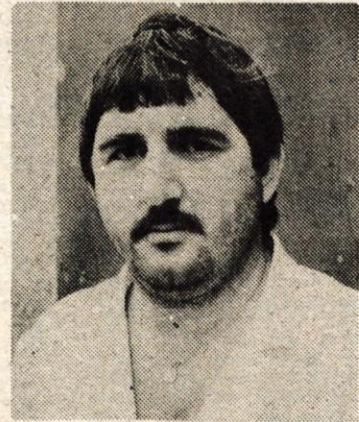
Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novina Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zavrl-Zlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavce, Slavko Hvala, Tone Guzelj — Predsednik izdajateljskega sveta Mirko Birk (Radovljica) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavke TK Gorenjski tiskar ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-3 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, redarstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za I. polletje 750

GLASOVA ANKETA

Prazniki bodo za nekatere delovno

Med letošnjimi prvomajskimi prazniki se mnogim delavcem obeta kar devet prostih dni, za nekatere pa bo praznik prav tako deloven kot vsak običajen delovnik. Dežurale bodo medicinske sestre in gasilci, na delu bodo šoferji avtobusov in miličniki, gostincem se v praznikih obeta še več dela kot ostale dni, in tudi časnikarji te dni ne bomo povsem prosti. S trojico ljudi, ki si letos ne bodo privoščili prazničnega oddiha, smo se pogovarjali o njihovem prazniku dela.

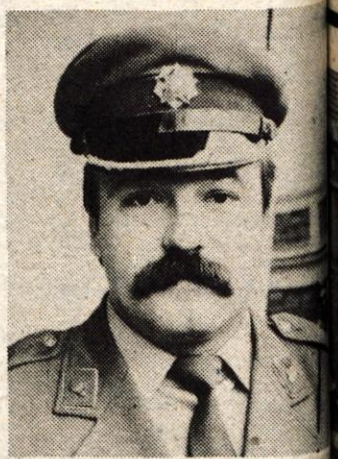

Trajče Kocev, vodja izmene v kranjski Pekarni.

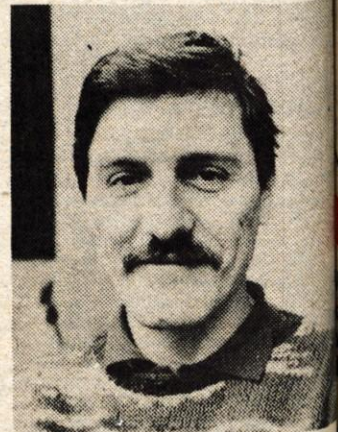
»Devetnajst let sem pek, od tega dvanajst v kranjski pekarni. V vseh letih sem bil za prvomajske praznike enkrat samkrat prost, in sicer lani, ko mi je zbolela mati. Tudi letos bomo vsi peki na delu, če hočemo speči 30 ton kruha. Prosti bodo le tisti, ki so si že januarja izprosili prvomajski dopust, in oni na bolniški. V našem poklicu manjka ljudi, zato moramo pač bolj poprijeti. V soboto in nedeljo sem sicer prost, v ponedeljek bom v pekarni ves dan in vso noč do torkovega dopoldneva, v sredo bom prost, v četrtek zvečer pa znova na delo! Nič se ne pritožujem, saj sem vajen delati med prazniki. Če bi bil prost, bi praznik preživel z družino. Tako pa bo žena, ki ima prostih kar devet dni, sama prebila dopust z otroki.«

Jože Bratušek, miličnik iz Škofje Loke

»V sedmih letih, kar sem miličnik v Škofji Loki, sem delal kar pet prvih majev. Tudi letos bom vse praznične dni v službi. Na postaji milice smo namreč dogovorjeni, da si, denimo, med prvomajskimi prazniki vse dni na delu, prihodnji praznik pa vse dni

prost. Ker tudi žena dela na postaji milice, bova praznike ob preživela delovno, le otroci bodo morali ta čas v zasebno varstvo. Če bi bila prosta, bi se bržkomu odpravila domov na Štajersko. Ne se bati, da bi bili letošnji prazniki dolgočasni. Še več kot običajni dni bo treba delati v prometu, pri zavarovanju družbenega prevoza in zavarovanju prireditelj.

Damir Dijak, receptor v hotelu Transturist v Škofji Loki

»Hotel bo med prazniki poln, zato bomo gostinci te dni še bolj zaposleni kot običajno. Navadno receptorji delamo v osemurnih turnusih, za praznike pa sva se s kolegico domenila, da bo ona v četrtek ves dan v službi, jaz pa v sredo. Dela v praznikih sem vajen še iz prejšnjih časov, ko sem delal v strežbi. Žal mi je le, ker ne bom mogel biti z družino. V Šesirju, kjer je zaposlena žena, imajo prostih kar devet dni. Tako bosta žena in otrok najbrž v Zagrebu k mojim staršem, meni pa za edini prosti dan med prazniki ostane le počitek ali pa študij.«

D. Z. Žlebir

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 27. aprila, bodo vse prodajalne zaprte. V nedeljo, 28. aprila, bodo na območju Kranja dežurne naslednje prodajalne.

Delikatesa Kranj, Naklo v Naklem od 7. do 11. ure, Gorenjka Cerklje od 8. do 11. ure.

V sredo, 1. maja, in četrtek, 2. maja, bodo vse prodajalne zaprte.

V soboto, 4. maja, bodo dežurne naslednje prodajalne: **KRANJ** in **OKOLICA** pri Petru, Kranj, pri Nebotičniku, Kranj, SP Oskrba, Kranj, PC Planina I, PC Planina

na-center, Gorenjskega odreda 12. Britof, SP Labore, PC Preddvor in Kokrica od 7. do 18. ure, PC Senčur od 7. do 17. ure, Hrib Preddvor in Kokrica od 7. do 19. ure, Klemenčič Jezerško od 7. do 19. ure, Klemenčič Duplje od 7. do 16. ure.

V nedeljo, 5. maja, bodo dežurne slednje prodajalne:

Delikatesa Kranj in Naklo v Naklu od 7. do 11. ure, Gorenjka Cerklje od 8. do 11. ure.

ŠKOFJA LOKA SP Groharjevo selje, mesnica Groharjevo naselje

JESENICE Delikatesa, Kašta 2. tržnica, Delikatesa, posl. 2. Jesenice

TRZIN Mercator Bistrica in Metor — blagovnica Trzin od 7. do 17. ure

Živila — Jelka Trzin od 7. do 18. ure

ALPETOUR
TOZD Potniški promet
KRANJ

INTEGRAL
DO SAP
LJUBLJANA

OBVEŠČATA

potnike, da 29. in 30. aprila ter 3. maja vse avtobusne linije na Gorenjskem OBRATUJEJO po SOBOTNEM VOZNM REDU.